

**Prognoza oddziaływania na
środowisko dokumentu pn.
„Strategia Rozwoju Gminy
Blizyn do roku 2035”**

Prognozę oddziaływania na środowisko opracował zespół autorski:

- mgr Kamil Mazur – kierownik zespołu
- mgr Sebastian Milner – członek zespołu

mgr Kamil Mazur

mgr Sebastian Milner

.....

(podpis)

.....

(podpis)

Kielce, 06.07.2026

Spis treści

1.	Wprowadzenie	5
1.1.	Podstawa prawna wykonania prognozy	5
1.2.	Przedmiot, cel i zakres opracowania	5
2.	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.....	6
2.1.	Powiązania wnioskowanej Strategii z dokumentami strategicznymi i programami rangi krajowej i regionalnej	6
3.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	7
4.	Analiza istniejącego stanu środowiska	8
4.1.	Położenie administracyjne	8
4.2.	Położenie fizyczno-geograficzne	11
4.3.	Istniejący stan środowiska	12
4.3.1.	Wody powierzchniowe i podziemne.....	12
4.3.2.	Wykorzystanie wód podziemnych i powierzchniowych	17
4.3.3.	Gleby	17
4.3.4.	Klimat.....	18
4.3.5.	Surowce mineralne	19
4.3.6.	Powietrze.....	20
4.3.7.	Klimat akustyczny.....	21
4.3.8.	Promieniowanie elektromagnetyczne	22
4.3.9.	Zasoby przyrodnicze	23
4.3.10.	Krajobraz, zabytki	54
4.3.11.	Dobra materialne	55
5.	Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu	55
6.	Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	56
7.	Ocena wpływu oraz skutków realizacji projektu dokumentu w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiska	147
8.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu Strategii oraz sposoby,	

w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu 160

9. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko..... 169

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Strategii, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów 180

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Strategii .
..... 182

12. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko....
..... 183

13. Streszczenie w języku nietechnicznym..... 183

14. Literatura 187

15. Spis tabel i rysunków 193

1. Wprowadzenie

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko dla dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” (zwana dalej Prognozą) została opracowana w celu przedstawienia jej do konsultacji społecznych oraz procedury opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach i Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu.

1.1. Podstawa prawna wykonania prognozy

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” wynika z przepisów prawa polskiego tj. ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). Prognoza obejmuje zakres określony w art. 51, 52 i 53 ww. ustawy.

1.2. Przedmiot, cel i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” sporządzonego przez firmę Sebastian Milner Ośrodek Wsparcia Administracji na zlecenie Gminy Bliżyn.

Celem niniejszego opracowania jest określenie możliwych skutków środowiskowych powstałych w wyniku realizacji działań przedstawionych w ww. dokumencie. Celem prognozy jest również ocena potencjalnych skutków środowiskowych w przypadku nie przyjęcia do realizacji ww. dokumentu, a także przedstawienie ewentualnych rozwiązań, które pozwolą na zmniejszenie bądź wyeliminowanie negatywnych skutków wynikających z wprowadzenia w życie zapisów omawianego dokumentu.

Zakres powierzchniowy opracowania obejmuje teren Gminy Bliżyn. Gmina Bliżyn położona jest w południowej części Polski, w północnej części województwa świętokrzyskiego, na terenie powiatu skarżyskiego.

2. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Wnioskowany dokument stanowi strategię rozwoju gminy. Jest to podstawowy i najważniejszy dokument, charakteryzujący sytuację społeczną i ekonomiczną gminy, wskazujący jej mocne i słabe strony, tworzący wizję, określający obszary, spójne cele i kierunki polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni gminy w perspektywie najbliższych lat. Koordynuje terytorialnie, sektorowo i technicznie różne plany oraz dokumenty strategiczne na szczeblu lokalnym. Ważnym celem towarzyszącym procesowi opracowania Strategii jest konieczność koordynacji oraz wspierania Gminy w procesie pozyskiwania funduszy zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy określa zasady wdrażania, ze szczególnym uwzględnieniem procesów współpracy. Kluczowym jej założeniem jest zintegrowanie polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej, dla poprawy warunków życia i jakości usług publicznych na terenie gminy.

W systemie zarządzania polityką rozwoju strategia pełni zatem kluczową rolę, jako generalny plan postępowania władz samorządowych – we współpracy z innymi samorządami, administracją państwową oraz partnerami społecznymi i prywatnymi – w procesie zarządzania gminą.

2.1. Powiązania wnioskowanej Strategii z dokumentami strategicznymi i programami rangi krajowej i regionalnej

Wnioskowany „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” powiązana jest z następującymi dokumentami strategicznymi o randze krajowej, regionalnej:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+;
- Program regionalny na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego;
- Polityka energetyczna Polski do 2040 r.;

- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa;
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.

Wszystkie ww. dokumenty w sposób bardziej lub mniej szczegółowy nawiązują do problematyki ochrony środowiska, wykazują potrzebę wprowadzenia działań mających za zadanie poprawę aktualnego jej stanu oraz wskazują potrzebę wdrożenia rozwiązań umożliwiających rozwój społeczny i gospodarczy przy uwzględnieniu racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska. Biorąc pod uwagę powyższe można stwierdzić, że wnioskowany dokument tj. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” jest spójny z zapisami przytoczonych powyżej dokumentów i jest powiązany z nimi celami. Szczegółowa analiza tych zapisów została przedstawiona w rozdziale 8.

3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Dokumentem źródłowym do opracowania niniejszej Prognozy był dokument pod nazwą „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”.

W celu przedstawienia jak najbardziej dokładnych informacji o wszystkich elementach środowiska, wykorzystano dane literaturowe, dotyczące zarówno środowiska, jak i gospodarki realizowanej na gminy, sięgnięto także po materiały Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, Państwowego Monitoringu Środowiska, Państwowego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Urzędu Statystycznego w Kielcach. Po zebraniu wszystkich niezbędnych materiałów przystąpiono do prac studyjnych. Podczas prac używano także programów związanych z Systemem Informacji Geograficznej (GIS), za pomocą których dokonywano analiz oraz przedstawienia graficznego wyników.

Następnie dokonano analizy zależności między dokumentem „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” a innymi strategicznymi dokumentami, porównując zgodność celów w nich zawartych.

Określono siłę i charakter oddziaływań wnioskowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska, opisując potencjalne oddziaływania oraz przewidziano skutki, które prawdopodobnie wystąpią po odstąpieniu od realizacji planowanych obiektów.

Niniejsza prognoza została sporządzona stosownie do stanu obecnej wiedzy i metod oraz dostosowana do stopnia szczegółowości, zawartości i etapu przyjęcia projektowanego dokumentu.

4. Analiza istniejącego stanu środowiska

4.1. Położenie administracyjne

Gmina Bliżyn położona jest w południowej części Polski, w północnej części województwa świętokrzyskiego, na terenie powiatu skarżyskiego. Gmina ta sąsiaduje z siedmioma gminami: Skarżysko-Kamienna, Suchedniów, Łączna, Zagnańsk, Stąporków, Chlewiska oraz Szydłowiec. Dwie ostatnie gminy położone są w województwie mazowieckim. Lokalizacja gminy została szczegółowo przedstawiona na poniższych rysunkach.

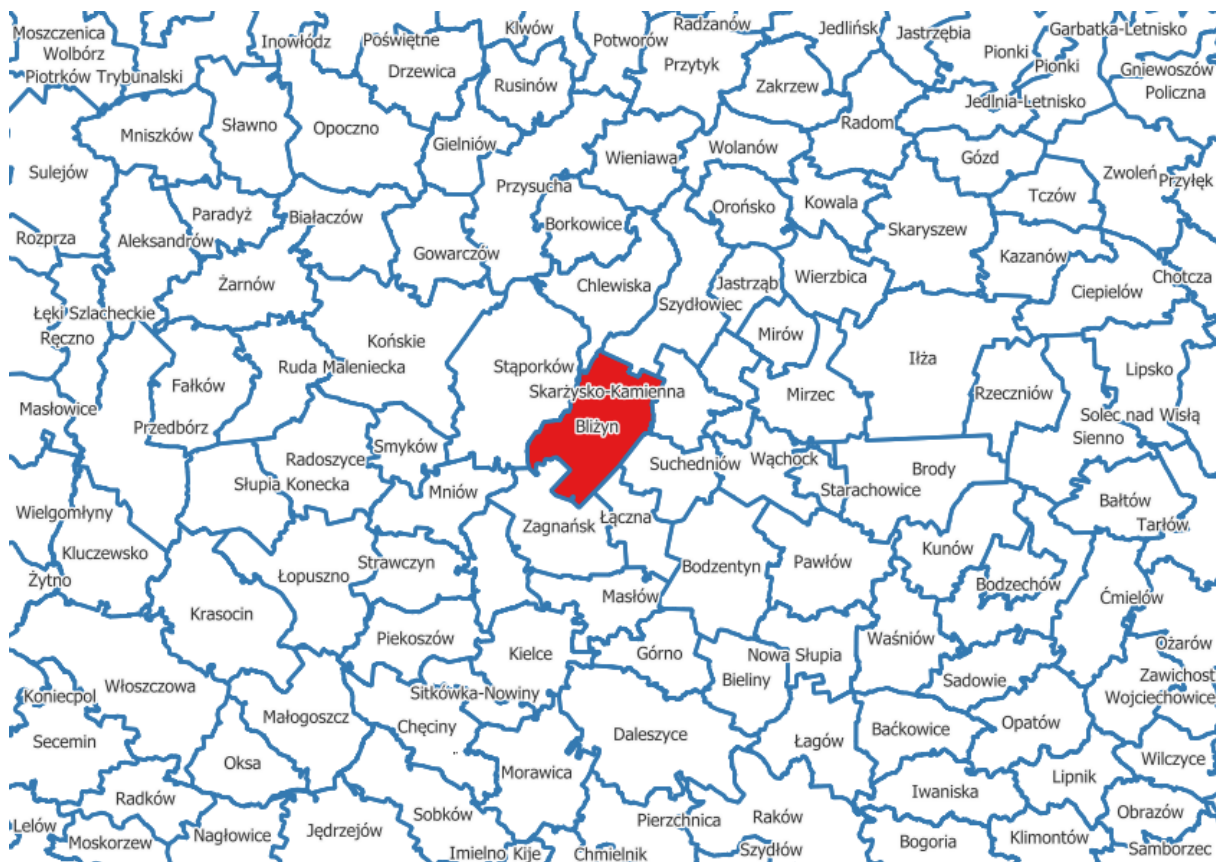
Rys. 1 Położenie gminy Bliżyn na tle granic Państwa (Źródło: dane GIS)

Rys. 2 Położenie gminy Bliżyn na tle granic województw (Źródło: dane GIS)

Rys. 3 Położenie gminy Bliżyn na tle granic powiatów (Źródło: dane GIS)

Rys. 4 Położenie gminy Bliżyn na tle granic gmin (Źródło: dane GIS)

4.2. Położenie fizyczno-geograficzne

Krańce Gminy Bliżyn wyznaczone są przez następujące współrzędne geograficzne zgodnie z układem współrzędnych 1992 (EPSG 2180):

- północ (X:368962.85 Y:620242.94),
- południe (X:350772.71 Y:618126.27),
- wschód (X:365655.55 Y:627585.15),
- zachód (X:357585.74 Y:612106.99).

Według nowego podziału fizycznogeograficznego Polski opracowanego w roku 2018 przez Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, obszar Gminy znajduje się na terenie następujących jednostek fizycznogeograficznych:

- Megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa
 - Prowincja – Wyżyny Polskie
 - Podprowincja – Wyżyna Małopolska
 - Makroregion – Wyżyna Kielecka
 - Mezoregion – Garb Gielniowski
 - Mezoregion – Płaskowyż Suchedniowski
 - Mezoregion – Góry Świętokrzyskie

Rys. 5 Położenie gminy Bliżyn na tle mezoregionów (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS z geoserwis.gdos.gov.pl)

4.3. Istniejący stan środowiska

4.3.1. Wody powierzchniowe i podziemne

WODY POWIERZCHNIOWE

Obszar Gminy Bliżyn położony jest w całości w dorzeczu Wisły. Większość gminy odwadniana jest przez Kamienną i jej dopływy. Natomiast południowo-zachodnia część gminy odwadniana jest przez Krasną z dopływami, która należy do dorzecza Pilicy.

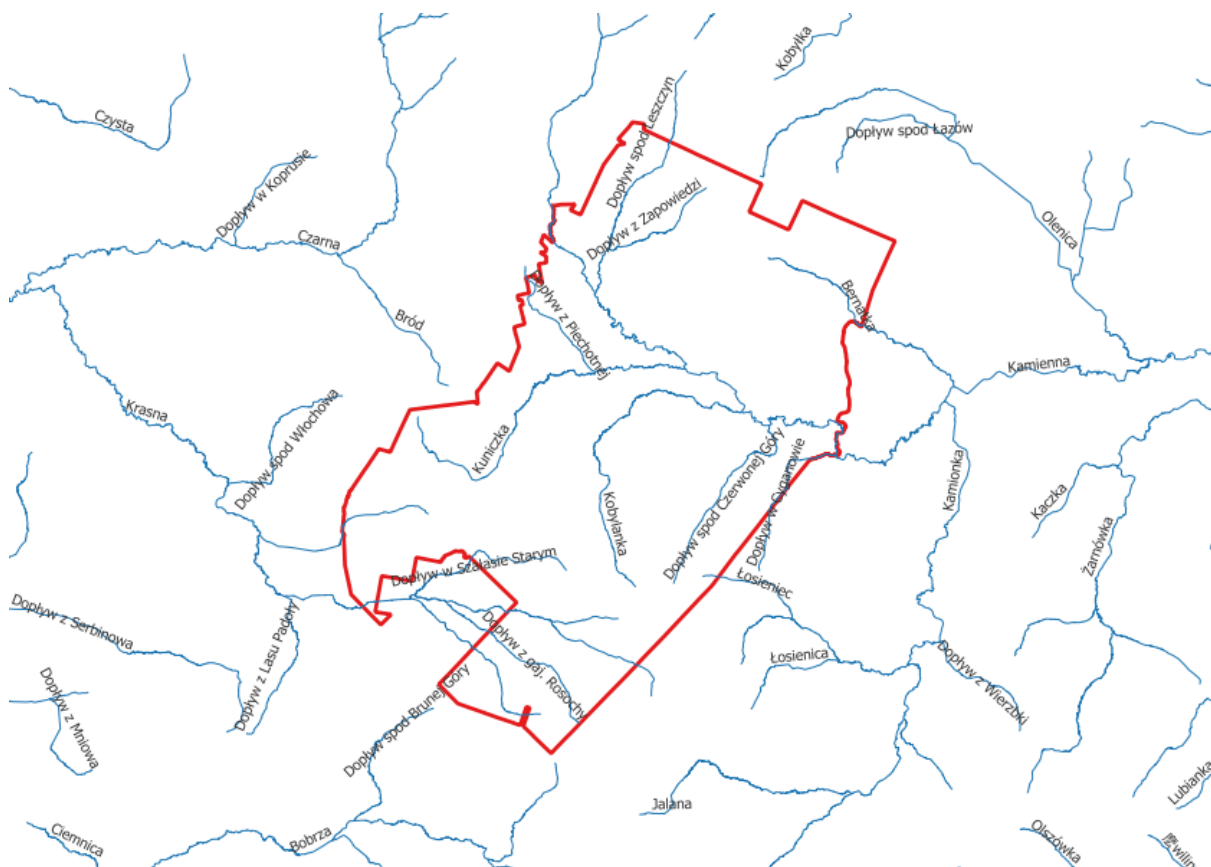
Na podstawie danych KZGW można stwierdzić, że w granicach Gminy Bliżyn zlokalizowane są ciek wodne w liczbie ok. 14, a do tego bezimienne dopływy i rowy.

Cieki te to:

- Kamienna,
- Bernatka,
- Kobyłanka,

- Kuźniczka,
- Dopływ spod Leszczyn,
- Dopływ z Zapowiedzi,
- Dopływ z Piechotnej,
- Dopływ spod Czerwonej Góry,
- Dopływ w Cyganowie,
- Krasna,
- Dopływ z gaj. Rosochy,
- Dopływ w Szalasie-Komornikach,
- Dopływ w Szalasie Starym,
- Dopływ spod Kucębowa Dolnego.

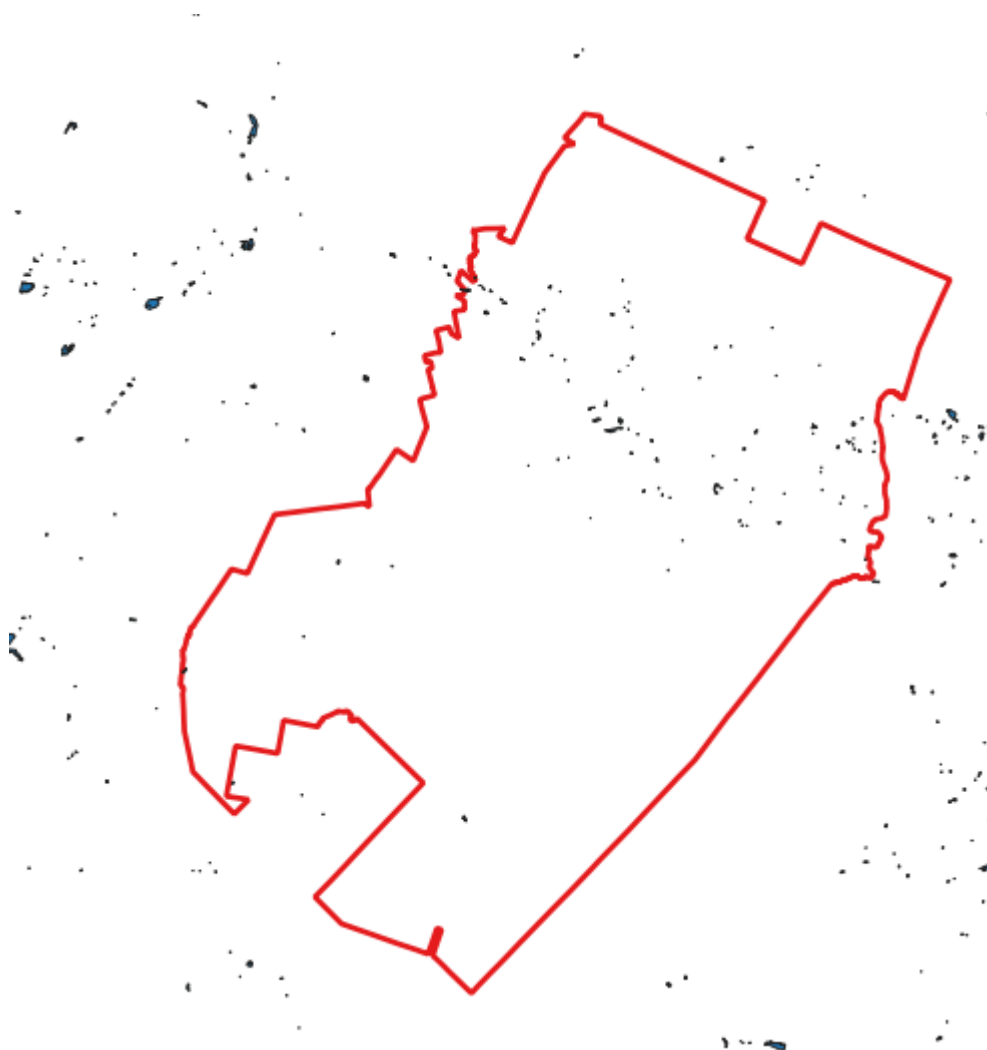
Poniżej zaprezentowano dane obrazujące rozmieszczenie wód płynących.

Rys. 6 Lokalizacja największych rzek przepływających przez gminę Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych z mapy.geoportal.gov.pl)

Rzeki znajdujące się na terenie gminy Bliżyn cechują się wiosennymi wezbraniami i letnimi niżówkami. Cały teren gminy znajduje się pod jurysdykcją Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Teren Gminy Bliżyn pozbawiony jest większych kompleksów wód stojących i większych zbiorników wodnych w ogóle. Zasoby wód powierzchniowych stojących są niewielkie.

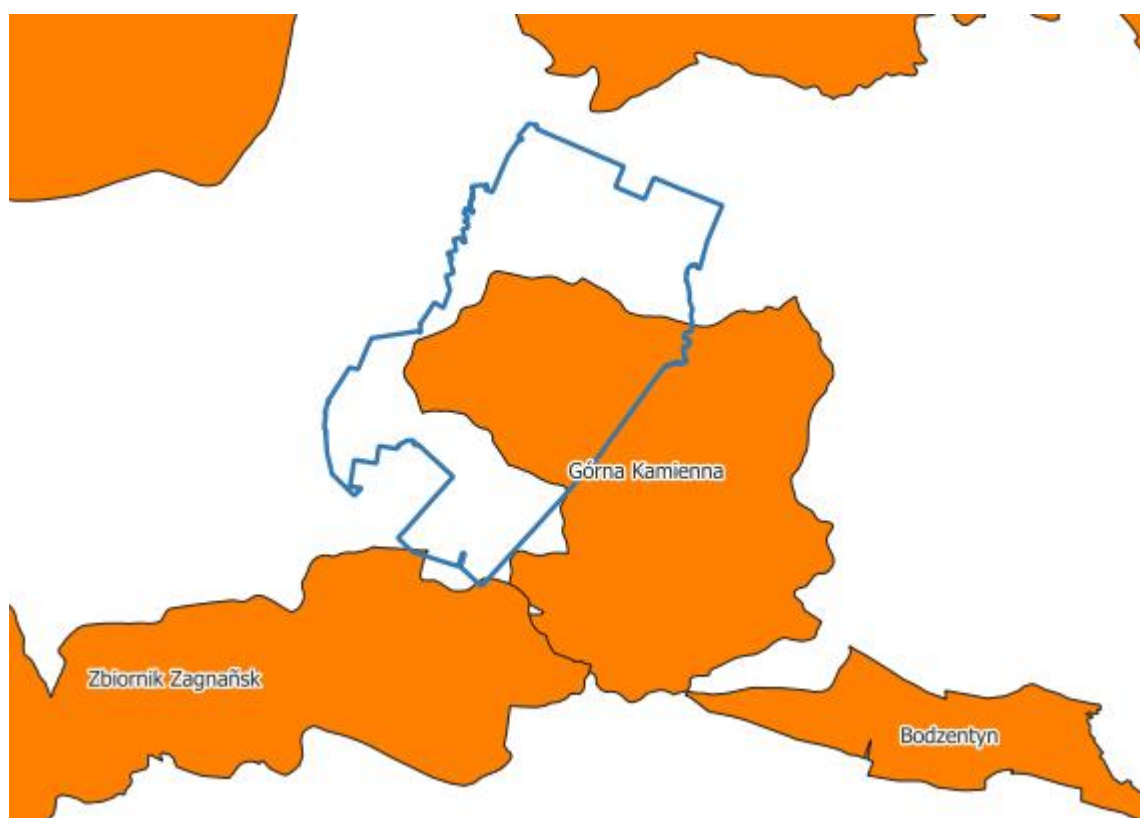
Rys. 7 Lokalizacja zbiorników wody stojącej na tle gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych z mapy.geoportal.gov.pl)

WODY PODZIEMNE

Wody podziemne gminy Bliżyn są związane głównie z budową geologiczną północnej części województwa świętokrzyskiego, gdzie występują utwory mezozoiczne i czwartorzędowe. Najważniejsze znaczenie użytkowe mają wody

występujące w osadach czwartorzędowych, zbudowanych z piasków i żwirów dolin rzecznych, zwłaszcza w dolinie Kamiennej i jej dopływów. Zalegają one stosunkowo płytko, często na niewielkiej głębokości, co sprzyja ich wykorzystywaniu w studniach gospodarskich i wodociągowych. Wody te są zazwyczaj dobrze odnawialne, zasilane przez opady atmosferyczne oraz infiltrację wód powierzchniowych. Na obszarze gminy występują również głębsze poziomy wodonośne związane z utworami jury, charakteryzujące się lepszą izolacją od zanieczyszczeń powierzchniowych i stabilniejszymi warunkami hydrogeologicznymi. Jakość wód podziemnych w Bliżynie jest na ogół dobra, choć lokalnie może być pogarszana przez działalność rolniczą, zabudowę wiejską oraz niewystarczającą kanalizację. Wody podziemne stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę pitną i odgrywają istotną rolę w lokalnym środowisku przyrodniczym.

Na poniższej mapie została przedstawiona lokalizacja granic gminy Bliżyn na tle Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Rys. 8 Lokalizacja GZWP na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl>)

Środkowa część gminy położona jest na terenie GZWP nr 415 Górna Kamienna. Jego podstawowe parametry to:

- powierzchnia – 177 km²,
- zasoby dyspozycyjne – 23 190 m³/d,
- typ porowo-szczelinowy, szczelinowo-krasowy
- stratygrafia – trias środkowy, trias dolny
- klasa jakości wody – na przeważającym obszarze I, II lokalnie III
- wodoprzepuszczalność – 34,5 – 2851,2 m²/d,
- moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych - 131 m³/d x km²,
- podatność zbiornika na atropopresję – bardzo podatny

Zbiornik tworzą triasowe utwory porowo-szczelinowe i szczelinowo-krasowe wykształcone w postaci piaskowców i mułowców z przewarstwieniami iłó w i iłowców triasu dolnego i wapień triasu środkowego. Seria wodonośna stanowi rozległą i ciągłą warstwę o miąższości najczęściej 50–100 m. Zwierciadło wody niżej położonych warstw wodonośnych jest napięte, ich wodoprzewodność jest bardzo zmienna w zakresie 35–2850 m²/d, a współczynnik filtracji 1,74–51,84 m/d. Najkorzystniejsze parametry hydrogeologiczne i największą wodonośność mają wapień triasu środkowego w dolinie rzeki Kamiennej i triasu dolnego w dolinie jej dopływu Kamionki.

Południowe krańce część gminy położone są na terenie GZWP nr 414 Zbiornik Zagnańsk. Jego podstawowe parametry to:

- powierzchnia – 219,6 km²,
- zasoby dyspozycyjne – 40 794 m³/d,
- typ porowo-szczelinowy, szczelinowo-krasowy
- stratygrafia – trias środkowy, trias dolny
- klasa jakości wody – na przeważającym obszarze I, II lokalnie III
- wodoprzepuszczalność - 100 m²/d,
- moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych - 186 m³/d x km²,
- podatność zbiornika na atropopresję – bardzo podatny

Zbiornik tworzą dolnotriasowe (lokalnie górnopermskie) utwory porowo-szczelinowe i środkowotriasowe utwory szczelinowo-krasowe wykształcone w postaci piaskowców i mułowców z przewarstwieniami iłków i iłwców, lokalnie wapienie. Seria wodonośna stanowi rozległą i ciągłą warstwę o miąższości najczęściej 50–150 m. Wodoprzewodność warstw zbiornikowych wynosi średnio ok. 100 m²/d, a współczynnik filtracji – 2,8 m/d. Udział wodonośnych piaskowców w profilach poszczególnych studzien jest zmienny.

4.3.2. Wykorzystanie wód podziemnych i powierzchniowych

Poniżej przedstawiono informacje obrazujące zużycie wody w m³ na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy Bliżyn (na podstawie danych GUS obejmujących lata 2017-2024).

- 2017 – 30,4
- 2018 – 31,6
- 2019 – 33,8
- 2020 – 34,6
- 2021 – 30,4
- 2022 – 30,8
- 2023 – 29,7
- 2024 – 32,9

Trend zużycia wody na przestrzeni lat jest na zbliżonym poziomie.

4.3.3. Gleby

Na obszarze gminy Bliżyn gleby są różnorodne, ale dominują utworzone z materiałów wodno-lodowcowych i rzecznych – głównie piaski, piaski ze żwirem, piaski gliniaste oraz gliny i pyły, które stanowią podłoże procesów glebotwórczych na tym terenie.

Największe powierzchnie zajmują gleby pseudobielicowe (czyli wyługowane, o niskiej zawartości próchnicy, kwaśnym odczynie i słabej strukturze), które mają stosunkowo małą zdolność wiązania składników odżywczych. Te gleby zwykle stają się suche w okresach bezdeszczowych i mają ograniczoną żyzność, co wpływa na ich umiarkowaną przydatność rolniczą.

Kolejną ważną grupą są gleby brunatne – kwaśne lub wylugowane, powstałe w wyniku procesów glebotwórczych na podłożu naturalnie kwaśnym. Te gleby również charakteryzują się niższą zawartością próchnicy i umiarkowaną żyznością, choć nieco lepszą niż gleby pseudobielicowe.

W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu pojawiają się gleby aluwialne (mady), które powstały z osadów nanoszonych przez wody rzek. Mady mogą mieć lepszą strukturę i więcej składników pokarmowych niż gleby wyżej położone, ale ich występowanie jest lokalne i zależy od bliskości cieków wodnych.

Na niektórych fragmentach obecne są także gleby organiczne i bagienne – takie jak torfy, gleby torfowo-murszowe i murszowate – które wykształciły się w miejscach stale lub okresowo podmokłych. Gleby te mają dużą zawartość materii organicznej, ale z uwagi na nadmiar wilgoci są trudne w uprawie bez odpowiedniego odwodnienia.

W niewielkich obszarach występują również rędziny, czyli gleby rozwinięte na wapiennym lub skalistym podłożu. Mają one nieco wyższą zawartość wapnia i zwykle lepszą strukturę niż gleby piaszczyste, ale ich udział w ogólnej powierzchni gminy jest niewielki.

Pod względem bonitacyjnym gleby w gminie Bliżyn przeważają w klasach średnich i słabszych – dominują klasy IV, V i VI, co oznacza, że nie są to gleby wysokiej jakości rolniczej, a ich potencjał produkcyjny jest ograniczony bez zastosowania intensywniejszych działań agrotechnicznych.

4.3.4. Klimat

Klimat panujący na obszarze Gminy Bliżyn, podobnie jak klimat całej Polski jest klimatem umiarkowanym ciepłym przejściowym. Na tym terenie jest on charakterystyczny dla wyżyn.

Ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu, składniki klimatu mogą wykazywać duże zróżnicowanie na stosunkowo małych odległościach.

Zgodnie z danymi Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej z wieloletnia 1991-2020 parametry klimatyczne na terenie gminy rozkładają się następująco:

- średnia temperatura stycznia: -3 - -2°C,
- średnia temperatura lipca: 18-19°C,

- średnia temperatura roczna: 7-8°C,
- średnia roczna suma opadów: 650-700 mm,
- średnia roczna długość usłonecznienia: 1750-1800 h,
- średnia liczba dni z pokrywą śnieżną: ok. 60-80,
- średnia roczna liczba dni z burzą: 25-30.

4.3.5. Surowce mineralne

Teren Gminy Bliżyn jest dość ubogi w surowce mineralne. Wydobywa się tu głównie piaski i żwiry. Na terenie gminy znajdują się 2 udokumentowane złoża kopalni, których zestawienie zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 1 Zestawienie złóż kopalni występujących na terenie Gminy Bliżyn (źródło: Bilans zasobów złóż kopalni w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r. PIG-PIB, uzupełniony o dane z [http:// geoportal.pgi.gov.pl/midas-web](http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web))

Lp.	Nazwa złoża	Rodzaj wydobywanego surowca	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby [tys. t]		Wydobycie
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	
1.	Gilów	piaski i żwiry	złożo o zasobach rozpoznanych wstępnie	1534	-	-
2.	Wołów	piaski i żwiry	złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo	333	333	-

Rys. 9 Lokalizacja złóż kopalni na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl>)

4.3.6. Powietrze

Na terenie województwa świętokrzyskiego wyróżnia się dwie strefy oceny jakości powietrza. Są to:

- Miasto Kielce
- Strefa świętokrzyska

W poniższych tabelach przedstawione zostały wyniki rocznej oceny i klasyfikacji strefy świętokrzyskiej pod względem ochrony zdrowia i ochrony roślin w roku 2024 przeprowadzone przez GIOŚ.

Tab. 2 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) (Źródło: GIOŚ)

L.p.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5
1	strefa świętokrzyska	PL2602	A	A	A	A	A ₁₎	A	A	A	A	A	C	A1

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) dla pyłu zawieszzonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

Tab. 3 Klasy dla strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) (Źródło: GIOŚ)

L.p.	Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
1	strefa świętokrzyska	PL2602	A	A	A

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa świętokrzyska uzyskała klasę D2

4.3.7. Klimat akustyczny

Hałas pochodzący z dróg i linii kolejowej jest głównym źródłem hałasu na terenie Gminy Bliżyn. Na poziom hałasu drogowego ma wpływ szereg czynników związanych z ruchem pojazdów i parametrami drogi, takich jak:

- natężenie ruchu związane bezpośrednio ze znaczeniem drogi w układzie komunikacyjnym,
- struktura ruchu (udział pojazdów ciężkich i hałaśliwych),
- średnia prędkość pojazdów i ich stan techniczny,
- płynność ruchu,
- rodzaj i stan nawierzchni.

Duży wpływ na wzrost hałasu drogowego ma zły stan infrastruktury drogowej, która nie jest odpowiednio przystosowana do występującego aktualnie natężenia ruchu. Wprawdzie stan dróg cały czas się poprawia, dochodzi do modernizacji kolejnych ich odcinków, to jednak problem ten jest wciąż znaczący.

Hałas drogowy jest zjawiskiem o tendencjach wzrostowych, uzależnionym od takich czynników jak:

- wskaźnik presji motoryzacji,
- gęstość sieci dróg,
- odległość terenów stale zamieszkiwanych od dróg o dużym natężeniu.

Ze względu na wzrost ilości użytkowanych pojazdów należy przyjąć, że na terenie Gminy Bliżyn, podobnie jak w całym kraju utrzymywać się będzie tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Trzeba jednak dodać, że wzrost natężenia hałasu nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu natężenia ruchu samochodowego i rośnie wolniej. Wynika to głównie z poprawy jakości użytkowanych samochodów i poprawy jakości ciągów drogowych.

Na hałas przemysłowy składa się hałas emitowany przez urządzenia i maszyny, procesy technologiczne, wyposażenie i instalacje znajdujące się na terenie niewielkich zakładów rzemieślniczych i usługowych, dźwięki pochodzące z urządzeń obiektów handlowych, urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych, linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetycznych najwyższych napięć w związku ze stosowaniem sprzężarek do napędu łączników i transformatorów.

Ze względu na lokalny charakter ograniczony głównie do najbliższego otoczenia obiektu przemysłowego, skala zagrożenia tym rodzajem hałasu jest niewielka.

Dzięki zaostrzeniu przepisów związanych z powstawaniem nowych obiektów przemysłowych, takich jak potrzeba sporządzenia ocen oddziaływania na środowisko oraz kontrole i egzekucja nałożonych kar, a także ze względu na obecne systemy doboru lokalizacji nowych inwestycji, dochodzi do znacznego ograniczenia tych uciążliwości. Dodatkowo stosuje się różne sposoby na ograniczenie emisji hałasu ze źródeł przemysłowych, takie jak zwiększanie izolacyjności akustycznej ścian, stosowanie tłumików czy obudów dla urządzeń.

4.3.8. Promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowanie elektromagnetyczne może występować zarówno w domu, jak i w miejscu pracy czy wypoczynku. Powstaje ono w wyniku funkcjonowania

zespołów sieci i urządzeń elektrycznych używanych w domach, zakładach pracy, a także wskutek działania stacji nadawczych, urządzeń energetycznych, telekomunikacyjnych, radiolokacyjnych, radionawigacyjnych, urządzeń elektromedycznych i.in. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają urządzenia radiokomunikacji rozsiewnej umieszczone w środowisku naturalnym: stacje nadawcze radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, gdyż emitują one do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości.

Największym źródłem promieniowania niejonizującego na terenie Gminy Bliżyn jest terenowa sieć elektroenergetyczna, na którą składają się linie napowietrzne najwyższego, średniego oraz niskiego napięcia, a także stacje transformatorowe.

Do punktowych źródeł pól elektromagnetycznych mogących mieć ujemny wpływ na jakość środowiska na terenie Gminy Bliżyn zaliczyć należy także:

- bazowe stacje telefonii komórkowej, których według szacunków na terenie Gminy Bliżyn znajdują się 4 instalacje na 3 punktach,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych, będące w dyspozycji policji i straży pożarnej, a także urządzenia mogące oddziaływać w skali domowej, np. niesprawne kuchenki mikrofalowe.

Ze względu na brak dokładnej inwentaryzacji znaczących źródeł pól elektromagnetycznych, jak i powszechnych pomiarów pól elektromagnetycznych, uniemożliwione jest dokładne określenie stopnia zagrożenia i sposobów ograniczenia uciążliwości. Dochodzi do tego zwiększona emisja promieniowania elektromagnetycznego w wyniku wzrostu zapotrzebowania na usługi radiokomunikacji.

4.3.9. Zasoby przyrodnicze

Na terenie Gminy Bliżyn znajduje się następująca ilość obszarowych form ochrony przyrody:

- parki narodowe – 0 obszarów,
- rezerваты przyrody – 5 obszarów,
- parki krajobrazowe – 1 obszar,
- obszary chronionego krajobrazu – 2 obszary,

- obszary Natura 2000 – 4 obszary (4 specjalne obszary ochrony siedlisk oraz 0 obszarów specjalnej ochrony ptaków),
- stanowiska dokumentacyjne – 0 obszarów,
- użytki ekologiczne – 7 obszarów,
- zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 0 obszarów,
- pomniki przyrody – 20 obiektów.

Poniżej scharakteryzowano po krótkce formy ochrony przyrody znajdujące się na terenie Gminy Bliżyn:

REZERWATY PRZYRODY

- **Świnia Góra**

Rezerwat ten położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Utworzony został w roku 1953. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 50,22 ha. Nie obowiązuje dla niego plan ochrony ani zadania ochronne. Rodzaj rezerwatu: leśny, typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny, podtyp rezerwatu: biocenoz naturalnych i półnaturalnych, typ ekosystemu: leśny i borowy, podtyp ekosystemu: lasów wyżynnych.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemu leśnego o cechach naturalnych, wraz z siedliskami rzadkich organizmów saproksylicznych.

Walorami rezerwatu jest m.in. bogata flora, liczne drzewa pomnikowe i rośliny rzadkie i prawnie chronione, m.in. goryczka wąskolistna *Gentiana pneumonanthe*, pełnik alpejski *Trollius altissimus*, kostrzewa czerwona *Festuca rubra* i kosaciec syberyjski *Iris sibirica*. Występują tu prawie wszystkie typy siedliskowe lasu. W bagiennych zagłębieniach terenu stwierdzono roślinność bagienną: wiązówkę *Filipendula ulmaria* i bodziszka błotnego *Gernaium palustre*. W rezerwacie występują rzadkie chrząszcze żyjące w martwym drewnie: zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*, zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus* i ponurek Schneidera *Boros schneideri*. W części zachodniej występują ślady historycznego górnictwa rud żelaza, trwającego od XVII w. do lat 20. XX w.

Podstawę prawną utworzenia rezerwatu stanowi Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 28 października 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1953 r. Nr A-104, poz. 1403). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym

rezerwatu jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 17 grudnia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Świnia Góra im. Stanisława Barańskiego (Dz. Urz. z 2024 r. poz 4861).

- **Dalejów**

Rezerwat ten położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Utworzony został w roku 1978. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 87,25 ha. Nie obowiązuje dla niego plan ochrony ani zadania ochronne. Rodzaj rezerwatu: leśny i borowy, typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny, podtyp rezerwatu: biocenoz naturalnych i półnaturalnych, typ ekosystemu: leśny i borowy, podtyp ekosystemu: lasów wyżynnych.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemu leśnego o cechach naturalnych z wielogatunkowym drzewostanem, wraz z siedliskami rzadkich organizmów saproksylicznych.

Spośród wielu gatunków drzew najczęściej występuje tu jodła *Abies alba* i modrzew polski *Larix decidua*. Ten ostatni jest dość wymagający, jednak w rezerwacie znalazł sprzyjające warunki, dzięki którym doskonale rozwija się bez pomocy człowieka.

Występują tu także buki *Fagus sylvatica* i dęby *Quercus sp.* - niektóre z nich mają już ponad 170 lat. Uwagę zwracają też olbrzymie świerki *Picea abies*, których pędy osiągają nawet 10 metrów długości. Przyroda ma do swojej dyspozycji rozległy obszar (niemal 90 hektarów), na którym doskonale czują się zwierzęta - ssaki, płazy, gady, ptaki i owady (źródło: <https://swietokrzyskie.szlaki.pttk.pl>).

Podstawę prawną utworzenia rezerwatu stanowi Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1978 r. Nr 4, poz. 20). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 17 grudnia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Dalejów (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 4863).

- **Ciechostowice**

Rezerwat ten położony jest w mezoregionie Garb Gielniowski. Utworzony został w roku 1953. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 7,72 ha. Nie

obowiązuje dla niego plan ochrony ani zadania ochronne. Rodzaj rezerwatu: leśny, typ rezerwatu: florystyczny, podtyp rezerwatu: krzewów i drzew, typ ekosystemu: leśny i borowy, podtyp ekosystemu: lasów wyżynnych.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem modrzewia polskiego, występującego tu w różnych stadiach rozwoju, wskutek czego tworzyły się szczególnie korzystne warunki do badań naukowych.

Drzewostany rezerwatu Ciechostowice należą do zbiorowiska *Quercus-Abietum*. Modrzew polski *Larix decidua* jest w tym zbiorowisku gatunkiem domieszkowym, natomiast gatunkiem panującym jest jodła *Abies alba*. Wynika stąd specyfika działań pielęgnacyjno-ochronnych, które z jednej strony muszą zmierzać do utrzymania starodrzewia z przewagą jodły i wartościowych podrostów tego gatunku, a z drugiej do utrzymania stałej domieszki modrzewia jako najważniejszego elementu, dla ochrony, którego utworzono ten rezerwat.

Podstawę prawną utworzenia rezerwatu stanowi Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 19 marca 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1953 r. Nr A-30, poz. 383). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Ciechostowice (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2840).

- **Bliżyńskie Lasy Naturalne**

Rezerwat ten położony jest w mezoregionach Płaskowyż Suchedniowski i Góry Świętokrzyskie. Utworzony został w roku 2025. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 2964,91 ha. Nie obowiązuje dla niego plan ochrony ani zadania ochronne. Rodzaj rezerwatu: leśny, typ rezerwatu: biocenotyczny i fizjocenotyczny, podtyp rezerwatu: biocenozy naturalnych i półnaturalnych, typ ekosystemu: leśny i borowy, podtyp ekosystemu: lasów wyżynnych.

Celem ochrony w rezerwacie jest odtworzenie w efekcie spontanicznych procesów oraz zachowanie lasów o cechach naturalnych, głównie dynamicznego kompleksu lasów bukowo-jodłowych oraz innych typów ekosystemów leśnych, z drzewostanami o charakterystycznej dla starych, naturalnych lasów strukturze wiekowej, gatunkowej i przestrzennej, z kształtowaną spontanicznymi procesami

naturalną zasobnością w zamierające i martwe drzewa, wraz ze swoistymi dla takich lasów gatunkami roślin, zwierząt i grzybów, w tym rzadkich, chronionych i stanowiących komponenty reliktovej, puszczańskiej biocenozy.

Bliżyńskie Lasy Naturalne to obszar, na którym dominują wielopiętrowe, zróżnicowane wiekowo drzewostany z udziałem takich gatunków jak jodła *Abies alba*, buk *Fagus sylvatica*, dąb *Quercus* sp., modrzew polski *Larix decidua*, brzoza brodawkowata *Betula pendula* czy olsza czarna *Alnus glutinosa*. Rezerwat wyróżnia się bogatą strukturą przestrzenną i dużą ilością martwego drewna – kluczowego elementu ekosystemów naturalnych.

Unikatowy charakter tego terenu podkreśla obecność endemicznego wyżynnego boru jodłowego (*Abietetum polonicum*), stanowiącego reliktove siedlisko charakterystyczne dla południowo-wschodniej Polski. Zróżnicowana mozaika siedlisk obejmuje także kwaśne i żyzne buczyny, grądy oraz łągi. Znaczna część rezerwatu to tereny o charakterze sukcesji wtórnej, powstałe na obszarach dawnych wyrobisk górniczych z czasów Staropolskiego Okręgu Przemysłowego – z czytelnymi śladami hałd, lejów poszybowych oraz dawnych kolejek wąskotorowych.

Obszar rezerwatu charakteryzuje się wyjątkowo bogatą florą, obejmującą liczne gatunki chronione, rzadkie i reliktove, m.in. czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*, buławnik czerwony *Cephalanthera rubra*, parzydło leśne *Aruncus dioicus*, wroniec widlasty *Huperzia selago* czy bagno zwyczajne *Rhododendron tomentosum*. Występują tu także epifity i mszaki, w tym bezlist okrywowy *Buxbaumia viridis* oraz widłoząb zielony *Dicranum viride* – gatunki wskazujące na wysoki stopień naturalności lasów.

Równie cenne jest bogactwo fauny – szczególnie owadów związanych z martwym drewnem, będących relikdami lasów pierwotnych. Teren rezerwatu stanowi również ostoję wielu gatunków płazów, ptaków i ssaków (źródło: <https://www.gov.pl/web/klimat/blizynskie-lasy-naturalne--nowy-rezerwat-przyrody-chroniacy-unikalne-dziedzictwo-lesne-gor-swietokrzyskich>).

Podstawę prawną utworzenia rezerwatu stanowi Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bliżyńskie Lasy Naturalne” (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 1911). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym rezerwatu jest Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 5 listopada 2025 r. zmieniające

zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bliżyńskie Lasy Naturalne” (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 3557).

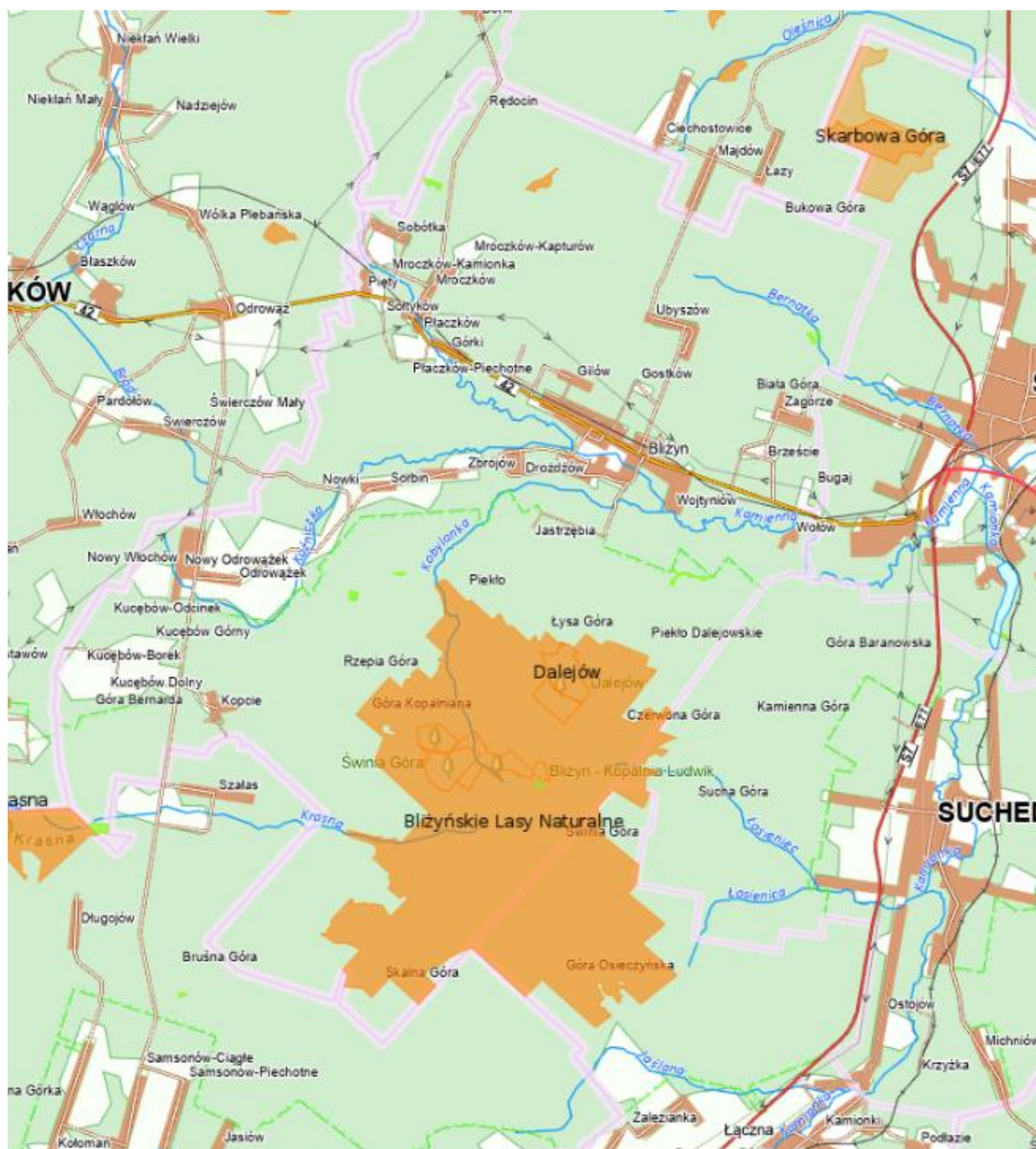
- **Bliżyn – Kopalnia Ludwik**

Rezerwat ten położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Utworzony został w roku 2023. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 92,37 ha. Nie obowiązuje dla niego plan ochrony ani zadania ochronne. Rodzaj rezerwatu: leśny, typ rezerwatu: fitocenotyczny, podtyp rezerwatu: zbiorowisk leśnych, typ ekosystemu: leśny i borowy, podtyp ekosystemu: borów wyżynnych.

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie charakterystycznych dla Płaskowyżu Suchedniowskiego, zbliżonych do naturalnych, lasów bukowych oraz borów jodłowych, wraz z gatunkami roślin chronionych, w tym gatunków górskich, występujących na stanowiskach z widocznymi śladami pozyskania rud żelaza.

Rezerwat jest położony w centrum dużego kompleksu leśnego – Lasy Suchedniowskie, na obszarze płaskiego grzbietu, stanowiącego część wzniesienia Świnia Góra, opadającego w kierunku południowo-wschodnim i południowo-zachodnim. We wschodniej części rezerwatu znajduje się obszar źródłkowy potoku o nazwie Kobylanka. Wyróżniono tu siedliskowe typy lasów: las wyżynny świeży, las wyżynny wilgotny, ols jesionowy wyżynny. Cały teren odznacza się dość dobrym poziomem uwilgotnienia. W runie występuje wiele chronionych gatunków roślin, w tym buławnik mieczolistny *Cephalanthera longifolia*, buławnik wielkokwiatowy *Cephalanthera damasonium*, czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*, gnieźnik leśny *Neottia nidus avis*, liczydło górskie *Streptopus amplexifolius*, podrzeń żebrowiec *Struthiopteris spicant*. Występują tu również rzadkie i chronione gatunki owadów w tym rzadki i zagrożony ponurek Schneidera *Boros schneideri*. W obrębie wydzieleń widoczne są pozostałości prowadzonego w przeszłości w tym terenie pozyskiwania rud żelaza w ramach Staropolskiego Okręgu Przemysłowego (źródło: <https://www.gov.pl/web/rdos-kielce/nowy-rezerwat-na-terenie-województwa-swietokrzyskiego>).

Podstawę prawną utworzenia rezerwatu stanowi Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Bliżyn - Kopalnia Ludwik" (Dz. Urz. z 2022 r. poz. 4865).

Rys. 10 Lokalizacja rezerwatów na tle granic gminy Blizyn (źródło: www.geoportal.gov.pl)

PARKI KRAJOBRAZOWE

- **Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy**

Przedborski Park Krajobrazowy położony jest na terenie powiatów koneckiego, kieleckiego i skarżyskiego (w tym na fragmencie gminy Blizyn). Znajduje się w mezoregionach: Garb Gielniowski, Płaskowyż Suchedniowski, Góry

Świątokrzyskie. Utworzony został w roku 1988. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 19895 ha. Nie obowiązuje dla niego plan ochrony.

Cele ochrony parku to:

- 1) zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory, fauny i grzybów;
- 2) racjonalne wykorzystanie zasobów złóż kopalin;
- 3) zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy);
- 4) zachowanie populacji roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;
- 5) zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk;
- 6) zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby lessowej;
- 7) zachowanie układów i obiektów zabytkowych, w tym pozostałości Staropolskiego Okręgu Przemysłowego, a także licznych miejsc pamięci narodowej;
- 8) preferowanie zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji i otaczającego krajobrazu;
- 9) zachowanie wartości historycznych, kulturowych i etnograficznych;
- 10) zachowanie istniejących punktów i ciągów widokowych;
- 11) ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na krajobraz.

Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy położony jest w obrębie Wyżyny Kieleckiej. Składa się z dwóch odrębnych obszarów: zachodniego – obejmującego Pasma Oblęgorskie w Górach Świątokrzyskich i wschodniego – obejmującego Płaskowyż Suchedniowski. Obszar Parku jest ważnym regionalnym węzłem hydrograficznym i terenem źródłiskowym rzek: Krasnej, Bobrzy i Kamionki. Największą wartością środowiska przyrodniczego są lasy, które zajmują w Parku 90,8% powierzchni a w strefie ochronnej 10,8%. Dominują tu siedliska żyznych borów mieszanych, lasów mieszanych wyżynnych wilgotnych i świeżych.

Niezwykle różnorodne jest runo leśne, w którym występuje 1017 gatunków roślin naczyniowych, z czego 46 gatunków objętych jest ochroną ścisłą a 10 objętych ochroną częściową. Na uwagę zasługuje: liczydło górskie *Streptopus amplexifolius*,

arnika górską *Arnica montana*, omieg górski *Doronicum austriacum*, czosnek niedźwiedzi *Allium ursinum*.

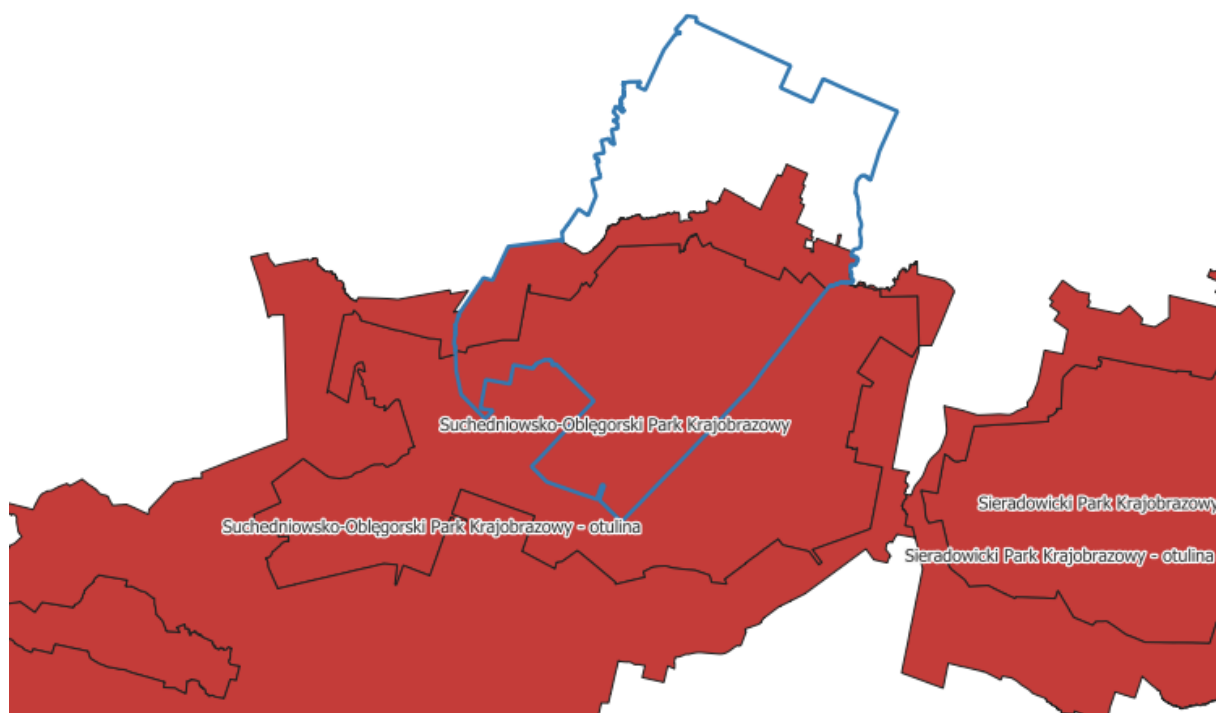
Lasy Parku stanowią ostoję wielu gatunków zwierząt. Spotkać tu można łosia *Alces alces*, jelenia *Cervus elaphus*, borsuka *Meles meles*, piżmaka *Ondatra zibethicus* oraz bobra *Castor fiber*. Awifauna – złożona z ponad 100 gatunków – reprezentowana jest przez rzadko występujące ptaki: bociana czarnego *Ciconia nigra*, brodziec piskliwego *Actitis hypoleucos*, cietrzewia *Lyrurus tetrix*. W wodach stwierdzono ponad 10 gatunków ryb. Świat owadów reprezentują m.in. największe krajowe gatunki chrząszczy: jelonek rogacz *Lucanus cervus* i kozioróg dębosz *Cerambyx cerdo*.

Najcenniejsze fragmenty Parku i jego otuliny objęto ochroną rezerwatową – są to rezerваты: „Świnia Góra”, „Dalejów”, „Barania Góra”, „Kręgi Kamienne”, „Perzowa Góra”, „Górna Krasna” i „Zachelmie”. Na obszarze Parku i otuliny zobaczyć można 39 pojedynczych obiektów przyrodniczych chronionych w formie pomników przyrody, z których 27 to pomniki przyrody żywej a wśród nich najbardziej znany pomnik przyrody – dąb „Bartek”. Obok wartości przyrodniczych Park prezentuje także walory kulturowe. Na jego terenie znajdują się unikatowe zabytki techniki związane z górnictwem i metalurgią rud żelaza oraz metali nieżelaznych. Do najciekawszych należą m.in. ruiny zakładów wielkopieczowych w Samsonowie i Bobrzy oraz pozostałości pieca w Kuźniakach.

Najcenniejszym stanowiskiem archeologicznym jest prehistoryczny wał na Górze Grodowej w miejscowości Tumlin. Z obiektów architektury sakralnej na uwagę zasługują kościoły i kapliczki przydrożne. Do najstarszych i najpiękniejszych należą kościoły w Tumlinie, Zagnańsku, Chełmcach, Strawczynie i Suchedniowie. Zabytkowe obiekty architektury świeckiej reprezentują nieliczne już małe dwory z fragmentami założen parkowych. Najcenniejszym i najbardziej znanym jest zespół krajobrazowo-parkowy w Oblęgorku z XIX, malowniczo usytuowany u podnóża Pasma Oblęgorskiego. W pałacu mieści się Muzeum Henryka Sienkiewicza, poświęcone życiu i twórczości laureata Literackiej Nagrody Nobla. W pobliskim Strawczynie skromny pomnik upamiętnia miejsce urodzenia Stefana Żeromskiego. Nieliczne pozostałości zabytkowego już dziś budownictwa drewnianego można oglądać jeszcze w Suchedniowie, Zagnańsku i Bliżynie. Nad rzekami zachowało się

kilka młynów wodnych (Bugaj, Kaniów, Bobrza, Kuźniaki, Wąsosza) (źródło: <https://www.pk.kielce.pl/suchedniowsko-oblegorski/wiadomosci-ogolne/>)

Suchedniowsko Park Krajobrazowy został utworzony na podstawie Uchwały Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dnia 10 czerwca 1988 r. (Dz. Urz. z 1988 r. Nr 18, poz. 199). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym omawianego parku jest Uchwała Nr XXXIV/479/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2021 r. poz. 2940).

Rys. 11 Lokalizacja parków krajobrazowych na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)

OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

- **Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu**

Obszar ten położony jest na terenie powiatów: koneckiego, włoszczowskiego, jędrzejowskiego, kieleckiego i skarżyskiego (w tym na fragmencie gminy Bliżyn).

Znajduje się w mezoregionach Wzgórza Opoczyńskie, Wzgórza Łopuszańskie, Góry Świętokrzyskie, Garb Gielniowski, Płaskowyż Suchedniowski, (na terenie gminy Bliżyn wyłącznie dwa ostatnie mezoregiony). Utworzony został w roku 1995. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 98 287 ha.

Charakterystycznymi cechami urozmaiconej, pagórkowatej rzeźby są szerokie kopulaste pagóry, garby i stoliwa - rozwinięte na wychodniach piaskowców i piaskowcowo-mułowcowo-ilastych skał wieku dolnojurajskiego (lias), a w części wsch. i pld. obszaru, także wieku dolnotriasowego (ret). Z kompleksami tych skał związane było historyczne już dziś kopalnictwo syderytowo-lionitowych rud żelaza i przemysł metalurgiczny, a współcześnie ważne gospodarczo zbiorniki podziemnych wód pitnych (Konecki i Zagnańsk) zaszeregowane do kategorii chronionych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Zarówno zbocza wzniesień jak i rozdzielające je doliny rzeczne i obniżenia wypełnione są piaszczysto-gliniastymi, lodowcowymi i wodno-lodowcowymi osadami czwartorzędowymi. W dolinach rzek występują holocenijskie namuły i mady, a często także torfowiska. Obszary te stanowią ważny regionalny wododziałowy węzeł hydrograficzny, gdzie biorą początek liczne rzeki zasilane przez często występujące tu źródła, młaki i wysieki. Położone są tutaj źródła prawobrzeżowych dopływów Pilicy: Czarnej Koneckiej, Czarnej Włoszczowskiej, Nowej Czarnej, Czarnej Taraski i Drzewiczki, a także stąd wypływają Radomka, Kamienna oraz Łośna - lewobrzeżny dopływ Białej Nidy. Na podłożu kwaśnych skał krzemionkowych wykształciły się zwarte kompleksy leśne (Lasy Koneckie, Lasy Radoszyckie) oraz mozaikowe krajobrazy leśno-łąkowe i polne. Są to w większości zbiorowiska roślinne prawidłowo wykształcone o charakterze naturalnym, odznaczające się wielogatunkowymi drzewostanami, w których dominują jodła i sosna z domieszką dębu, świerka, buka i graba. W północnej i pld.-wsch. części OChK przeważają kwaśne i mineralne siedliska borowe, które w zależności od poziomu wód gruntowych porośnięte są przez bory mieszane z jodłą, świeże bory sosnowe, wilgotne bory sosnowe, zbiorowiska mszystego jodłowego i boru bagiennego rozwijające się na terenach płaskich i w zagłębieniach terenu. W pld. części OChK kompleksy leśne, o podobnym składzie fitocenotycznym, są znacznie bardziej rozczłonkowane i tworzą mozaikę ze zbiorowiskami nieleśnymi, zwłaszcza łąkami, torfowiskami wysokimi i wrzosowiskami. Konecko-Łopuszański OChK jest w skali województwa szczególnie bogaty w faunę. Wysoka jest zarówno liczebność

populacji zwierząt łownych (łoś, jelenia, dzika, sarny, cietrzewia), jak również liczne miejsca lęgowe i ostoje ptactwa w tym takich gatunków rzadkich jak bocian czarny, łabędź niemy. Zabytki kultury materialnej związane są na tym obszarze głównie z tradycjami Staropolskiego Okręgu Przemysłowego i obejmują pozostałości licznych w XIX wieku i do tej pory XX wieku kopaliny rudy żelaza, a nad rzekami nieliczne już zabytki urządzeń hydrotechnicznych i budownictwa przemysłowego związanego z hutnictwem i przetwórstwem żelaza.

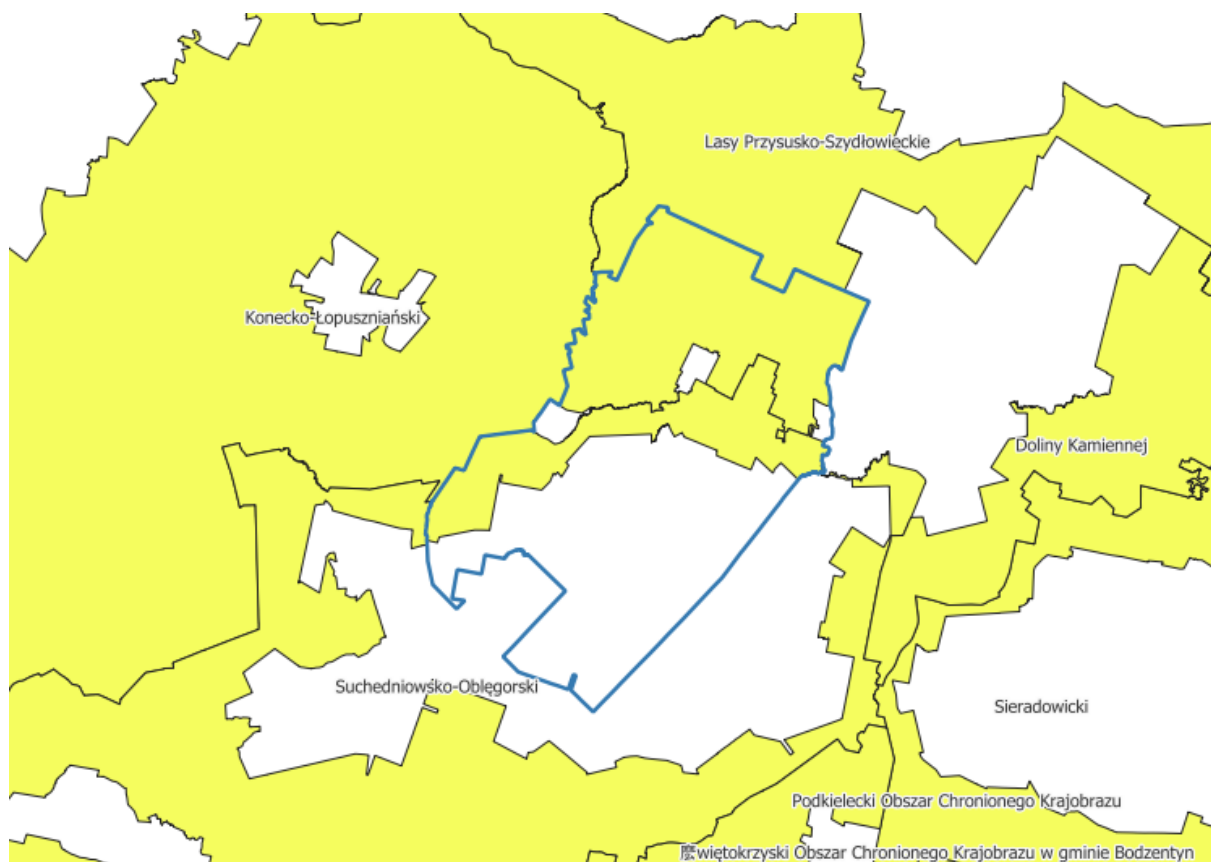
Konecko-Łopuszański Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony na podstawie Rozporządzenia Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego z 1995 r. Nr 21, poz. 145). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym omawianego parku jest Uchwała Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko-Łopuszańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 3308).

- **Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu**

Obszar ten położony jest na terenie powiatów: koneckiego, kieleckiego i skarżyskiego (w tym na fragmencie gminy Bliżyn). Znajduje się w mezoregionach Wzgórza Łopuszańskie, Góry Świętokrzyskie, Garb Gielniowski, Płaskowyż Suchedniowski, (na terenie gminy Bliżyn wyłącznie dwa ostatnie mezoregiony). Utworzony został w roku 2001. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 27 514 ha.

Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu stanowi otulinę Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, obejmując tereny rolnicze gęsto zaludnione oraz obszary leśne. Na terenie Obszaru znajduje się rezerwat geologiczno-archeologiczny "Kręgi Kamienne". Jest on cennym stanowiskiem archeologicznym. Ochroną objęto także pojedyncze obiekty przyrody żywej i nieożywionej-20 pomników przyrody, 3 użytki ekologiczne, 1 stanowisko dokumentacyjne i 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy. Na terenie Obszaru znajdują się liczne zabytki kultury materialnej-sakralnej i świeckiej. Unikalne w skali ogólnokrajowej znaczenie naukowe, kulturowe i krajoznawcze mają obiekty dawnego przemysłu i techniki Staropolskiego Okręgu Przemysłowego.

Suchedniowsko-Oblęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony na podstawie Rozporządzenia Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 108, poz. 1271). Najnowszym aktem prawnym dotyczącym omawianego parku jest Uchwała Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko - Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 3154).

Rys. 12 Lokalizacja Obszarów Chronionego Krajobrazu na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)

OBSZARY NATURA 2000

- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Suchedniowskie PLH260010**

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Suchedniowskie PLH260010 znajduje się na terenie dwóch województw: świętokrzyskiego i łódzkiego. Obejmuje

on fragment gmin Zagnańsk, Strawczyn, Miedziana Góra w powiecie kieleckim, Stąporków i Mniów w powiecie koneckim oraz Łączna, Skarżysko-Kamienna, Suchedniów i Bliżyn w powiecie skarżyskim. Położony jest w mezoregionach: Garb Gielniowski, Płaskowyż Suchedniowski i Góry Świętokrzyskie (na terenie gminy Bliżyn wszystkie z wymienionych mezoregionów). Wyznaczony został w roku 2008. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 19 120,89 ha. Obszar ten posiada plan zadań ochronnych.

Obszar obejmuje dwa pasma wzniesień - Płaskowyż Suchedniowski i Wzgórza Kołomańskie. Zbudowane są one z piaskowców dolnotriasowych, gdzieś przykrytych plejstoceńskimi piaskami i glinami. Tylko na południowych stokach Pasma Oblęgarskiego występują lessy. Łagodne pagórki i wzgórza porośnięte są lasami, zajmującymi łącznie blisko 90% powierzchni ostoi. Są to przede wszystkim lasy mieszane i bory. W obniżeniach terenu zachowały się torfowiska i wilgotne łąki. Mała liczba osad spowodowała, że tylko ok. 8% terenu zajmują użytki rolne - łąki i pola uprawne. Na obszarze ostoi znajdują się tereny źródłiskowe Krasnej, Bobrzy i Kamionki. Są tu również liczne zespoły zabytków techniki przemysłu metalurgicznego i urządzeń hydrotechnicznych. W obszarze zidentyfikowano 6 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej i 6 gatunków z załącznika II tej Dyrektywy. Szczególnie bogata jest fauna bezkręgowców. Dobrze zachowany starodrzew o naturalnym charakterze (14,5% drzewostanów w wieku powyżej 80 lat i 5,4% powyżej 100 lat). Główna ostoja modrzewia polskiego w kraju (drzewa do ok. 40 m wysokości, w wieku ok. 300 lat, i jodły ok. 40 m wys., w wieku ok. 200 lat); Bogata flora roślin naczyniowych, w tym 16 gatunków z rodziny storczykowatych, oraz wiele innych rzadkich lub zagrożonych gatunków, w tym także prawnie chronione (źródło: <http://www.ine.eko.org.pl/>).

Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:
siedliska:

- siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe,
- siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- siedlisko 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- siedlisko 7110 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),

- siedlisko 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- siedlisko 9110 - kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- siedlisko 9130 - żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- siedlisko 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
- siedlisko 91D0 - bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- siedlisko 91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),

bezkrzęgowce:

- *Boros schneideri* – ponurek Schneidera,
- *Cucujus cinnaberinus* – zgniotek cynobrowy,
- *Euphydras aurinia* – przeplatka aurinia,
- *Leucorrhinia pectoralis* – zalotka większa,
- *Phengaris teleius* – modraszek telejus - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- *Rhysodes sulcatus* – zagłębek bruzdkowany,
- *Vertigo angustior* – poczwarówka zwężona,

ryby i minogi:

- *Eudontomyzon mariae* – minóg ukraiński - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,

płazy:

- *Bombina bombina* – kumak nizinny - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,

- *Triturus cristatus* – traszka grzebieniasta - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,

ssaki:

- *Barbastella barbastellus* – mopek zachodni - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- *Canis lupus* – wilk,
- *Castor fiber* – bóbr europejski - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- *Lutra lutra* – wydra europejska ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- *Myotis myotis* – nocek duży - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie.

Obszar został ustanowiony Decyzją komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE).

- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Skarżyskie PLH260011**

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Skarżyskie PLH260011 znajduje się na terenie dwóch województw: świętokrzyskiego i mazowieckiego. Obejmuje on fragment gminy Szydłowiec w powiecie szydłowieckim oraz Skarżysko Kościelne, Skarżysko-Kamienna i Bliżyn w powiecie skarżyskim. Położony jest w mezoregionach: Przedgórze Łżeczkie i Garb Gielniowski (na terenie gminy Bliżyn ostatni z wymienionych mezoregionów). Wyznaczony został w roku 2011. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 2388,81 ha. Obszar ten posiada plan zadań ochronnych.

Charakterystyczne cechy ukształtowania terenu to wzgórza i pagórki przecinane dolinami strumieni; występują także rozległe powierzchnie terenu równinnego i falistego. Przeważają utwory geologiczne pochodzenia polodowcowego, zalegające na podłożu piaskowca dolnojurajskiego. Obszar zdominowany przez lasy. Duże powierzchnie zajmuje wyżynny jodłowy bór mieszany *Abietetum polonicum*, uważany za zbiorowisko endemiczne Polski. Poza nim odpowiednie warunki znajduje tutaj zbiorowisko występujące głównie w Karpatach, a mianowicie żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*, stanowiąc ostoję dla wielu gatunków górskich. Na terenie ostoi mają swe obszary źródliskowe rzeki: Oleśnica i Bernatka (dopływy Kamiennej). Występują ponadto liczne cieki wodne nie posiadające nazw, zbierające wody stale lub okresowo. We wschodniej części ostoi, w zagłębieniu terenu pomiędzy wydmami śródlądowymi wykształciło się torfowisko wysokie z klasy *Oxycocco-Sphagnetea*. Centralną część zajmują torfowiska wysokie i przejściowe położone w obniżeniu terenu przyległego od południa do Wzgórz Szydłowieckich. W górnej, zachodniej części dolinki miejscami występuje pło mszysto-turzycowe. Dużą rolę w systemie ochrony tej ostoi odgrywają ekstensywnie użytkowane łąki powstałe po osuszeniu rozlewisk rzeki Oleśnicy na północ i północny zachód od Podosin (część Skarżyska Książęcego), śródleśne łąki w pobliżu rezerwatów cisowych w okolicach Majdowa, przyleśne i śródleśne łąki na północ i północny wschód od Ubyszowa oraz na północny wschód od Mroczkowa i Barwinka. Lasy Skarżyskie to obszar głównie leśny, zabezpieczający naturalne lasy bukowo-jodłowe o charakterze puszczańskim, jako pozostałość po prastarej Puszczy Świętokrzyskiej. Na obrzeżach lasów występują bardzo dobrze zachowane zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*. Łąki te są doskonale wykształcone, z całą plejadą gatunków charakterystycznych dla tego zbiorowiska, nie rzadko chronionymi i zagrożonymi, np. *Gladiolus imbricatus*, *Gentiana pneumonanthe*, *Epipactis palustris*, czy gatunki z rodzaju *Dactylorhiza*. W ostoi stwierdzono występowanie kilku gatunków o znaczeniu europejskim: motyle - czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* i przeplatka aurinia *Euphydras aurinia* (wszystkie te gatunki związane są ze środowiskami wilgotnych łąk, mokradeł i torfowisk) oraz chrząszcz pachnica dębowa *Osmoderma eremita*. Obszar ma istotne znaczenie dla ochrony przede wszystkim dla ochrony przeplatki aurinia i pachnicy dębowej. Przeplatka aurinia została stwierdzona na wielu nowych

stanowiskach w granicach ostoi i w bezpośrednim jej sąsiedztwie. Najsilniejsze stanowisko zlokalizowane jest w okolicach Mroczkowa i Barwinka, gdzie zlokalizowano ponad 200 gniazd i stwierdzono występowanie setek okazów imago. Nieco mniej wartościowymi terenami jej występowania są ekstensywnie użytkowane łąki powstałe po osuszeniu rozlewisk rzeki Oleśnicy na północ i północny zachód od Podosin (część Skarżyska Książęcego), śródleśne łąki w pobliżu rezerwatów cisowych w okolicach Majdowa, przyleśne i śródleśne łąkach na północ i północny wschód od Ubyszowa. Pachnica dębowa *Osmoderma eremita* związana jest ze starodrzewem modrzewiowym w okolicach rezerwatu Ciehostowice. Jest to jedno z niewielu leśnych, nieantropogenicznych stanowisk pachnicy w województwie rokujących dobrze na przyszłość. Szczególną wartość posiada torfowisko przejściowe i wysokie położone na północ od Lipowego Pola. "Lasy Skarżyskie" to również miejsce występowania wielu gatunków wymienionych w "Polskiej czerwonej księdze zwierząt" oraz objętych ochroną gatunkową. Spośród motyli wymienianych w "Polskiej czerwonej księdze zwierząt" stwierdzono występowanie 5 gatunków: z rodziny *Papilionidae* - paź żeglarz *Iphiclides podalirius*, z rodziny *Lycaenidae* - modraszek alkon *Phengaris alcon*, z rodziny *Nymphalidae* - dostojka akwilonaris *Boloria aquilonaris* (źródło: <http://www.ine.eko.org.pl/>).

Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:
siedliska:

- siedlisko 4030 - suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*),
- siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe,
- siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- siedlisko 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- siedlisko 9110 - kwaśne buczyny (*Luzulo-Fagenion*),
- siedlisko 9130 - żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*),
- siedlisko 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*) - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,

- siedlisko 91D0 - bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- siedlisko 91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (*Abietetum polonicum*),

bezkęgowce:

- *Euphydras aurinia* – przepłotka aurinia,
- *Lycaena dispar* – czerwończyk nieparek,
- *Ophiogomphus cecilia* – trzepla zielona - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- *Osmoderma eremita* – pachnica dębowa,

ssaki:

- *Canis lupus* – wilk - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- *Castor fiber* – bóbr europejski - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie.

Obszar został ustanowiony Decyzją komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE).

- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Uroczysko Pięty PLH260012**

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Uroczysko Pięty PLH260012 znajduje się na terenie gminy Stąporków w powiecie koneckim oraz Bliżyn w powiecie skarżyskim. Położony jest w mezoregionach: Garb Gielniowski i Płaskowyż Suchedniowski (na terenie gminy Bliżyn wszystkie z wymienionych mezoregionów). Wyznaczony został w roku 2011. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 753,36 ha. Obszar ten posiada plan zadań ochronnych.

Obszar położony jest w naturalnym obniżeniu pomiędzy dwoma pasmami niewysokich wzniesień. Od południa graniczy z Płaskowyżem Suchedniowskim, a od północnego wschodu z południową częścią Garbu Gielniowskiego z tzw. Wzgórzami Nieklańsko - Bliżyńskimi. Podłoże stanowią głównie gleby bielcowe, częściowo oglejone. Miejscami występuje mniej przepuszczalne podłoże gliniaste. Mała przepuszczalność powoduje stałe wysokie zawilgocenie podłoża. Pofałdowanie i nachylenie terenu ku południowemu wschodowi zwiększa insolację i wpływa na mikroklimat. Efektem tego jest duże zróżnicowanie florystyczne i bogactwo fauny. Występuje tu mozaika zbiorowisk roślinnych, na którą nakładają się wpływy antropogeniczne. Centralną część ostoi zajmują łąki świeże, wilgotne i mokre, przechodzące w szuwały, wysokie turzycowiska, olsy i zarośla łzowe na torfowisku niskim. Występują tu także fragmenty łągów olszowo - jesionowych, zbiorowiska borowe i lasy mieszane. Szczególnie interesujące są łąki trzęślicowe *Molinietum medioeuropaeum*. Wzdłuż cieków wodnych i w obniżeniach terenu wykształcają się torfowiska przejściowe, szuwały i wysokie turzycowiska z klasy *Phragmitetea*. Dominującą cechą jest stagnująca przez wiele miesięcy woda. Podłoże stanowią gleby glejowe, z dużą zawartością węgla wapnia i misy wypełnione torfem niskim. Łąki otoczone są lasami. Łagodne przejście pomiędzy zbiorowiskami łąkowymi a lasem w północnej i północno-zachodniej części badanego obszaru stanowią zarośla łzowe i olsy. Występują na glebach bagiennych i niskich torfach. Dominującą cechą jest układ kępkowo-dolinkowy przy czym dolinki przez wiele miesięcy zalane wodą. Lasy na siedliskach bagiennych z dominującą olszą czarną *Alnus glutinosa* oraz turzycą długokłosą *Carex elongata*, trzcinnikiem lancetowatym *Calamagrostis canescens*, psianką słodkogórz *Solanum dulcamara* w warstwie runa zalicza się do olsów (olesów) - *Carici elongatae-Alnetum glutinosae*. Zbiorowiska borowe i leśne wykształcają się pod wpływem zróżnicowanych warunków siedliskowych od typowych borów wilgotnych aż do lasów mieszanych. Przy stałe utrzymującym się wysokim poziomie wód gruntowych spotykamy fragmenty zaliczane do zespołu sosnowego boru bagiennego. Bory sosnowe wilgotne spotykamy w zawilgoconych obniżeniach, gdzie tworzą charakterystyczne zespoły oddzielone od siebie olsami i łągami. Na skłonach niewysokich wzniesień ukształtował się subkontynentalny bór świeży, w którym w warstwie drzewiastej dominuje sosna zwyczajna. Podszyt jest ubogi. Od południa część centralną

ogranicza zróżnicowany florystycznie las mieszany wyżynny, w którym występują zarówno gatunki typowe dla grądu środkowoeuropejskiego jak i subkontynentalnego boru sosnowego. Południowa granica obszaru biegnie doliną rzeki Kuźniczki z przylegającymi do niej wilgotnymi łąkami na północ od Sorbina oraz obejmuje rozległe wilgotne łąki i nieużytki na południe od Nowek. We wschodniej części obszar sięga po przełomową dolinę Kamiennej w miejscowości Górki z silnym stanowiskiem chronionego omiega górskiego *Doronicum austriacum*. Obszar odwadniany jest przez niewielkie ciek wodne uchodzące do rzeki Kuźniczki stanowiącej prawy dopływ Kamiennej. W czasie 20-letnich obserwacji nastąpiła istotna zmiana użytkowania. Jeszcze w latach 80. ubiegłego stulecia większość terenu był wykorzystywany rolniczo jako pastwisko i jednokośna łąka. Obecnie całkowicie zaprzestano jakiegokolwiek działalności rolniczej. Do wyjątków należy częściowe odkrzewianie. Coraz częściej obserwuje się pozyskiwanie drewna poprzez wycinanie starszych okazów olchy. Intensywniej uprawiane rolniczo są tzw. łąki odrowąskie, gdzie wciąż przeprowadza się zabiegi agrotechniczne i prowadzi uprawę roślin. Jest to jeden z najpiękniejszych i najbardziej rozległych obszarów łąk i mokradeł w północnej części województwa świętokrzyskiego. Stanowi oazę bioróżnorodności o niezaprzeczalnych walorach naukowo - poznawczych. Dzięki zróżnicowaniu siedliskowemu – od bagien po suche skrawki wrzosowisk na niewielkich pagórkach cechuje się niespotykaną liczbą gatunków roślin i zwierząt. Najcenniejszymi zespołami roślinnymi są dobrze wykształcone i zachowane siedliska naturalne o znaczeniu europejskim: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, dobrze zachowane płaty borów i lasów i brzożowo-sosnowych bagiennych lasów borealnych, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz zachowane w nieco słabszym stanie grądy środkowoeuropejskie i subkontynentalne. Znajdują się tu jedne z najbogatszych w regionie stanowisk kosańca syberyjskiego *Iris sibirica*, mieczyka dachówkowatego *Gladiolus imbricatus*, pełnika europejskiego *Trollius europaeus* i licznych gatunków storczyków. W ubiegłym roku zlokalizowano silne stanowisko omiega górskiego *Doronicum austriacum* w przełomowym odcinku rzeki Kamiennej. Szczególne znaczenie ma występowanie gatunków flory i fauny związanych z siedliskami wilgotnymi i podmokłymi. W trakcie wieloletnich obserwacji stwierdzono występowanie 57 gatunków motyli dziennych. Wśród nich występują gatunki z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej - przeplatka aurinia *Euphydras*

aurinia, modraszek telejus *Phengaris teleius*, czerwończyk nieparek *Lycaena dispar* i gatunki objęte ochroną gatunkową - paź żeglarz *Iphiclides podalirius*, modraszek bagniczek *Plebejus optilete*, strzępotek soplaczek *Coenonympha tullia*. Stanowisko przepłatki aurinii jest istotne w skali kraju. Ze względu na obecność goryczki występuje tu też myrmekofilny modraszek alkon *Phengaris alcon*. Płazy reprezentowane są przez różne gatunki żab, traszkę zwyczajną *Lissotriton vulgaris* oraz traszkę górską *Ichthyosaura alpestris*, która występuje tu na północnej granicy zasięgu. Spośród gadów najczęściej spotykamy jaszczurkę żyworodną *Zootoca vivipara*, jaszczurkę zwinkę *Lacerta agilis*, zaskrońca *Natrix natrix* i żmię zygzakowatą *Vipera berus*. Jest to ponadto ostoja kilku rzadkich gatunków ptaków: derkacza *Crex crex*, żurawia *Grus grus* i bekasa kszczyka *Gallinago gallinago* oraz wielu gatunków ptaków śpiewających i drapieżnych. Dość liczny jest rzadki w tej części kraju gatunek storczyka – gółka długoostrogowa *Gymnadea conopsea*. Występuje tu także kruszczyk błotny *Epipactis palustris* i inne gatunki storczyków. W dużych ilościach spotykamy goryczkę wąskolistną *Gentiana pneumonanthe*. Obecność płatów rdestu wężownika *Bistorta officinalis* przy masowo występującym pełniku europejskim wskazuje na wytworzenie rzadkiego zespołu *Polygono bistortae* - *Trollietum europaei*. Ciekawostką jest występowanie kilku kęp kosaćca w odmianie białej. (źródło: <http://www.ine.eko.org.pl/>).

Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:

siedliska:

- siedlisko 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,
- siedlisko 4030 - suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*),
- siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe,
- siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- siedlisko 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródłiskowe,

bezkrzęgowce:

- *Euphydras aurinia* – przeplatka aurinia,
- *Lycaena dispar* – czerwończyk nieparek,
- *Phengaris teleius* – modraszek telejus.

Obszar został ustanowiony Decyzją komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE).

- **Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Krasnej PLH260001**

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Krasnej PLH260001 znajduje się na terenie gmin Zagnańsk w powiecie kieleckim, Stąporków, Końskie i Mniów w powiecie koneckim oraz Bliżyn w powiecie skarżyskim. Położony jest w mezoregionach: Garb Gielniowski i Płaskowyż Suchedniowski (na terenie gminy Bliżyn wszystkie z wymienionych mezoregionów). Wyznaczony został w roku 2008. Obecnie posiada on powierzchnię wynoszącą 2384,1 ha. Obszar ten posiada plan zadań ochronnych.

Obszar obejmuje naturalną, bagienną dolinę rzeki Krasnej. Teren w znacznej części pokryty jest lasami, wśród których przeważają bory sosnowe, ponadto wiele wilgotnych łąk i torfowisk. Jest to najlepiej w regionie zachowana bagienna dolina rzeki, dobrze wykształcone i zachowane olsy oraz inne wilgotne siedliska, zwłaszcza te o charakterze bagiennym: łągi, bory bagienne, torfowiska, turzycowiska i łąki trzęślicowe. Obszar jest środowiskiem życia licznych rzadkich gatunków ptaków (bocian czarny *Ciconia nigra*, derkacz *Crex crex*, lerka *Lullula arborea*), ssaków (bóbr *Castor fiber*, wydra *Lutra lutra*) i owadów (ważka trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*) (źródło: <http://www.ine.eko.org.pl/>).

Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:
siedliska:

- siedlisko 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*,

- siedlisko 3260 - nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*) - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie,
- siedlisko 4030 - suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*),
- siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe,
- siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*),
- siedlisko 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
- siedlisko 7110 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe),
- siedlisko 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*),
- siedlisko 7210 - torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*),
- siedlisko 91D0 - bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne
- siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe,
- siedlisko 91T0 - sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*),

bezkręgowce:

- *Euphydras aurinia* – przeplatka aurinia,
- *Leucorrhinia pectoralis* – zalotka większa,
- *Lycaena dispar* – czerwończyk nieparek,
- *Ophiogomphus cecilia* – trzepla zielona,
- *Vertigo angustior* – poczwarówka zwężona,
- *Vertigo moulinsiana* – poczwarówka jajowata,

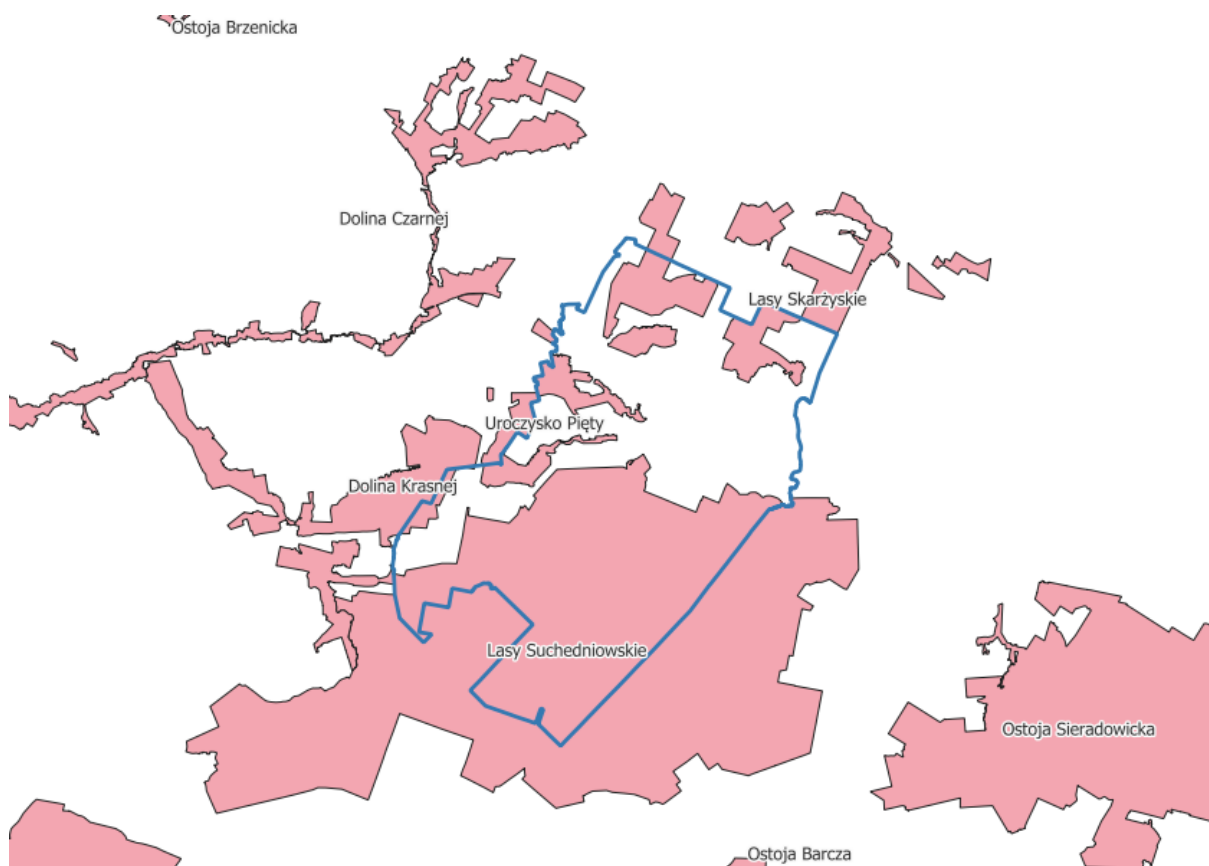
ryby i minogi:

- *Cottus gobio* – głowacz białopłetwy,
- *Eudontomyzon mariae* – minóg ukraiński,
- *Misgurnus fossilis* – piskorz,

płazy:

- *Triturus cristatus* – traszka grzebieniasta, ssaki:
- *Castor fiber* – bóbr europejski,
- *Lutra lutra* – wydra europejska,
- *Myotis myotis* – nocek duży - ze względu na stan populacji, nie jest przedmiotem ochrony omawianego obszaru Natura 2000, jednak występuje na tym terenie.

Obszar został ustanowiony Decyzją komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE).

Rys. 13 Lokalizacja obszarów siedliskowych Natura 2000 na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)

UŻYTKI EKOLOGICZNE

- **Bagno śródleśne**

Użytek ten znajduje się w obrębie nadleśnictwa Skarżysko oddz. 144a leśnictwa Ciechostowice. Położony jest w mezoregionie Garb Gielniowski. Obejmuje on bagno śródleśne. Utworzony został w roku 1999. Zajmuje on powierzchnię 3,33 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/99 z dn. 15.06.1999 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Swiet. z dn. 21.06.1999 r., Nr 28, poz. 660).

- **Bagno śródleśne**

Użytek ten znajduje się w obrębie Skarżysko nadleśnictwa Skarżysko oddz. 125 k,m, a wg ewidencji gruntów gminy Bliżyn w obrębie ewidencyjnym Zagórze na części działki Nr 627. Położony jest w mezoregionie Garb Gielniowski. Obejmuje on bagno śródleśne. Utworzony został w roku 1999. Zajmuje on powierzchnię 2,65 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/99 z dn. 15.06.1999 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Swiet. z dn. 21.06.1999 r., Nr 28, poz. 660). Najnowszym obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Swiet. z dn. 25.02.2002 r. Nr 23, poz. 291).

- **Bagno**

Użytek ten znajduje się w Leśnictwie Dalejów, w obrębie Bliżyn Nadleśnictwa Suchedniów, w oddz. 60 m, obręb geodezyjny Sorbin. Położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Obejmuje on bagno. Utworzony został w roku 1996. Zajmuje on powierzchnię 0,86 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Rozporządzenie Nr 16/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego Nr 25 poz. 162). Najnowszym obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody

Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 23, poz. 291).

- **Bagno**

Użytek ten znajduje się w Leśnictwie Odrowążek, w obrębie Bliżyn Nadleśnictwa Suchedniów, w oddz. 49 I i 61 d , obręb geodezyjny Sorbin. Położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Obejmuje on bagno. Utworzony został w roku 1996. Zajmuje on powierzchnię 2,52 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Rozporządzenie Nr 16/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego Nr 25 poz. 162). Najnowszym obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 23, poz. 291).

- **Bagno**

Użytek ten znajduje się w Leśnictwie Jastrzębia, w obrębie Bliżyn Nadleśnictwa Suchedniów, w oddz. 173 c, m, 174 b, I , w obrębie geodezyjnym Wołów. Położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Obejmuje on bagno. Utworzony został w roku 1996. Zajmuje on powierzchnię 3,52 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Rozporządzenie Nr 16/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego Nr 25 poz. 162). Najnowszym obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 23, poz. 291).

- **Bagno**

Użytek ten znajduje się w Leśnictwie Świnia Góra, w obrębie Bliżyn Nadleśnictwa Suchedniów, w oddz. 183 d. Położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Obejmuje on bagno. Utworzony został w roku 1996. Zajmuje on powierzchnię 1,07 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Rozporządzenie Nr 16/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego Nr 25 poz. 162). Najnowszym obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 23, poz. 291).

- **Użytek ekologiczny bez nazwy**

Użytek ten znajduje się w Leśnictwie Szałas w oddziale nr 37a, w obrębie Bliżyn Nadleśnictwa Suchedniów, na lewym brzegu rzeki Krasna, na zachód od miejscowości Szałas. Położony jest w mezoregionie Płaskowyż Suchedniowski. Obejmuje on podmokłe pastwisko. Utworzony został w roku 1997. Zajmuje on powierzchnię 5,55 ha.

Podstawę prawną utworzenia użytku ekologicznego stanowi Uchwała Nr XXVIII/208/2002 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 11 września 2002 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. z 2003 r. Nr 8, poz. 102). Najnowszym obowiązującym aktem prawnym jest Uchwała Nr II/15/02 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 12 grudnia 2002 r. zmieniająca uchwałę Nr XXVIII/208/2002 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 11 września 2002 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Świet. z dn. 17.01.2003 r. Nr 8, poz. 103).

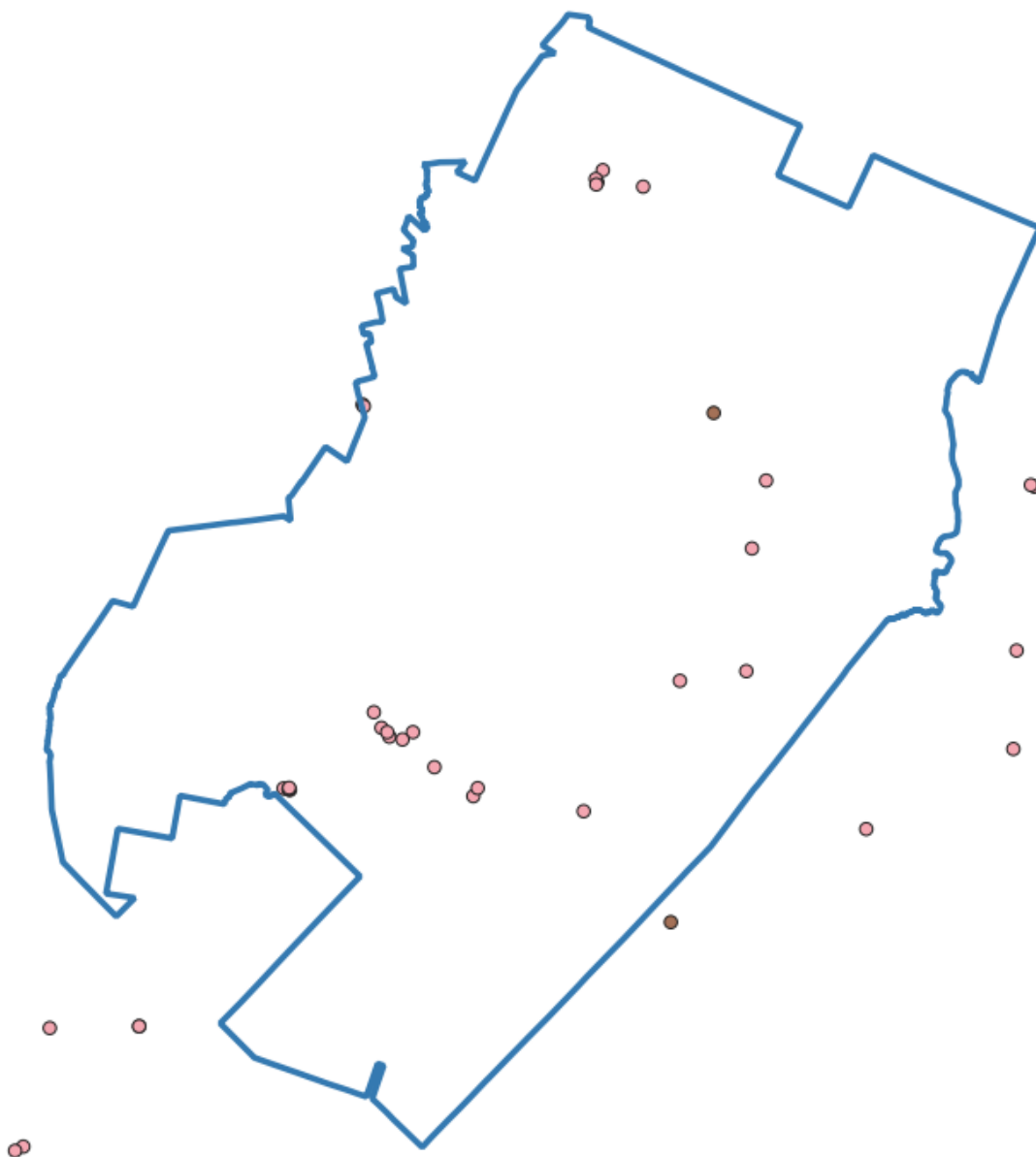
Poniżej przedstawiono mapę obrazującą lokalizację użytków ekologicznych na terenie Gminy Bliżyn.

Rys. 14 Lokalizacja użytków ekologicznych na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)

POMNIKI PRZYRODY

Na terenie Gminy Bliżyn znajduje się 20 pomników przyrody. Poniżej przedstawiono mapę obrazującą lokalizację pomników przyrody na terenie Gminy Bliżyn.

Rys. 15 Lokalizacja pomników przyrody na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOS Kielce)

KORYTARZE EKOLOGICZNE

Po omówieniu powierzchniowych form ochrony przyrody warto również wspomnieć o korytarzach ekologicznych. Nie są to obszary objęte oficjalnie formą ochrony, jednak ze względu na swoją rolę są bardzo cenne przyrodniczo.

Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzaczone i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym), położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Są niezwykle ważne ze względu na fragmentację środowiska (podział siedliska na małe, odizolowane od siebie płaty) wskutek działalności człowieka i przekształcenia powierzchni ziemi.

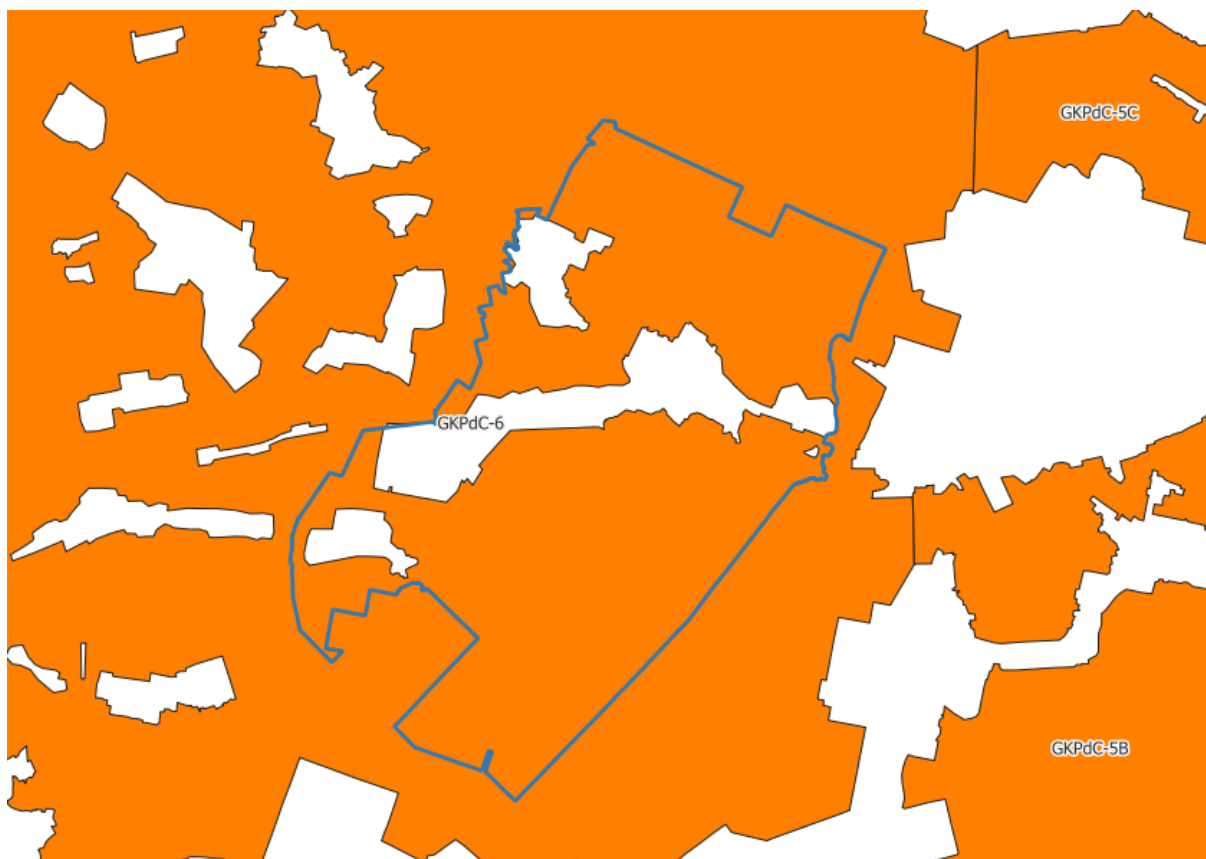
Umożliwiają one przemieszczanie się organizmów oraz ich wzajemne kontakty. Są to np. doliny rzeczne, pasma górskie, obszary leśne.

Szerokość korytarza migracyjnego jest uzależniona od wymagań konkretnego gatunku. Korytarze ekologiczne dla prawidłowego funkcjonowania muszą być pozbawione barier ekologicznych; obecność barier utrudnia lub całkowicie hamuje przemieszczanie się gatunków, którym korytarz powinien służyć.

Przez teren Gminy Bliżyn przebiegają następujące korytarze ekologiczne:

- Puszcza Świętokrzyska GKPdC-6.

Przebieg korytarzy ekologicznych na tle Gminy Bliżyn przedstawiono na poniższych mapach.

Rys. 16 Przebieg korytarzy ekologicznych (etap II – 2011 r.) na tle granic Gminy Bliżyn
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)

Wszystkie działania związane z ochroną bioróżnorodności oraz chronionych gatunków będą miały także uzasadnienie w związku z ochroną korytarzy ekologicznych. W przypadku realizacji obiektów na ich terenie ważne jest odpowiednie ich ulokowanie w taki sposób, aby nie pozbawić tych terenów funkcji migracyjnych poprzez stworzenie barier, co mogłoby się przyczynić do izolacji populacji. Takie działania pozwolą na zachowanie funkcji korytarze ekologicznego Puszcza Świętokrzyska. Dlatego też każdorazowo podczas uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych działań, oceniony zostanie ich wpływ na korytarze ekologiczne.

4.3.10. Krajobraz, zabytki

Według rejestru zabytków nieruchomości województwa świętokrzyskiego, na terenie gminy Bliżyn znajdują liczne zabytki. W związku z ich znaczną ilością nie zostały one przedstawione w niniejszym dokumencie, należy jednak zaznaczyć że

ww. dane są ogólnodostępne np. na stronach narodowego instytutu dziedzictwa - <http://www.nid.pl/pl/>.

4.3.11. Dobra materialne

Dobra materialne analizowanego obszaru to przede wszystkim dobra prywatne, w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej. Dużą część zajmują tereny rolnicze, w tym sady. Do dóbr materialnych służących dobru mieszkańców zaliczyć można sieć dróg, chodników, infrastrukturę elektroenergetyczną, wodno-kanalizacyjną, mosty, nadajniki telefonii komórkowej oraz internetu, a także szereg innych obiektów użyteczności publicznej.

5. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu

Skala lokalna

W przypadku niezrealizowania planowanych założeń strategii, stan środowiska przyrodniczego nie ulegnie zmianie w stosunku do stanu obecnego.

Wszystkie działania przewidziane do realizacji w ramach projektu strategii mają z założenia na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności turystycznej gminy. Każde z przedsięwzięć może powodować pewne oddziaływania na środowisko, jednak założeniem projektowym każdego z nich jest maksymalne ograniczenie tego oddziaływania. Należy podkreślić, że projekt strategii określa jedynie szerokie ramy planowanych do realizacji działań. Natomiast w dalszym toku projektowym, każde z przedsięwzięć będzie indywidualnie rozpatrywane pod względem jego zakresu. Na tej podstawie zostanie stwierdzone, czy zostało ono wymienione w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.). W przypadku takiej kwalifikacji zostanie przeprowadzona procedura wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, której częścią może być procedura oceny oddziaływania na środowisko. W toku

wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, bardzo szczegółowo zostanie przeanalizowany wpływ każdej z inwestycji na wszystkie poszczególne elementy środowiska. Trzeba podkreślić, że do celów strategicznych zaplanowanych w kwestiach środowiskowych, należy:

- zrównoważone gospodarowanie środowiskiem i energią.

Wśród celów operacyjnych dla tego celu operacyjnego wymienione są:

- rozwój nowoczesnego i przyjaznego środowiska systemu gospodarki odpadami na terenie gminy,
- ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu,
- rozwój terenów rekreacyjnych i zielonych.

Skala globalna

Nie zrealizowanie planowanych założeń strategii ze względu na niewielki obszar omawianego terenu oraz charakter założeń nie będzie odczuwalne w skali globalnej. Oddziaływania planowanych działań są na tyle niewielkie, że nie będą one występować ponad skalę lokalną.

6. Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektu dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Do głównych problemów ochrony środowiska na terenie gminy Bliżyn należy zaliczyć:

- niewystarczający stopień skanalizowania gminy,
- niewystarczająca świadomość ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska (lasów, wód, powietrza, krajobrazu) oraz gospodarowania odpadami w taki sposób aby działania nie pogłębiały dewastacji obszaru gminy.

Identyfikacja zagrożeń dla obszarów chronionych występujących na terenie gminy Bliżyn została przedstawiona w postaci poniższej tabeli.

Tab. 4 Problemy ochrony środowiska w związku z występowaniem ustawowych form ochrony przyrody

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
Rezerwat	Świnia Góra	<ul style="list-style-type: none"> • budowa i przebudowa obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, • chwytanie i zabijanie dziko występujących zwierząt, zbieranie lub niszczenie jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślne płoszenie zwierząt kręgowych, zbieranie poroży, niszczenie nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu, • polowanie, • pozyskiwanie, niszczenie lub umyślne uszkodzenie roślin oraz grzybów, • użytkowanie, niszczenie, umyślne uszkodzenie, zanieczyszczanie i dokonywanie zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody, • zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, • pozyskiwanie skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu, • niszczenie gleby lub zmiana przeznaczenia i użytkowania gruntów, • palenie ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używanie źródeł światła o otwartym płomieniu, • prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, • stosowanie chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów,

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<ul style="list-style-type: none"> • zbiór dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, • połów ryb i innych organizmów wodnych, • ruch pieszy, rowerowy, narciarski i jazda konna wierzchem, • wprowadzanie psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, • wspinaczka, eksploracja jaskiń lub zbiorników wodnych, • ruch pojazdów poza drogami publicznymi, • umieszczanie tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, • zakłócanie ciszy, • wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, • biwakowanie, • prowadzenie badań naukowych bez zgody RDOŚ, • wprowadzanie gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, • wprowadzanie organizmów genetycznie zmodyfikowanych, • organizacja imprez rekreacyjno-sportowych.
	Dalejów	<ul style="list-style-type: none"> • budowa i przebudowa obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, • chwytanie i zabijanie dziko występujących zwierząt, zbieranie lub niszczenie jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślne płoszenie zwierząt kręgowych, zbieranie poroży, niszczenie nor, gniazd, legowisk i innych schronień

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<p>zwierząt oraz ich miejsc rozrodu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • polowanie, • pozyskiwanie, niszczenie lub umyślne uszkodzanie roślin oraz grzybów, • użytkowanie, niszczenie, umyślne uszkodzanie, zanieczyszczanie i dokonywanie zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody, • zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, • pozyskiwanie skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu, • niszczenie gleby lub zmiana przeznaczenia i użytkowania gruntów, • palenie ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używanie źródeł światła o otwartym płomieniu, • prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, • stosowanie chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów, • zbiór dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, • połów ryb i innych organizmów wodnych, • ruch pieszy, rowerowy, narciarski i jazda konna wierzchem, • wprowadzanie psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, • wspinaczka, eksploracja jaskiń lub zbiorników wodnych, • ruch pojazdów poza drogami publicznymi, • umieszczanie tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<p>niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zakłócanie ciszy, • wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, • biwakowanie, • prowadzenie badań naukowych bez zgody RDOŚ, • wprowadzanie gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, • wprowadzanie organizmów genetycznie zmodyfikowanych, • organizacja imprez rekreacyjno-sportowych.
	Ciechostowice	<ul style="list-style-type: none"> • wycinanie drzew i pobór użytków drzewnych, z wyjątkiem usuwania drzew martwych, wywrotów i złomów w sposób nie narażający na zniszczenie otoczenia, a w szczególności podrostów i nalotów, oraz z pozostawieniem w ziemi karpiny, • zbiór owoców i nasion drzew i krzewów z wyjątkiem nasion niezbędnych do zaspokojenia potrzeb odnowienia lasu w rezerwacie w miejscach, gdzie odnowienie naturalne jest niedostateczne, • zbiór ziół leczniczych oraz innych roślin lub ich części, • zbiór ściółki leśnej, pasanie zwierząt gospodarskich oraz wykonywanie wszelkich innych czynności gospodarczych z wyjątkiem stosowania konicznych zabiegów odnowieniowych na korzyść modrzewia, • niszczenie lub uszkodzenie drzew i innych

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		roślin, • niszczenie gleby, • polowanie, chwytanie i zabijanie dziko żyjących zwierząt, • zanieczyszczenie terenu, wzniesienie ognia i zakłócanie ciszy, • umieszczanie tablic, napisów i innych znaków, • wznoszenie budowli oraz zakładanie lub budowa urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych, • przebywanie na terenie rezerwatu poza miejscami specjalnie w tym celu wyznaczonymi przez konserwatora przyrody
	Bliżyńskie Lasy Naturalne	• budowa i przebudowa obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, • chwytanie i zabijanie dziko występujących zwierząt, zbieranie lub niszczenie jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślne płoszenie zwierząt kręgowych, zbieranie poroży, niszczenie nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu, • polowanie, • pozyskiwanie, niszczenie lub umyślne uszkodzenie roślin oraz grzybów, • użytkowanie, niszczenie, umyślne uszkodzenie, zanieczyszczenie i dokonywanie zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody, • zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, • pozyskiwanie skał, w tym torfu, oraz

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<p>skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niszczenie gleby lub zmiana przeznaczenia i użytkowania gruntów, • palenie ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używanie źródeł światła o otwartym płomieniu, • prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, • stosowanie chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów, • zbiór dziko występujących roślin i grzybów oraz ich części, • połów ryb i innych organizmów wodnych, • ruch pieszy, rowerowy, narciarski i jazda konna wierzchem, • wprowadzanie psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, • wspinaczka, eksploracja jaskiń lub zbiorników wodnych, • ruch pojazdów poza drogami publicznymi, • umieszczanie tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, • zakłócanie ciszy, • wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, • biwakowanie, • prowadzenie badań naukowych bez zgody RDOŚ, • wprowadzanie gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, • wprowadzanie organizmów genetycznie

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		zmodyfikowanych, <ul style="list-style-type: none"> • organizacja imprez rekreacyjno-sportowych.
	Bliżyn – Kopalnia Ludwik	<ul style="list-style-type: none"> • budowa i przebudowa obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, • chwytanie i zabijanie dziko występujących zwierząt, zbieranie lub niszczenie jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślne płoszenie zwierząt kręgowych, zbieranie poroży, niszczenie nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu, • polowanie, • pozyskiwanie, niszczenie lub umyślne uszkodzenie roślin oraz grzybów, • użytkowanie, niszczenie, umyślne uszkodzenie, zanieczyszczanie i dokonywanie zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody, • zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, • pozyskiwanie skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu, • niszczenie gleby lub zmiana przeznaczenia i użytkowania gruntów, • palenie ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używanie źródeł światła o otwartym płomieniu, • prowadzenie działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, • stosowanie chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów, • zbiór dziko występujących roślin i grzybów

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<p>oraz ich części,</p> <ul style="list-style-type: none"> • połów ryb i innych organizmów wodnych, • ruch pieszy, rowerowy, narciarski i jazda konna wierzchem, • wprowadzanie psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, • wspinaczka, eksploracja jaskiń lub zbiorników wodnych, • ruch pojazdów poza drogami publicznymi, • umieszczanie tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, • zakłócanie ciszy, • wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, • biwakowanie, • prowadzenie badań naukowych bez zgody RDOŚ, • wprowadzanie gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, • wprowadzanie organizmów genetycznie zmodyfikowanych, • organizacja imprez rekreacyjno-sportowych.
Parki krajobrazowe	Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy	<ul style="list-style-type: none"> • naturalna sukcesja – zarastanie łąk i pastwisk, • nielegalne wypalanie traw i zarośli, • nielegalne wysypiska odpadów, • wzmożona penetracja obrzeży zbiorników wodnych, • użytkowanie cennych obiektów do celów rekreacyjno-wypoczynkowych (zbiornik Krasna) – zanieczyszczanie zbiorników

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<p>wodnych punktowymi zrzutami śmieci i substancji pochodzenia organicznego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • niekontrolowany ruch turystyczny, • zagrożenia dla tras migracji płazów, powodowane ruchem pojazdów mechanicznych po drogach, • niszczenie mikroreliefu oraz zacieranie różnorodności form geologicznych i geomorfologicznych – zarastanie obiektów przyrody nieożywionej, wandalizm, • degradacja środowiska hydrograficznego – zanieczyszczenia obszarowe i punktowe, • obniżanie się poziomu wód gruntowych i osuszanie wilgotnych łąk w wyniku melioracji odwadniających, • degradacja środowiska hydrogeologicznego – obniżanie poziomu wód Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 414 Zagnańsk, • degradacja powietrza atmosferycznego – zanieczyszczenia komunikacyjne, wysoka i niska emisja, • degradacja gleb spowodowana stosowaniem środków ochrony i nawozów sztucznych oraz korzystaniem z oprysków środkami chemicznymi; erozja wodna, • presja urbanizacyjna związana z rozwojem budownictwa mieszkaniowego oraz rekreacyjnego, • stosowanie obcych form w architekturze i budownictwie mieszkaniowym, • przebieg elementów przesyłowej infrastruktury technicznej, • park wiatrowy.
Obszary	Przedborski Obszar	<ul style="list-style-type: none"> • zabijanie dziko występujących zwierząt,

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
chronionego krajobrazu	Chronionego Krajobrazu (świętokrzyskie)	<p>niszczenie ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry;</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidowanie i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych; • wykonywanie prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu; • dokonywanie zmian stosunków wodnych; • likwidowanie naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
	Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zabijanie dziko występujących zwierząt, niszczenie ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry; • likwidowanie i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych; • dokonywanie zmian stosunków wodnych; • likwidowanie naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
	Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu	<ul style="list-style-type: none"> • zabijanie dziko występujących zwierząt, niszczenie ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry; • likwidowanie i niszczenie zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych; • dokonywanie zmian stosunków wodnych; • likwidowanie naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.
Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000 (SOO)	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Suchedniowskie PLH260010	<ul style="list-style-type: none"> • zaniechanie/brak koszenia; • zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; • modyfikowanie funkcjonowania wód; • zmiana składu gatunkowego (sukcesja);

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<ul style="list-style-type: none"> • nagromadzenie materii organicznej; • zmiana sposobu uprawy; • intensyfikacja rolnictwa; • wypas intensywny; • nawożenie/nawozy sztuczne; • zalesianie terenów otwartych; • spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; • przerzedzenie warstwy drzew; • usuwanie martwych i umierających drzew; • inne rodzaje praktyk leśnych (wycinanie starszych drzewostanów); • odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime); • eutrofizacja (naturalna).
	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Lasy Skarżyskie PLH260011	<ul style="list-style-type: none"> • zaniechanie/brak koszenia; • zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; • modyfikowanie funkcjonowania wód; • zmiana składu gatunkowego (sukcesja); • nagromadzenie materii organicznej; • zmiana sposobu uprawy; • intensyfikacja rolnictwa; • wypas intensywny; • nawożenie/nawozy sztuczne; • zalesianie terenów otwartych; • spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; • przerzedzenie warstwy drzew; • usuwanie martwych i umierających drzew; • inne rodzaje praktyk leśnych (wycinanie starszych drzewostanów); • odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime); • eutrofizacja (naturalna).
	Specjalny Obszar	<ul style="list-style-type: none"> • intensywne koszenie lub intensyfikacja;

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
	Ochrony Siedlisk Uroczysko Pięty PLH260012	<ul style="list-style-type: none"> • zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; • odpady, ścieki; • polowanie; • obce gatunki inwazyjne; • problematyczne gatunki rodzime; • brak pożarów; • zmiana składu gatunkowego (sukcesja); • nagromadzenie materii organicznej; • inne rodzaje praktyk rolniczych; • ewolucja biocenotyczna, sukcesja; • wycinka lasu; • zalesianie terenów otwartych; • przerzedzenie warstwy drzew; • usuwanie martwych i umierających drzew; • inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; • obce gatunki inwazyjne; • problematyczne gatunki rodzime; • konkurencja; • zalesianie terenów otwartych; • inne typy zabudowy; • usuwanie trawy pod grunty orne.
	Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Dolina Krasnej PLH260001	<ul style="list-style-type: none"> • pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; • zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; • eutrofizacja (naturalna); • zmiana składu gatunkowego (sukcesja); • zanieczyszczenia wód powierzchniowych (limnicznych, lądowych, morskich i słonawych); • zmiana sposobu uprawy (podsiewanie obcych gatunków; zamiana łąk na pola uprawne); • zaniechanie/brak koszenia;

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<ul style="list-style-type: none"> • zarzucenie pasterstwa, brak wypasu; • nagromadzenie materii organicznej; • nawożenie/nawozy sztuczne; • zalesianie terenów otwartych; • zabudowa rozproszona; • intensywny wypas bydła; • zalesianie terenów otwartych; • spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; • restrukturyzacja gospodarstw rolnych; • wydobywanie torfu; • przerzedzenie warstwy drzew; • obce gatunki inwazyjne; • usuwanie martwych i umierających drzew; • inne rodzaje praktyk leśnych; • odnawianie lasu po wycince (nasadzenia); • zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; • pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; • rozproszone zanieczyszczenia wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; • kłusownictwo; • zmniejszenie migracji/bariery dla migracji; • regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych; • stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych.
Użytki ekologiczne	Dotyczy wszystkich użytków ekologicznych na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> • bezkręgowce będące szkodnikami • zaśmiecanie • zanieczyszczenia przemysłowe • wycinka drzew • degradacja chronionych zespołów roślinnych w wyniku niekontrolowanej penetracji przez ludzi

Forma ochrony przyrody	Nazwa formy ochrony	Potencjalne zagrożenie
		<ul style="list-style-type: none"> • zmiany stosunków wodnych
Pomniki przyrody	Dotyczy wszystkich występujących na terenie gminy	<ul style="list-style-type: none"> • brak środków finansowych na objęcie tych form właściwą pielęgnacją.

Poniżej przedstawiono wszystkie planowane w Strategii działania, z podziałem na inwestycyjne oraz nieinwestycyjne.

Działania nieinwestycyjne:

- dalsze doposażenie jednostek OSP w nowoczesny sprzęt i rozwój Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych
- organizacja imprez promujących zasady bezpieczeństwa
- wdrożenie i rozwój publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej
- promocja transportu współdzielonego jako element walki z wykluczeniem komunikacyjnym
- doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne
- opracowanie analizy funkcjonowania oświaty w celu ewentualnej konsolidacji szkół podstawowych w kontekście zmian demograficznych
- pozyskiwanie środków na zajęcia dodatkowe i rozwój pasji uczniów
- rozbudowa i rozwój oferty biblioteki publicznej
- rozwój programów edukacyjnych, kulturowych i artystycznych
- zapewnienie wsparcia psychologicznego i pedagogicznego w szkołach
- współpraca międzyinstytucjonalna, w tym z NGO dla rozwoju działań z zakresu edukacji nieformalnej i pozaformalnej
- tworzenie miejsc integracji lokalnej
- organizacja imprez sportowo-kulturalnych i integracyjnych na terenie całej gminy
- rozwój oferty aktywizacyjnej dla seniorów

- wspieranie działalności kół gospodyń wiejskich, zespołów folklorystycznych i NGO
- rozwój i wspieranie opieki zdrowotnej
- promocja prozdrowotnych zachowań wśród mieszkańców
- rozwój programów profilaktycznych w gminie
- rozszerzenie oferty usług rehabilitacyjnych i opiekuńczych we współpracy z GOPS Bliżyn i SPZOZ Bliżyn
- transformacja systemu pomocy społecznej w gminie poprzez utworzenie Centrum Usług Społecznych oferującego kompleksowe i zintegrowane wsparcie mieszkańców
- rozwój usług opiekuńczych na terenie gminy Bliżyn w tym uwzględniając decentralizację usług
- promocja terenów inwestycyjnych w gminie
- wspieranie przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych
- rozwój programów przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizowania osób bezrobotnych
- współpraca z partnerami samorządowymi, przedsiębiorcami oraz organizacjami społecznymi w zakresie rozwijania warunków do rozwoju gospodarczego na terenie gminy
- wsparcie sektora ekonomii społecznej
- utworzenie marki turystycznej gminy spójnej z identyfikacją wizualną samorządu
- promowanie dziedzictwa naturalnego i kulturowego Gminy Bliżyn w skali lokalnej, regionalnej i ogólnopolskiej
- rozwój agroturystyki i gospodarstw ekologicznych
- organizacja wydarzeń promujących gminę
- rozwój systemu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów
- kontynuacja działań związanych z likwidacją azbestu
- promocja małej retencji i systemów gromadzenia wody opadowej
- promowanie wymiany źródeł ciepła, OZE oraz termomodernizacji budynków

- działania edukacyjne w zakresie ekologii skierowane do wszystkich grup wiekowych
- promocja zasad Dobrej Praktyki Rolniczej
- rozwój e-usług publicznych, elektronicznego obiegu dokumentów, systemów obsługi mieszkańców

Powyższe działania są neutralne w stosunku do środowiska.

Odnośnie promowania OZE, w Strategii określono także zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW. Rozwój odnawialnych źródeł energii (OZE) stanowi jeden z kierunków polityki energetycznej gminy Bliżyn, zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju i dążeniem do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Lokalne działania w tym obszarze mają na celu zarówno poprawę jakości środowiska naturalnego, jak i wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy. Wdrażanie instalacji OZE odbywać się będzie w sposób dostosowany do uwarunkowań przestrzennych, przyrodniczych i kulturowych gminy, z poszanowaniem ład przestrzennego oraz ochrony krajobrazu.

- Fotowoltaika
 - urządzenia o mocy powyżej 500 kW mogą być realizowane wyłącznie zgodnie z ustaleniami planu ogólnego i planów miejscowych,
 - lokalizacja farm fotowoltaicznych możliwa jest w szczególności na terenach usługowych, produkcyjno-usługowych, przemysłowych, technicznych i komunikacyjnych oraz na terenach zrekultywowanych po eksploatacji złóż,
 - na terenach mieszkaniowych i mieszkaniowo-usługowych dopuszcza się instalacje na dachach i ścianach budynków oraz mikroinstalacje wolnostojące.
- Pompy ciepła i geotermia
 - mogą być lokalizowane we wszystkich kategoriach terenów, zarówno jako mikroinstalacje, jak i urządzenia o mocy przekraczającej 500 kW.
- Inne odnawialne źródła energii

- możliwe do realizacji w formie instalacji o mocy nieprzekraczającej 500 kW, z wyłączeniem urządzeń wytwarzających energię z wiatru (za wyjątkiem mikroinstalacji).
- Ograniczenia lokalizacyjne
 - w obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego, na terenach objętych wpisem do rejestru zabytków oraz w strefach ochrony konserwatorskiej lokalizacja instalacji fotowoltaicznych może zostać ograniczona lub całkowicie wykluczona ze względu na konieczność ochrony dziedzictwa i bezpieczeństwa.

Działania inwestycyjne:

- Modernizacja dróg gminnych i powiatowych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze większej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz pozostałe obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Oddziaływanie pozytywne, poprzez lepszą sieć komunikacyjną zwiększy się jej przepustowość, a tym samym zmniejszy się oddziaływanie akustyczne i emisja zanieczyszczeń powietrza poprzez samochody, które do tej pory mogły dłużej pokonywać te same odcinki dróg ze względu na zły ich stan. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia dróg. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie

spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. W przypadku konieczności wycinki drzew prowadzona ona będzie w terminie od 15 października do końca lutego. Drzewa nie przeznaczone do wycinki będą odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem. Teren budowy zostanie wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji dojdzie do generowania hałasu, jednak drogi będą projektowane tak, aby nie doszło do przekroczeń norm emisji hałasu. Podobnie będzie się działo w przypadku emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo do systemów kanalizacji deszczowej / rowów otwartych / krytych. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje przy zastosowaniu działań minimalizujących nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,

- Budowa i modernizacja chodników w tym uzupełnianie braków przy drogach krajowych, powiatowych i gminnych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz pozostałe obszary Natura

2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Drogi przebiegające przez obszar Natura 2000 Uroczysko Pięty przebiegają przez tereny leśne, stąd tam też nie będą budowane chodniki. Oddziaływanie pozytywne główne dla ludzi, ze względu na zwiększenie bezpieczeństwa drogowego. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia chodników. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. W przypadku konieczności wycinki drzew prowadzona ona będzie w terminie od 15 października do końca lutego. Drzewa nie przeznaczone do wycinki będą odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem. Teren budowy zostanie wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji brak oddziaływania. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty

walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,

- Budowa bezpiecznych przejść dla pieszych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Drogi przebiegające przez obszar Natura 2000 Uroczysko Pięty przebiegają przez tereny leśne, stąd tam też nie będą realizowane takie działania. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją przejść, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, przejścia nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych
- Montaż elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (m.in. progów zwalniających, luster) i odpowiedniego oznakowania - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz pozostałe obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją niewielkich obiektów, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach

występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych

- Usprawnienie odwodnienia dróg i utrzymanie rowów melioracyjnych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz pozostałe obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Będzie to działanie punktowe, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych
- Skanalizowanie całej gminy - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Oddziaływanie pozytywne, przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a także gleb poprzez ograniczenie nielegalnego odprowadzania ścieków wskutek realizacji sieci kanalizacyjnych. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew
- Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do dobrej jakości wody pitnej. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew

- Wsparcie działań mających na celu rozbudowę sieci gazowej w sołectwach - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do sieci gazowej. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew
- Dążenie Gminy do rozwoju i rozbudowy sieci światłowodowej mające na celu likwidację białych plam - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do szybkiego internetu. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk

chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew

- Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego - działania planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są drogi na obszarach zamieszkałych, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz pozostałe obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych (poza obszarem Natura 2000 Uroczysko Pięty, gdzie jednak droga przebiegać będzie przez obszary leśne, stąd nie będzie tam realizowane oświetlenie uliczne), stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Ze względu na fakt, że działania prowadzone będą wyłącznie wzdłuż istniejących dróg, chodników i innych miejsc użyteczności publicznej, nie ma ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na chronione siedliska przyrodnicze czy też stanowiska chronionych gatunków. Rozbudowa oświetlenia ze względu na swój mało inwazyjny charakter nie spowoduje znaczących oddziaływań etapu realizacji,
- Modernizacja i budowa wiat przystankowych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, pozbawione dróg publicznych, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Drogi przebiegające przez obszar Natura 2000 Uroczysko Pięty przebiegają przez tereny leśne, stąd tam też nie będą realizowane takie działania. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją wiat przystankowych, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach

występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych

- Budowa bazy sprzętowej do utrzymania dróg i terenów publicznych – działanie zlokalizowane najprawdopodobniej w miejscowości Bliżyn, na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będzie to działanie punktowe, a więc będzie dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,
- Budowa miejsc parkingowych w kluczowych lokalizacjach w gminie - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Na miejsca lokalizacji będą wybierane miejsca pozbawione cennych siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,
- Zapewnienie miejsc schronienia w nowo powstających budynkach użyteczności publicznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach

obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Działania dotyczyć będą wnętrzy obiektów, tak więc nie będą generować żadnych oddziaływań,

- Dbanie (remonty, modernizacja) o obiekty zabytkowe na terenie gminy - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obiekty zabytkowe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu istniejących obiektów, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektów, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony. Oddziaływanie neutralne, działanie dotyczy głównie obiektów punktowych usytuowanych w miejscu istniejących obiektów lub na terenach zamieszkałych, w miejscach pozbawionych stanowisk cennych i chronionych gatunków. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „przed rozpoczęciem prac remontowych zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym”. Autorem takiej ekspertyzy mogą być osoby merytorycznie związane

z dziedzinami ornitologii i chiropterologii. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia ekspertyzy okaże się, że dane miejsce jest siedliskiem występowania gatunków chronionych, to termin i sposób wykonania prac muszą być dostosowane do terminów rozrodu danych gatunków. W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac realizacyjnych siedlisk ptaków lub ssaków objętych ochroną, konieczne będzie uzyskanie zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, oraz zapewnienie zastępczych miejsc lęgowych, np. poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.

- Rozbudowa systemu monitoringu i instalacja fotopułapek - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Ze względu na fakt, że działania prowadzone będą wyłącznie wzdłuż istniejących dróg, chodników i innych miejsc użyteczności publicznej, nie ma ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na chronione siedliska przyrodnicze czy też stanowiska chronionych gatunków. Rozbudowa monitoringu ze względu na swój mało inwazyjny charakter nie spowoduje znaczących oddziaływań etapu realizacji.
- Dostosowanie szkół i świetlic do potrzeb osób niepełnosprawnych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to

terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajętości siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,

- Rozbudowa bazy edukacyjnej w tym budowa hali sportowej - działanie zlokalizowane najprawdopodobniej w miejscowości Bliżyn, na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyły bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu sportowego, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajętości siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,
- Budowa i modernizacja świetlic wiejskich - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie

powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,

- Rozwój infrastruktury sportowej przeznaczonej dla wszystkich grup wiekowych jako element promowania aktywności i integracji społecznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyły bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu sportowego, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,
- Dostosowanie budynków użyteczności publicznej do wymogów Ustawy o dostępności - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie).

Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,

- Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z lokalnymi niewielkimi pracami, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Prace nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych
- Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane na terenie obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000 i parku krajobrazowego. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych czy też będących przedmiotami obszaru Natura 2000. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony,

- Budowa i rozwój muzeum dawnych rzemiosł i centrum żywego garncarstwa w Rędocinie – działanie zlokalizowane na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będzie to działanie punktowe, a więc będzie dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. Inwestycja usytuowana będzie poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych czy też chronionych gatunków. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,
- Rozbudowa i modernizacja PSZOK - działanie zlokalizowane na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będzie to działanie punktowe, dotyczące istniejącego obiektu, a więc będzie dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. Inwestycja usytuowana będzie poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych czy też chronionych gatunków. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,
- Dalsze zagospodarowanie terenów przy zalewie w Bliżynie - działanie zlokalizowane na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy podkreślić, że będą to prace o niewielkiej uciążliwości, związane głównie z realizacją małej infrastruktury

wokół zbiornika. Na terenach tych brak jest cennych siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków zwierząt,

- Zagospodarowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że oddziaływania punktowe, dotyczące istniejących terenów rekreacyjnych, gdzie nie znajdują się żadne cenne siedliska ani chronione gatunki zwierząt. Stąd nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,
- Utrzymanie zieleni w przestrzeniach publicznych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Suchedniowsko-Oblęgarski Park Krajobrazowy oraz obszary Natura 2000 to tereny niezamieszkałe, głównie leśne, stąd na tych terenach nie będą prowadzone prace związane z omawianym działaniem. Inwestycja będzie związana głównie z koszeniem trawników, przycinaniem gałęzi i innymi działaniami pielęgnacyjnymi. Działanie to nie spowoduje żadnych znaczących oddziaływań na środowisko.

Spośród wyżej wymienionych działań inwestycyjnych, poniżej wyszczególniono te, które mogą zaliczać się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w zależności od ostatecznych parametrów) zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie

przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.), wraz z podaniem paragrafów:

- modernizacja dróg gminnych i powiatowych - § 3 ust. 1 pkt 62 - drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; w nawiązaniu do § 3 ust. 2 pkt 2 - polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1, z wyłączeniem przypadków, w których ulegająca zmianie lub powstająca w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu część realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia nie osiąga progów określonych w ust. 1, o ile zostały one określone; w przypadku gdy jest to druga lub kolejna rozbudowa, przebudowa lub montaż, sumowaniu podlegają parametry tej rozbudowy, przebudowy lub montażu z poprzednimi rozbudowami, przebudowami lub montażami, o ile nie zostały one objęte decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach;
- skanalizowanie całej gminy - § 3 ust. 1 pkt 81 - sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem: a) przebudowy tych sieci metodą bezwykopową, b) sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym, c) przyłączy do budynków;
- rozwój i modernizacja sieci wodociągowej - § 3 ust. 1 pkt 71 - rurociągi wodociągowe magistralne do przesyłania wody oraz przewody wodociągowe magistralne doprowadzające wodę od stacji uzdatniania do przewodów wodociągowych rozdzielczych, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową;
- wsparcie działań mających na celu rozbudowę sieci gazowej w sołectwach - § 3 ust. 1 pkt 31 - instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 20 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem

gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie są przedsięwzięciami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko.

W poniższej tabeli przedstawiono opis wpływu poszczególnych działań inwestycyjnych na formy ochrony przyrody, na terenie których mogą one być zlokalizowane.

Tab. 5 Wpływ działań na poszczególne formy ochrony przyrody

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu	<p>Z racji tego, że omawiany obszar zajmuje znaczną część obszarów zamieszkałych gminy, z całą pewnością znaczna część zadań wchodzących w skład Strategii będzie dotyczyć tego obszaru. Zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącą wyznaczenia Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenie Obszaru obowiązują następujące zakazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką • likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka • likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych. <p>Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<ul style="list-style-type: none"> • terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie. <p>Obowiązujące wyżej zakazy nie obowiązują także w przypadku inwestycji celu publicznego. Do inwestycji celu publicznego, które będą realizowane na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zaliczać się będą wszystkie działania inwestycyjne, zaplanowane w Strategii także na jego terenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja dróg gminnych i powiatowych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze większej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne, poprzez lepszą sieć komunikacyjną zwiększy się jej przepustowość, a tym samym zmniejszy się oddziaływanie akustyczne i emisja zanieczyszczeń powietrza poprzez samochody, które do tej pory mogły dłużej pokonywać te same odcinki dróg ze względu na zły ich stan. Na

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia dróg. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. W przypadku konieczności wycinki drzew prowadzona ona będzie w terminie od 15 października do końca lutego. Drzewa nie przeznaczone do wycinki będą odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem. Teren budowy zostanie wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji dojdzie do generowania hałasu, jednak drogi będą projektowane tak, aby nie doszło do przekroczeń norm emisji hałasu. Podobnie będzie się działo w przypadku emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo do systemów kanalizacji deszczowej / rowów otwartych / krytych. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje przy zastosowaniu działań minimalizujących nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa i modernizacja chodników w tym uzupełnianie braków przy drogach krajowych, powiatowych i gminnych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne głównie dla ludzi, ze względu na zwiększenie bezpieczeństwa drogowego. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia chodników. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. W przypadku konieczności wycinki drzew prowadzona ona będzie w terminie od 15 października do końca lutego. Drzewa nie przeznaczone do wycinki będą odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem. Teren budowy zostanie

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji brak oddziaływania. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa bezpiecznych przejść dla pieszych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją przejść, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, przejścia nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • Montaż elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (m.in. progów zwalniających, luster) i odpowiedniego oznakowania - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją niewielkich obiektów, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • usprawnienie odwodnienia dróg i utrzymanie rowów melioracyjnych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • skanalizowanie całej gminy - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne, przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a także gleb poprzez ograniczenie nielegalnego odprowadzania ścieków wskutek realizacji sieci kanalizacyjnych. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew, • rozwój i modernizacja sieci wodociągowej - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do dobrej jakości wody pitnej. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew, • wsparcie działań mających na celu rozbudowę sieci gazowej w sołectwach - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do sieci gazowej. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych,

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dążenie Gminy do rozwoju i rozbudowy sieci światłowodowej mające na celu likwidację białych plam - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do szybkiego internetu. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew, • rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego - działania planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są drogi na obszarach zamieszkałych, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ze względu na fakt, że działania prowadzone będą wyłącznie wzdłuż istniejących dróg, chodników i innych miejsc użyteczności publicznej, nie ma ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na chronione siedliska przyrodnicze czy też stanowiska chronionych gatunków. Rozbudowa oświetlenia ze względu na swój mało inwazyjny charakter nie spowoduje znaczących oddziaływań etapu realizacji, • modernizacja i budowa wiat przystankowych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją wiat przystankowych, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • budowa miejsc parkingowych w kluczowych lokalizacjach w

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>gminie - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyły bardzo niewielkiej powierzchni. Na miejsca lokalizacji będą wybierane miejsca pozbawione cennych siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie miejsc schronienia w nowo powstających budynkach użyteczności publicznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Działania dotyczyły będą wnętrzy obiektów, tak więc nie będą generować żadnych oddziaływań, • dbanie (remonty, modernizacja) o obiekty zabytkowe na terenie gminy - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obiekty zabytkowe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu istniejących obiektów, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektów, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony.

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Oddziaływanie neutralne, działanie dotyczy główne obiektów punktowych usytuowanych w miejscu istniejących obiektów lub na terenach zamieszkałych, w miejscach pozbawionych stanowisk cennych i chronionych gatunków. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „przed rozpoczęciem prac remontowych zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym”. Autorem takiej ekspertyzy mogą być osoby merytorycznie związane z dziedzinami ornitologii i chiropterologii. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia ekspertyzy okaże się, że dane miejsce jest siedliskiem występowania gatunków chronionych, to termin i sposób wykonania prac muszą być dostosowane do terminów rozrodu danych gatunków. W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac realizacyjnych siedlisk ptaków lub ssaków objętych ochroną, konieczne będzie uzyskanie zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, oraz zapewnienie zastępczych miejsc lęgowych, np. poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa systemu monitoringu i instalacja fotopułapek - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ze względu na fakt, że działania prowadzone będą wyłącznie wzdłuż istniejących dróg, chodników i innych miejsc użyteczności publicznej, nie ma ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na chronione siedliska przyrodnicze czy też stanowiska chronionych gatunków. Rozbudowa monitoringu ze względu na swój mało inwazyjny charakter nie spowoduje znaczących oddziaływań etapu realizacji, • dostosowanie szkół i świetlic do potrzeb osób niepełnosprawnych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji,

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa i modernizacja świetlic wiejskich - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, • rozwój infrastruktury sportowej przeznaczonej dla wszystkich grup wiekowych jako element promowania aktywności i integracji społecznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>sportowego, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie budynków użyteczności publicznej do wymogów Ustawy o dostępności -działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, • likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z lokalnymi niewielkimi pracami, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Prace nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • budowa i rozwój muzeum dawnych rzemiosł i centrum żywego garncarstwa w Rędocinie – działanie zlokalizowane na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>(hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będzie to działanie punktowe, a więc będzie dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. Inwestycja usytuowana będzie poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych czy też chronionych gatunków. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane także na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony, • zagospodarowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że oddziaływania punktowe, dotyczące istniejących terenów rekreacyjnych, gdzie nie znajdują się żadne cenne siedliska ani chronione gatunki zwierząt. Stąd nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymanie zieleni w przestrzeniach publicznych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie związana głównie z koszeniem trawników, przycinaniem gałęzi i innymi działaniami pielęgnacyjnymi. Działanie to nie spowoduje żadnych znaczących oddziaływań na środowisko. <p>Należy jednak podkreślić, że wszystkie działania celu publicznego będą planowane w taki sposób, aby całkowicie wykluczyć możliwość znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz realizowane z jak największą dbałością o stan środowiska. Wszystkie działania przebiegające przez teren obszaru chronionego krajobrazu będą usytuowane poza cennymi przyrodniczo terenami, poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin i zwierząt. W ramach planowanych inwestycji minimalizowana będzie wycinka drzew, nie będzie dochodziło do likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Nie będzie dochodziło do znacznej ingerencji w zbiorniki wodne, starorzecza, obszary wodno-błotne. W przypadku realizacji przedsięwzięć, dobro środowiska przyrodniczego będzie jednym z najważniejszych priorytetów. Wszystkie te działania, w powiązaniu z działaniami minimalizującymi oddziaływanie na środowisko opisywanymi w innych rozdziałach prognozy spowoduje, że nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na obszar chronionego krajobrazu. Działania takie jak wymienione wyżej inwestycje celu publicznego, są w chwili obecnej powszechne na terenie całego kraju. Z doświadczenia związanego z ich dotychczasowym funkcjonowaniem, z całą pewnością należy stwierdzić, że wybór właściwej ich lokalizacji (zgodnie z pominięciem cennych terenów o których wspomniano powyżej), zastosowanie wszystkich dobrych praktyk i działań minimalizujących z całą pewnością zagwarantuje brak negatywnego oddziaływania na obszar chronionego krajobrazu.</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Konecko-Łopuszniański Obszar Chronionego Krajobrazu jest rozległą obszarowo formą ochrony przyrody. Z tego powodu w jej granicach występują także cenne ekosystemy. Jednak lokalizacja planowanych w Strategii inwestycji będzie realizowana tak, aby nie ingerować w tego typu obszary, co szerzej przedstawiono poniżej, odnosząc się do poszczególnych działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów.</p> <p>Poniżej przeanalizowano działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wraz z wpływem planowanych przedsięwzięć na te działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków – w ramach działań wymienionych w Strategii wszystkie działania będą prowadzone tak, aby zapewnić zachowanie i ochronę zbiorników wód powierzchniowych oraz utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Z tego powodu na miejsce ich realizacji będą wybierane lokalizacje niekolidujące z tego typu miejscami, 2) zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywnienia czy też sukcesji – wszystkie planowane inwestycje będą wykonywane tak, aby uniknąć kolizji z tego typu obiektami, 3) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych – planowane przedsięwzięcia będą wykonywane tak, aby jak najmocniej ograniczać ingerencję w ekosystemy leśne, co spowoduje utrzymanie ich ciągłości i trwałości. W przypadku konieczności lokalizacji inwestycji w obszarach leśnych, na ich lokalizację będą wybierane miejsca pozbawione cennych siedlisk i gatunków. W przypadku inwestycji liniowych usytuowane będą one wzdłuż istniejących śladów bądź miejsc, gdzie znajdują się leśne dukty czy ścieżki. Pozwoli to na minimalizację wycinki drzew, 4) zachowanie i ewentualne odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych - planowane przedsięwzięcia będą wykonywane tak, aby jak najmocniej ograniczać ingerencję w korytarze ekologiczne, co spowoduje ich zachowanie. Inwestycje liniowe, takie jak sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe itp. nie stanowią barier migracyjnych. W przypadku inwestycji drogowych, będą one dotyczyły w większości istniejących śladów dróg, z tego powodu nie spowodują

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>pogorszenia warunków migracyjnych.</p> <p>5) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów – wszystkie planowane działania będą wykonywane tak, aby nie naruszać stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,</p> <p>6) szczególna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwy przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne - planowane przedsięwzięcia będą wykonywane tak, aby jak najmocniej ograniczać ingerencję w ekosystemy i krajobrazy wyjątkowo cenne. Nie dojdzie do żadnej ingerencji w obiekty takie jak rezerwy przyrody, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i użytki ekologiczne,</p> <p>7) zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej - wszystkie planowane działania będą wykonywane tak, aby nie naruszać tworów przyrody nieożywionej. Podczas planowania usytuowania danych inwestycji zostaną wyłączone miejsca, w których usytuowane będą wyróżniające się twory przyrody nieożywionej.</p> <p>Podsumowując, w przypadku realizacji działań inwestycyjnych na terenie obszaru będą one wykonywane w taki sposób, aby nie kolidować z wyżej wymienionymi działaniami. Będą one lokalizowane w miarę możliwości w miejscach nie cechujących się znaczącymi walorami przyrodniczymi.</p> <p>W przypadku działań, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie łamać ustanowionych zakazów. Jednak zgodnie z wspomnianą uchwałą, zakazy nie dotyczą m.in. przedsięwzięć, dla których procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, a także inwestycji celu publicznego. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy również podkreślić, że wszystkie działania będą planowane tak, aby w jak najmniejszym stopniu kolidować z zakazami ustanowionymi dla Obszaru oraz oddziaływać na niego w jak najmniejszym stopniu. Wszystkie te działania będą inwestycjami celu publicznego.</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach omawianego obszaru chronionego krajobrazu. Nie będą łamać ustanowionych zakazów ani stać w sprzeczności z zaplanowanymi działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów. Będą zlokalizowane poza obszarami cennych siedlisk przyrodniczych, a także poza stanowiskami chronionych gatunków. Nie będą ingerować w cenne ekosystemy. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy, a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</p>
<p>Suchedniowsko-Oblęgarski Obszar Chronionego Krajobrazu</p>	<p>Z racji tego, że omawiany obszar zajmuje znaczną część obszarów zamieszkałych gminy, z całą pewnością znaczna część zadań wchodzących w skład Strategii będzie dotyczyć tego obszaru. Zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, na terenie Obszaru obowiązują następujące zakazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką • likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka • likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>obszarów wodno-błotnych</p> <p>Zakazy, o których mowa w ust. 1 nie dotyczą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu; • ustaleń warunków zabudowy dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej oraz obiektów i urządzeń budowlanych niezbędnych do jej użytkowania, pod warunkiem zapewnienia minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej na danym terenie. <p>Obowiązujące wyżej zakazy nie obowiązują także w przypadku inwestycji celu publicznego. Do inwestycji celu publicznego, które będą realizowane na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu zaliczać się będą wszystkie działania inwestycyjne, zaplanowane w Strategii także na jego terenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja dróg gminnych i powiatowych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze większej części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne, poprzez lepszą sieć komunikacyjną zwiększy się jej przepustowość, a tym samym zmniejszy się oddziaływanie akustyczne i emisja

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>zanieczyszczeń powietrza poprzez samochody, które do tej pory mogły dłużej pokonywać te same odcinki dróg ze względu na zły ich stan. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia dróg. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. W przypadku konieczności wycinki drzew prowadzona ona będzie w terminie od 15 października do końca lutego. Drzewa nie przeznaczone do wycinki będą odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem. Teren budowy zostanie wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji dojdzie do generowania hałasu, jednak drogi będą projektowane tak, aby nie doszło do przekroczeń norm emisji hałasu. Podobnie będzie się działo w przypadku emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo do systemów kanalizacji</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>deszczowej / rowów otwartych / krytych. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje przy zastosowaniu działań minimalizujących nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa i modernizacja chodników w tym uzupełnianie braków przy drogach krajowych, powiatowych i gminnych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne główne dla ludzi, ze względu na zwiększenie bezpieczeństwa drogowego. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia chodników. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. W przypadku konieczności wycinki drzew

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>prowadzona ona będzie w terminie od 15 października do końca lutego. Drzewa nie przeznaczone do wycinki będą odpowiednio zabezpieczone przed uszkodzeniem. Teren budowy zostanie wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji brak oddziaływania. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa bezpiecznych przejść dla pieszych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją przejść, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, przejścia nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • Montaż elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (m.in. progów zwalniających, luster) i odpowiedniego oznakowania - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją niewielkich obiektów, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • usprawnienie odwodnienia dróg i utrzymanie rowów

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>melioracyjnych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • skanalizowanie całej gminy - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne, przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych, a także gleb poprzez ograniczenie nielegalnego odprowadzania ścieków wskutek realizacji sieci kanalizacyjnych. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew, • rozwój i modernizacja sieci wodociągowej - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do dobrej jakości wody pitnej. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew, • wsparcie działań mających na celu rozbudowę sieci gazowej w sołectwach - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>na poprawę dostępu do sieci gazowej. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dążenie Gminy do rozwoju i rozbudowy sieci światłowodowej mające na celu likwidację białych plam - tereny pod infrastrukturę techniczną znajdują się na obszarze zamieszkałej części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Oddziaływanie pozytywne dla mieszkańców, pozwoli na poprawę dostępu do szybkiego internetu. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew, • rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są drogi na obszarach zamieszkałych, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ze względu na fakt, że działania prowadzone będą wyłącznie wzdłuż istniejących dróg, chodników i innych miejsc użyteczności publicznej, nie ma ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na chronione siedliska przyrodnicze czy też stanowiska chronionych gatunków. Rozbudowa oświetlenia ze względu na swój mało inwazyjny charakter nie spowoduje znaczących oddziaływań etapu realizacji, • modernizacja i budowa wiat przystankowych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją wiat przystankowych, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa miejsc parkingowych w kluczowych lokalizacjach w gminie - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyły bardzo niewielkiej powierzchni. Na miejsca lokalizacji będą wybierane miejsca pozbawione cennych siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, • zapewnienie miejsc schronienia w nowo powstających budynkach użyteczności publicznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Działania dotyczyły będą wnętrzy obiektów, tak więc nie będą generować żadnych oddziaływań, • dbanie (remonty, modernizacja) o obiekty zabytkowe na terenie gminy - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obiekty zabytkowe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu istniejących obiektów, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektów, nie dojdzie do przekształcenia warunków

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony. Oddziaływanie neutralne, działanie dotyczy głównie obiektów punktowych usytuowanych w miejscu istniejących obiektów lub na terenach zamieszkałych, w miejscach pozbawionych stanowisk cennych i chronionych gatunków. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „przed rozpoczęciem prac remontowych zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym”. Autorem takiej ekspertyzy mogą być osoby merytorycznie związane z dziedzinami ornitologii i chiropterologii. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia ekspertyzy okaże się, że dane miejsce jest siedliskiem występowania gatunków chronionych, to termin i sposób wykonania prac muszą być dostosowane do terminów rozrodu danych gatunków. W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac realizacyjnych siedlisk ptaków lub ssaków objętych ochroną, konieczne będzie uzyskanie zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, oraz zapewnienie zastępczych miejsc lęgowych, np. poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbudowa systemu monitoringu i instalacja fotopułapek - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Ze względu na fakt, że działania prowadzone będą wyłącznie wzdłuż istniejących dróg, chodników i innych miejsc użyteczności publicznej, nie ma ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania na chronione siedliska przyrodnicze czy też stanowiska chronionych gatunków. Rozbudowa monitoringu ze względu na swój mało inwazyjny charakter nie spowoduje znaczących oddziaływań etapu

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>realizacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostosowanie szkół i świetlic do potrzeb osób niepełnosprawnych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, • rozbudowa bazy edukacyjnej w tym budowa hali sportowej - działanie zlokalizowane najprawdopodobniej w miejscowości Bliżyn, na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyć bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu sportowego, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, • budowa i modernizacja świetlic wiejskich - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgarskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji,

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój infrastruktury sportowej przeznaczonej dla wszystkich grup wiekowych jako element promowania aktywności i integracji społecznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będą to działania punktowe, a więc będą dotyczyły bardzo niewielkiej powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu sportowego, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony, • dostosowanie budynków użyteczności publicznej do wymogów Ustawy o dostępności -działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że dotyczy to terenu budynków, a więc bardzo niewielkiej

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu budynku, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni publicznej - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z lokalnymi niewielkimi pracami, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Prace nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane także na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony, • rozbudowa i modernizacja PSZOK - działanie zlokalizowane na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że będzie to działanie punktowe, dotyczące istniejącego obiektu, a więc będzie dotyczył bardzo niewielkiej

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>powierzchni. Ze względu na lokalizację ograniczającą się do terenu obiektu, nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. Inwestycja usytuowana będzie poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych czy też chronionych gatunków. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Inwestycja nie spowoduje zajęcia siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony,</p> <ul style="list-style-type: none"> • dalsze zagospodarowanie terenów przy zalewie w Bliżynie - działanie zlokalizowane na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy podkreślić, że będą to prace o niewielkiej uciążliwości, związane głównie z realizacją małej infrastruktury wokół zbiornika. Na terenach tych brak jest cennych siedlisk przyrodniczych i chronionych gatunków zwierząt, • zagospodarowanie terenów rekreacyjno-wypoczynkowych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie oddziaływać na etapie realizacji, przede wszystkim poprzez uciążliwości związane z placem budowy (hałas, zanieczyszczenia powietrza, pylenie). Należy jednak podkreślić, że oddziaływania punktowe, dotyczące istniejących terenów rekreacyjnych, gdzie nie znajdują się żadne cenne siedliska ani chronione gatunki zwierząt. Stąd nie dojdzie do przekształcenia warunków siedliskowych, nie powstaną żadne bariery migracyjne. W przypadku omawianej inwestycji brak jest znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, • utrzymanie zieleni w przestrzeniach publicznych - działanie planowane do realizacji w wielu miejscach obszaru gminy, w miejscach gdzie usytuowane są obszary zamieszkałe, w tym na

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Inwestycja będzie związana głównie z koszeniem trawników, przycinaniem gałęzi i innymi działaniami pielęgnacyjnymi. Działanie to nie spowoduje żadnych znaczących oddziaływań na środowisko.</p> <p>Należy jednak podkreślić, że wszystkie działania celu publicznego będą planowane w taki sposób, aby całkowicie wykluczyć możliwość znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz realizowane z jak największą dbałością o stan środowiska. Wszystkie działania przebiegające przez teren obszaru chronionego krajobrazu będą usytuowane poza cennymi przyrodniczo terenami, poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin i zwierząt. W ramach planowanych inwestycji minimalizowana będzie wycinka drzew, nie będzie dochodziło do likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Nie będzie dochodziło do znacznej ingerencji w zbiorniki wodne, starorzecza, obszary wodno-błotne. W przypadku realizacji przedsięwzięć, dobro środowiska przyrodniczego będzie jednym z najważniejszych priorytetów. Wszystkie te działania, w powiązaniu z działaniami minimalizującymi oddziaływanie na środowisko opisywanymi w innych rozdziałach prognozy spowoduje, że nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na obszar chronionego krajobrazu. Działania takie jak wymienione wyżej inwestycje celu publicznego, są w chwili obecnej powszechne na terenie całego kraju. Z doświadczenia związanego z ich dotychczasowym funkcjonowaniem, z całą pewnością należy stwierdzić, że wybór właściwej ich lokalizacji (zgodnie z pominięciem cennych terenów o których wspomniano powyżej), zastosowanie wszystkich dobrych praktyk i działań minimalizujących z całą pewnością zagwarantuje brak negatywnego oddziaływania na obszar chronionego krajobrazu.</p> <p>Suchedniowsko-Oblęgorski Chronionego Krajobrazu jest rozległą obszarowo formą ochrony przyrody. Z tego powodu w jej granicach występują także cenne ekosystemy. Jednak lokalizacja planowanych w Strategii inwestycji będzie realizowana tak, aby nie ingerować w tego typu obszary, co szerzej przedstawiono poniżej, odnosząc się do</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>poszczególnych działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów.</p> <p>Poniżej przeanalizowano działania na terenie Obszaru w zakresie czynnej ochrony ekosystemów wraz z wpływem planowanych przedsięwzięć na te działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ochrona dużych kompleksów leśnych dla zachowania różnorodności biologicznej lasu - planowane przedsięwzięcia będą wykonywane tak, aby jak najmocniej ograniczać ingerencję w ekosystemy leśne, co spowoduje utrzymanie ich ciągłości i trwałości. W przypadku konieczności lokalizacji inwestycji w obszarach leśnych, na ich lokalizację będą wybierane miejsca pozbawione cennych siedlisk i gatunków. W przypadku inwestycji liniowych usytuowane będą one wzdłuż istniejących śladów bądź miejsc, gdzie znajdują się leśne dukty czy ścieżki. Pozwoli to na minimalizację wycinki drzew, 2) zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów, a w szczególności najcenniejszych zbiorowisk łąk - wszystkie planowane inwestycje będą wykonywane tak, aby uniknąć kolizji z tego typu zbiorowiskami, 3) zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych - w ramach działań wymienionych w Strategii wszystkie działania będą prowadzone tak, aby zapewnić zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych. Z tego powodu na miejsce ich realizacji będą wybierane lokalizacje niekolidujące z tego typu miejscami, 4) zachowanie tworów i składników przyrody nieożywionej - wszystkie planowane działania będą wykonywane tak, aby nie naruszać tworów przyrody nieożywionej. Podczas planowania usytuowania danych inwestycji zostaną wyłączone miejsca, w których usytuowane będą wyróżniające się twory przyrody nieożywionej. <p>Podsumowując, w przypadku realizacji działań inwestycyjnych na terenie obszaru będą one wykonywane w taki sposób, aby nie kolidować z wyżej wymienionymi działaniami. Będą one lokalizowane w miarę możliwości w miejscach nie cechujących się znaczącymi walorami przyrodniczymi.</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>W przypadku działań, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie łamać ustanowionych zakazów. Jednak zgodnie z wspomnianą uchwałą, zakazy nie dotyczą m.in. przedsięwzięć, dla których procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu, a także inwestycji celu publicznego. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy również podkreślić, że wszystkie działania będą planowane tak, aby w jak najmniejszym stopniu kolidować z zakazami ustanowionymi dla Obszaru oraz oddziaływać na niego w jak najmniejszym stopniu. Wszystkie te działania będą inwestycjami celu publicznego.</p> <p>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach omawianego obszaru chronionego krajobrazu. Nie będą łamać ustanowionych zakazów ani stać w sprzeczności z zaplanowanymi działaniami w zakresie czynnej ochrony ekosystemów. Będą zlokalizowane poza obszarami cennych siedlisk przyrodniczych, a także poza stanowiskami chronionych gatunków. Nie będą ingerować w cenne ekosystemy. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy, a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</p>
Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy	<p>Z racji tego, że omawiany park na terenie gminy Bliżyn obejmuje w praktyce wyłącznie tereny leśne, na jego terenie realizowana będzie znikoma ilość działań (1 działanie). Zgodnie z Uchwałą Nr XLIX/872/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Suchedniowsko - Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego, na terenie parku obowiązują następujące zakazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> • umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej • likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych • dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej • likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych • wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych • prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową <p>Zakazy, o których mowa, nie dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) terenów objętych ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego; 2) terenów objętych ustaleniami projektów planów zagospodarowania przestrzennego lub projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, dla których przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego; 3) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których procedura dotycząca oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego.

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Obowiązujące wyżej zakazy nie obowiązują także w przypadku inwestycji celu publicznego. Do inwestycji celu publicznego, które będą realizowane na terenie Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego zaliczać się będą wszystkie działania inwestycyjne, zaplanowane w Strategii także na jego terenie. W praktyce będzie to jedno działanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane na terenie parku krajobrazowego. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony, <p>Należy jednak podkreślić, że wszystkie działania (wszystkie są działaniami celu publicznego) będą planowane w taki sposób, aby całkowicie wykluczyć możliwość znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko oraz realizowane z jak największą dbałością o stan środowiska. Wszystkie działania przebiegające przez teren parku krajobrazowego będą usytuowane poza cennymi przyrodniczo terenami, poza miejscami występowania cennych siedlisk przyrodniczych, chronionych gatunków roślin i zwierząt. W ramach planowanych inwestycji minimalizowana będzie wycinka drzew, nie będzie dochodziło do likwidacji zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. Nie będzie dochodziło do znacznej ingerencji w zbiorniki wodne, starorzecza, obszary wodno-błotne. W przypadku realizacji przedsięwzięć, dobro środowiska przyrodniczego będzie jednym z najważniejszych priorytetów. Wszystkie te działania, w powiązaniu z działaniami minimalizującymi oddziaływanie na środowisko opisywanymi w innych rozdziałach prognozy spowoduje, że nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na obszar parku krajobrazowego. Działania takie jak wymienione wyżej</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>inwestycje celu publicznego, są w chwili obecnej powszechne na terenie całego kraju. Z doświadczenia związanego z ich dotychczasowym funkcjonowaniem, z całą pewnością należy stwierdzić, że wybór właściwej ich lokalizacji (zgodnie z pominięciem cennych terenów o których wspomniano powyżej), zastosowanie wszystkich dobrych praktyk i działań minimalizujących zagwarantuje brak negatywnego oddziaływania na obszar Parku.</p> <p>Suchedniowsko-Oblęgorski Park Krajobrazowy jest rozległą obszarowo formą ochrony przyrody. Z tego powodu w jej granicach występują także cenne biocenozy, czy też fragmenty ekosystemów wodnych. Jednak lokalizacja planowanych w Strategii inwestycji będzie realizowana tak, aby nie ingerować w tego typu obszary, co szerzej przedstawiono poniżej, odnosząc się do poszczególnych celów ochrony Parku.</p> <p>Poniżej przeanalizowano szczegółowe cele ochrony Parku zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/479/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego wraz z wpływem planowanych działań na te cele:</p> <p><i>1) cele ochrony zasobów przyrody żywej:</i></p> <p><i>a) zachowanie różnorodności przyrodniczej, walorów krajobrazowych oraz leśnych zasobów genetycznych,</i></p> <p><i>b) zachowanie różnorodności gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, w tym szczególnie gatunków rzadkich, zagrożonych i objętych ochroną gatunkową oraz ich siedlisk,</i></p> <p><i>c) zachowanie w jak najlepszym stanie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz cennych zbiorowisk roślinnych terenów nieleśnych, w tym łąk, mokradeł i torfowisk;</i></p> <p>Infrastruktura turystyczna, taka jak szlaki piesze, ścieżki rowerowe czy punkty obsługi turystów będą usytuowane tak, aby nie niszczyć miejsc o znacznej bioróżnorodności i walorach krajobrazowych, cennych zbiorowisk oraz poza cennymi siedliskami przyrodniczymi i stanowiskami chronionych gatunków.</p> <p><i>2) cele ochrony zasobów przyrody nieożywionej:</i></p> <p><i>a) zachowanie i ochrona naturalnego charakteru układu hydrograficznego, a w szczególności rozlewisk i terenów źródłiskowych,</i></p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p><i>b) zachowanie i ochrona czystości wód, ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania trofii wód powierzchniowych,</i></p> <p><i>c) zachowanie różnorodności geomorfologicznej i geologicznej, w szczególności wychodni piaskowców triasowych i dolnojurańskich, obszarów występowania rzeźby lessowej i istniejących odsłoneń geologicznych;</i></p> <p>Infrastruktura turystyczna, taka jak szlaki piesze, ścieżki rowerowe czy punkty obsługi turystów będą usytuowane tak, aby nie niszczyć naturalnego układu hydrograficznego, nie zanieczyszczać wód i zachować różnorodność geomorfologiczną i geologiczną.</p> <p>3) cele ochrony walorów krajobrazowych:</p> <p><i>a) zachowanie różnorodnego, harmonijnego i mało przekształconego krajobrazu o charakterze półnaturalnym i kulturowym, wraz z istniejącymi punktami i ciągami widokowymi;</i></p> <p>Infrastruktura turystyczna, taka jak szlaki piesze, ścieżki rowerowe czy punkty obsługi turystów będą usytuowane tak, aby zachować cenny krajobraz wraz z istniejącymi punktami i ciągami widokowymi.</p> <p>4) cele ochrony walorów kulturowych:</p> <p><i>a) zachowanie, wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego w sposób zapewniający trwałe zachowanie tych wartości,</i></p> <p><i>b) rewitalizacja i rewaloryzacja przekształconych lub częściowo zniszczonych elementów dziedzictwa kulturowego,</i></p> <p><i>c) ochrona, utrwalanie i promowanie tożsamości kulturowej obszaru Parku zwłaszcza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– organizacja przestrzenna historycznych struktur osadniczych oraz swoistego charakteru zabudowy wiejskiej,</i> <i>– obiektów sakralnych, historycznych cmentarzy wraz z obiektami sepulkralnymi oraz miejsc pamięci narodowej,</i> <i>– ludowej kultury niematerialnej regionu, w tym folkloru muzycznego, tanecznego, zwyczajów, obrzędów i uroczystości ludowych, legend oraz gwary,</i> <p><i>d) poprawa dostępności do obiektów dziedzictwa kulturowego.</i></p> <p>Infrastruktura turystyczna, taka jak szlaki piesze, ścieżki rowerowe czy punkty obsługi turystów będą usytuowane tak, aby nie wpływać negatywnie na walory kulturowe parku.</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Podsumowując, w przypadku realizacji działań inwestycyjnych na terenie parku będą one wykonywane w taki sposób, aby nie powodować ryzyka nieosiągnięcia zakładanych celów ochrony Parku. Będą one lokalizowane w miejscach nie cechujących się znaczącymi walorami przyrodniczymi.</p> <p>W przypadku działań, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie łamać ustanowionych zakazów. Jednak zgodnie z wspomnianą uchwałą, zakazy nie dotyczą m.in. przedsięwzięć, dla których procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody parku krajobrazowego, a także inwestycji celu publicznego. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko. Należy również podkreślić, że wszystkie działania będą planowane tak, aby w jak najmniejszym stopniu kolidować z zakazami ustanowionymi dla Parku oraz oddziaływać na niego w jak najmniejszym stopniu.</p> <p>Należy podkreślić, że wszystkie działania prowadzone w granicach parku będą usytuowane tak, aby nie ingerować w stanowiska gatunków chronionych wymienionych w rozporządzeniach Ministra Środowiska: z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz.U. 2022 poz. 2380), z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408). Z tego powodu nie dojdzie do naruszenia przepisów ww. rozporządzeń.</p> <p>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach omawianego parku krajobrazowego. Nie będą łamać ustanowionych zakazów ani celów ochrony parku. Będą zlokalizowane poza obszarami cennych siedlisk przyrodniczych, a także poza stanowiskami chronionych gatunków. Nie będą ingerować w cenne biocenozy czy też fragmenty ekosystemów wodnych. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy,</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</p>
<p>Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 Lasy Suchedniowskie</p>	<p>Omawiany obszar Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn obejmuje głównie tereny leśne, niezamieszkałe. Z tego powodu na jego terenie realizowane może być tylko jedno działanie inwestycyjne. W przypadku inwestycji, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie kolidować z przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000.</p> <p>Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, • siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), • siedlisko 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), • siedlisko 7110 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), • siedlisko 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), • siedlisko 9110 - kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>), • siedlisko 9130 - żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i>, <i>Galio odorati-Fagenion</i>), • siedlisko 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i>, <i>Tilio-Carpinetum</i>), • siedlisko 91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne • siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-</i>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p><i>incanae</i>) i olsy źródliskowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • siedlisko 91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>), • <i>Boros schneideri</i> – ponurek Schneidera, • <i>Cucujus cinnaberinus</i> – zgnirotek cynobrowy, • <i>Euphydras aurinia</i> – przeplatka aurinia, • <i>Leucorrhinia pectoralis</i> – zalotka większa, • <i>Rhysodes sulcatus</i> – zagłębek bruzdkowany, • <i>Vertigo angustior</i> – poczwarówka zwężona, • <i>Canis lupus</i> – wilk. <p><u>Planowane działanie nie będzie kolidować z miejscami występowania przedmiotów ochrony omawianego obszaru Natura 2000 (siedlisk przyrodniczych i gatunków), a tym samym nie dojdzie do jakiegokolwiek wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000. Lokalizacja przedmiotów ochrony widoczna jest w danych udostępnionych przez RDOŚ Kielce. Została ona przedstawiona na rysunkach 17 i 18 w niniejszej prognozie.</u></p> <p>Jedyne planowane działanie, które może być realizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000, będzie lokalizowane tak, aby nie ingerować w żaden sposób w przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki). Planowane działanie możliwe do realizacji na tym terenie, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane na terenie obszarów Natura 2000. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych czy też będących przedmiotami obszaru Natura 2000. Będą one lokalizowane po starych śladach, na terenie istniejących ścieżek, duktów itp. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony.</p> <p>Należy podkreślić, że w przypadku planowanego działania, dla którego nie ma jeszcze szczegółowych informacji co do położenia, a które mogłoby ewentualnie zostać wykonane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 na etapie planowania będzie analizowana lokalizacja obiektów, która będzie tak dobierana, aby uniknąć kolizji z chronionymi siedliskami czy też stanowiskami gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Dlatego też planowane obiekty nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, na cele ochrony oraz nie spowodują zaburzenia integralności obszaru i jego powiązania z innymi obszarami. <u>Należy podkreślić, że planowane w ramach działania obiekty, które będą lokalizowane w omawianym obszarze Natura 2000, nie będą realizowane w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000, dlatego też nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000. W przypadku konieczności lokalizacji działania w omawianym obszarze, będzie ono wytyczone tak, aby nie ingerować w siedliska przyrodnicze bądź siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony. Z tego powodu nie zdiagnozowano możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000. Realizacja Strategii nie będzie miała wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000, w tym na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Nie dojdzie też do wpływu na integralność tego obszaru i powiązanie z innymi obszarami. Nie dojdzie do znacząco negatywnego oddziaływania na żadne z przedmiotów ochrony. Z tego powodu nie ma też konieczności wykonywania kompensacji przyrodniczych. Potwierdzeniem tego faktu jest to, iż planowane działanie nie będzie zlokalizowane na obszarze występowania siedlisk przyrodniczych czy też gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000.</u></p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p><u>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach omawianego obszaru Natura 2000. Będą zlokalizowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony w postaci cennych siedlisk przyrodniczych, a także gatunków. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy, a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</u></p>
<p>Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 Lasy Skarżyskie</p>	<p>Omawiany obszar Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn obejmuje głównie tereny leśne, niezamieszkałe. Z tego powodu na jego terenie realizowane może być tylko jedno działanie inwestycyjne. W przypadku inwestycji, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie kolidować z przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000.</p> <p>Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • siedlisko 4030 - suche wrzosowiska (<i>Calluno-Geniston, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon</i>), • siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, • siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), • siedlisko 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), • siedlisko 9110 - kwaśne buczyny (<i>Luzulo-Fagenion</i>), • siedlisko 9130 - żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion</i>), • siedlisko 91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugos-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<ul style="list-style-type: none"> • siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe, • siedlisko 91P0 - wyżynny jodłowy bór mieszany (<i>Abietetum polonicum</i>), • <i>Euphydras aurinia</i> – przeplatka aurinia, • <i>Lycaena dispar</i> – czerwoczyk nieparek, • <i>Osmoderma eremita</i> – pachnica dębowa. <p><u>Planowane działanie nie będzie kolidować z miejscami występowania przedmiotów ochrony omawianego obszaru Natura 2000 (siedlisk przyrodniczych i gatunków), a tym samym nie dojdzie do jakiegokolwiek wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000. Lokalizacja przedmiotów ochrony widoczna jest w danych udostępnionych przez RDOŚ Kielce. Została ona przedstawiona na rysunkach 17 i 18 w niniejszej prognozie.</u></p> <p>Jedyne planowane działanie, które może być realizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000, będzie lokalizowane tak, aby nie ingerować w żaden sposób w przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki). Planowane działanie możliwe do realizacji na tym terenie, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane na terenie obszarów Natura 2000. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych czy też będących przedmiotami obszaru Natura 2000. Będą one lokalizowane po starych śladach, na terenie istniejących ścieżek, duktów itp. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>ochrony.</p> <p>Należy podkreślić, że w przypadku planowanego działania, dla którego nie ma jeszcze szczegółowych informacji co do położenia, a które mogłoby ewentualnie zostać wykonane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 na etapie planowania będzie analizowana lokalizacja obiektów, która będzie tak dobierana, aby uniknąć kolizji z chronionymi siedliskami czy też stanowiskami gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Dlatego też planowane obiekty nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, na cele ochrony oraz nie spowodują zaburzenia integralności obszaru i jego powiązania z innymi obszarami. <u>Należy podkreślić, że planowane w ramach działania obiekty, które będą lokalizowane w omawianym obszarze Natura 2000, nie będą realizowane w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000, dlatego też nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000. W przypadku konieczności lokalizacji działania w omawianym obszarze, będzie ono wytyczone tak, aby nie ingerować w siedliska przyrodnicze bądź siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony. Z tego powodu nie zdiagnozowano możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000. Realizacja Strategii nie będzie miała wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000, w tym na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Nie dojdzie też do wpływu na integralność tego obszaru i powiązanie z innymi obszarami. Nie dojdzie do znacząco negatywnego oddziaływania na żadne z przedmiotów ochrony. Z tego powodu nie ma też konieczności wykonywania kompensacji przyrodniczych. Potwierdzeniem tego faktu jest to, iż planowane działanie nie będzie zlokalizowane na obszarze występowania siedlisk przyrodniczych czy też gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000.</u></p> <p><u>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach</u></p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p><u>omawianego obszaru Natura 2000. Będą zlokalizowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony w postaci cennych siedlisk przyrodniczych, a także gatunków. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy, a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</u></p>
<p>Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 Uroczysko Pięty</p>	<p>Omawiany obszar Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn obejmuje głównie tereny leśne, niezamieszkane. Z tym, że przebiega przez niego droga, stąd też w odróżnieniu od poprzednio omawianych obszarów Natura 2000, mogą na jego terenie być realizowane także niektóre działania związane z inwestycjami dotyczącymi dróg. W przypadku inwestycji, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie kolidować z przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000.</p> <p>Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • siedlisko 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion, Potamion</i>, • siedlisko 4030 - suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion</i>), • siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, • siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), • siedlisko 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), • siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe, • <i>Euphydras aurinia</i> – przepłotka aurinia, • <i>Lycaena dispar</i> – czerwończyk nieparek,

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Phengaris teleius</i> – modraszek telejus. <p><u>Planowane działania nie będą kolidować z miejscami występowania przedmiotów ochrony omawianego obszaru Natura 2000 (siedlisk przyrodniczych i gatunków), a tym samym nie dojdzie do jakiegokolwiek wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000.</u> Lokalizacja przedmiotów ochrony widoczna jest w danych udostępnionych przez RDOŚ Kielce. Została ona przedstawiona na rysunkach 17 i 18 w niniejszej prognozie.</p> <p>Planowane działania, które mogą być realizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000, będą lokalizowane tak, aby nie ingerować w żaden sposób w przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki). Planowane działania możliwe do realizacji na tym terenie, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • modernizacja dróg gminnych i powiatowych - drogi gminne i powiatowe znajdują się na obszarze większej części gminy, w tym na terenie obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Oddziaływanie pozytywne, poprzez lepszą sieć komunikacyjną zwiększy się jej przepustowość, a tym samym zmniejszy się oddziaływanie akustyczne i emisja zanieczyszczeń powietrza poprzez samochody, które do tej pory mogły dłużej pokonywać te same odcinki dróg ze względu na zły ich stan. Na etapie realizacji w celu zapewnienia braku oddziaływania na środowisko należy wykluczyć całkowicie zajętość cennych i chronionych siedlisk przyrodniczych, stanowisk chronionych gatunków, minimalizować ingerencję w tereny zadrzewione i zakrzewione oraz konieczną wycinkę drzew. W chwili obecnej nie jest znana szczegółowa lokalizacja działań w ramach omawianego zadania. Działania takie będą realizowane w zależności od potrzeb i postępującego stopnia uszkodzenia dróg. Z tego powodu nie jest możliwe przeanalizowanie oddziaływania szczegółowo na konkretne miejsca gminy. Inwestycje takie nie spowodują negatywnego oddziaływania na przyrodę ożywioną i krajobraz. Będą dotyczyły wyłącznie istniejących pasów drogowych, nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>cennych siedlisk przyrodniczych. Podczas etapu realizacji powstałe odpady będą selektywnie gromadzone i odbierane przez uprawnione podmioty. Na placu budowy generowany będzie również hałas i zanieczyszczenia powietrza. Będą one minimalizowane poprzez stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń, nie pozostawianie maszyn pracujących na biegu jałowym, ograniczanie czasu ich pracy. Inwestycje nie będą powodować zmian w siedliskach przyrodniczych. Teren budowy zostanie wyposażony w materiały sorpcyjne zabezpieczające przed przedostaniem się substancji ropopochodnych do wód i gruntu. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustaną po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji dojdzie do generowania hałasu, jednak drogi będą projektowane tak, aby nie doszło do przekroczeń norm emisji hałasu. Podobnie będzie się działo w przypadku emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wody opadowe i roztopowe będą odprowadzane powierzchniowo do systemów kanalizacji deszczowej / rowów otwartych / krytych. Projektowane przedsięwzięcia nie będą powodowały zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, nie spowodują utraty bioróżnorodności ani siedlisk chronionych. Inwestycje nie spowodują utraty walorów krajobrazowych terenów przyległych do obszaru inwestycji. Inwestycje przy zastosowaniu działań minimalizujących nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko,</p> <ul style="list-style-type: none"> • montaż elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego (m.in. progów zwalniających, luster) i odpowiedniego oznakowania - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone także na terenie obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Będzie to działanie punktowe, wiążące się z realizacją niewielkich obiektów, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych, • usprawnienie odwodnienia dróg i utrzymanie rowów

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>melioracyjnych - punktowe działania związane z mało inwazyjnymi pracami w pasie drogowym. Działania takie mogą być prowadzone na obszarze części gminy, w tym na terenie obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty. Będzie to działanie punktowe, które to nie będzie w jakikolwiek sposób oddziaływać na środowisko. Będzie dotyczyło wyłącznie istniejących pasów drogowych, obiekty nie będą zlokalizowane w miejscach występowania chronionych i cennych gatunków oraz cennych siedlisk przyrodniczych,</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane na terenie obszarów Natura 2000. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych czy też będących przedmiotami obszaru Natura 2000. Będą one lokalizowane po starych śladach, na terenie istniejących ścieżek, duktów itp. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony. <p>Należy podkreślić, że w przypadku planowanych działań, dla których nie ma jeszcze szczegółowych informacji co do położenia, a które mogłyby ewentualnie zostać wykonane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 na etapie planowania będzie analizowana lokalizacja obiektów, która będzie tak dobierana, aby uniknąć kolizji z chronionymi siedliskami czy też stanowiskami gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Dlatego też planowane obiekty nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, na cele ochrony oraz nie spowodują zaburzenia integralności obszaru i jego powiązania z innymi obszarami. <u>Należy podkreślić, że planowane w ramach działań obiekty, które będą lokalizowane w omawianym obszarze Natura</u></p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p><u>2000, nie będą realizowane w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000, dlatego też nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000. W przypadku konieczności lokalizacji działań w omawianym obszarze, będzie ono wytyczone tak, aby nie ingerować w siedliska przyrodnicze bądź siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony. Z tego powodu nie zdiagnozowano możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000. Realizacja Strategii nie będzie miała wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000, w tym na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Nie dojdzie też do wpływu na integralność tego obszaru i powiązanie z innymi obszarami. Nie dojdzie do znacząco negatywnego oddziaływania na żadne z przedmiotów ochrony. Z tego powodu nie ma też konieczności wykonywania kompensacji przyrodniczych. Potwierdzeniem tego faktu jest to, iż planowane działanie nie będzie zlokalizowane na obszarze występowania siedlisk przyrodniczych czy też gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000.</u></p> <p><u>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach omawianego obszaru Natura 2000. Będą zlokalizowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony w postaci cennych siedlisk przyrodniczych, a także gatunków. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy, a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</u></p>
<p>Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 Dolina Krasnej</p>	<p>Omawiany obszar Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn obejmuje głównie tereny niezamieszkałe. Z tego powodu na jego terenie realizowane może być tylko jedno działanie inwestycyjne. W przypadku inwestycji, dla których na chwilę obecną nie ma możliwości przedstawienia szczegółowej lokalizacji, będą one planowane w taki sposób, aby nie</p>

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>naruszać cennych przyrodniczych terenów oraz nie kolidować z przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000. Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach Strategii inwestycji, można stwierdzić, że żadna z nich nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000.</p> <p>Przedmioty ochrony omawianego obszaru Natura 2000 to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • siedlisko 3150 - starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i>, <i>Potamion</i>, • siedlisko 4030 - suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i>, <i>Pohlio-Callunion</i>, <i>Calluno-Arctostaphylion</i>), • siedlisko 6230 - górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, • siedlisko 6410 - zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>), • siedlisko 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>), • siedlisko 7110 - torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe), • siedlisko 7140 - torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>), • siedlisko 7210 - torfowiska nakredowe (<i>Cladietum marisci</i>, <i>Caricetum buxbaumii</i>, <i>Schoenetum nigricantis</i>), • siedlisko 91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne • siedlisko 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i>, <i>Populetum albae</i>, <i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródliskowe, • siedlisko 91T0 - sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>), • <i>Euphydras aurinia</i> – przeplatka aurinia, • <i>Leucorrhinia pectoralis</i> – zalotka większa, • <i>Lycaena dispar</i> – czerwończyk nieparek, • <i>Ophiogomphus cecilia</i> – trzepla zielona, • <i>Vertigo angustior</i> – poczwarówka zwężona,

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Vertigo moulinsiana</i> – poczwarówka jajowata, • <i>Cottus gobio</i> – głowacz białopłetwy, • <i>Eudontomyzon mariae</i> – minóg ukraiński, • <i>Misgurnus fossilis</i> – piskorz, • <i>Triturus cristatus</i> – traszka grzebieniasta, • <i>Castor fiber</i> – bóbr europejski, • <i>Lutra lutra</i> – wydra europejska. <p><u>Planowane działanie nie będzie kolidować z miejscami występowania przedmiotów ochrony omawianego obszaru Natura 2000 (siedlisk przyrodniczych i gatunków), a tym samym nie dojdzie do jakiegokolwiek wpływu na cele ochrony obszaru Natura 2000.</u> Lokalizacja przedmiotów ochrony widoczna jest w danych udostępnionych przez RDOŚ Kielce. Została ona przedstawiona na rysunkach 17 i 18 w niniejszej prognozie.</p> <p>Jedyne planowane działanie, które może być realizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000, będzie lokalizowane tak, aby nie ingerować w żaden sposób w przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 (siedliska, gatunki). Planowane działanie możliwe do realizacji na tym terenie, to:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej: ścieżki rowerowe, szlaki piesze, punkty obsługi turystów – działania mogą być realizowane na terenie obszarów Natura 2000. Obiekty będą zlokalizowane będą poza chronionymi siedliskami przyrodniczymi oraz stanowiskami gatunków chronionych czy też będących przedmiotami obszaru Natura 2000. Będą one lokalizowane po starych śladach, na terenie istniejących ścieżek, duktów itp. Ze względu na swój charakter, realizacja takich działań nie będzie powodować znaczącego negatywnego oddziaływania na etapie realizacji, a wręcz przeciwnie, będą generować oddziaływanie pozytywne, wskutek tego działania walory przyrodnicze cennych miejsc, w tym objętych ochroną w ramach obszarowych form ochrony przyrody zostaną wyeksponowane, a lokalna społeczność będzie miała świadomość o konieczności ich ochrony.

Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p>Należy podkreślić, że w przypadku planowanego działania, dla którego nie ma jeszcze szczegółowych informacji co do położenia, a które mogłoby ewentualnie zostać wykonane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 na etapie planowania będzie analizowana lokalizacja obiektów, która będzie tak dobierana, aby uniknąć kolizji z chronionymi siedliskami czy też stanowiskami gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru Natura 2000. Dlatego też planowane objekty nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, na cele ochrony oraz nie spowodują zaburzenia integralności obszaru i jego powiązania z innymi obszarami. <u>Należy podkreślić, że planowane w ramach działania objekty, które będą lokalizowane w omawianym obszarze Natura 2000, nie będą realizowane w miejscach występowania siedlisk przyrodniczych czy też siedlisk gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000, dlatego też nie dojdzie do znaczącego oddziaływania na cele ochrony obszaru Natura 2000. W przypadku konieczności lokalizacji działania w omawianym obszarze, będzie ono wytyczone tak, aby nie ingerować w siedliska przyrodnicze bądź siedliska gatunków będących przedmiotami ochrony. Z tego powodu nie zdiagnozowano możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na omawiany obszar Natura 2000. Realizacja Strategii nie będzie miała wpływu na stan i funkcjonowanie obszaru Natura 2000, w tym na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000. Nie dojdzie też do wpływu na integralność tego obszaru i powiązanie z innymi obszarami. Nie dojdzie do znacząco negatywnego oddziaływania na żadne z przedmiotów ochrony. Z tego powodu nie ma też konieczności wykonywania kompensacji przyrodniczych. Potwierdzeniem tego faktu jest to, iż planowane działanie nie będzie zlokalizowane na obszarze występowania siedlisk przyrodniczych czy też gatunków będących przedmiotami ochrony omawianego obszaru Natura 2000.</u></p> <p><u>Podsumowując, zaplanowane w projekcie Strategii inwestycje nie przyczynią się do znacznych zmian środowiska w granicach</u></p>

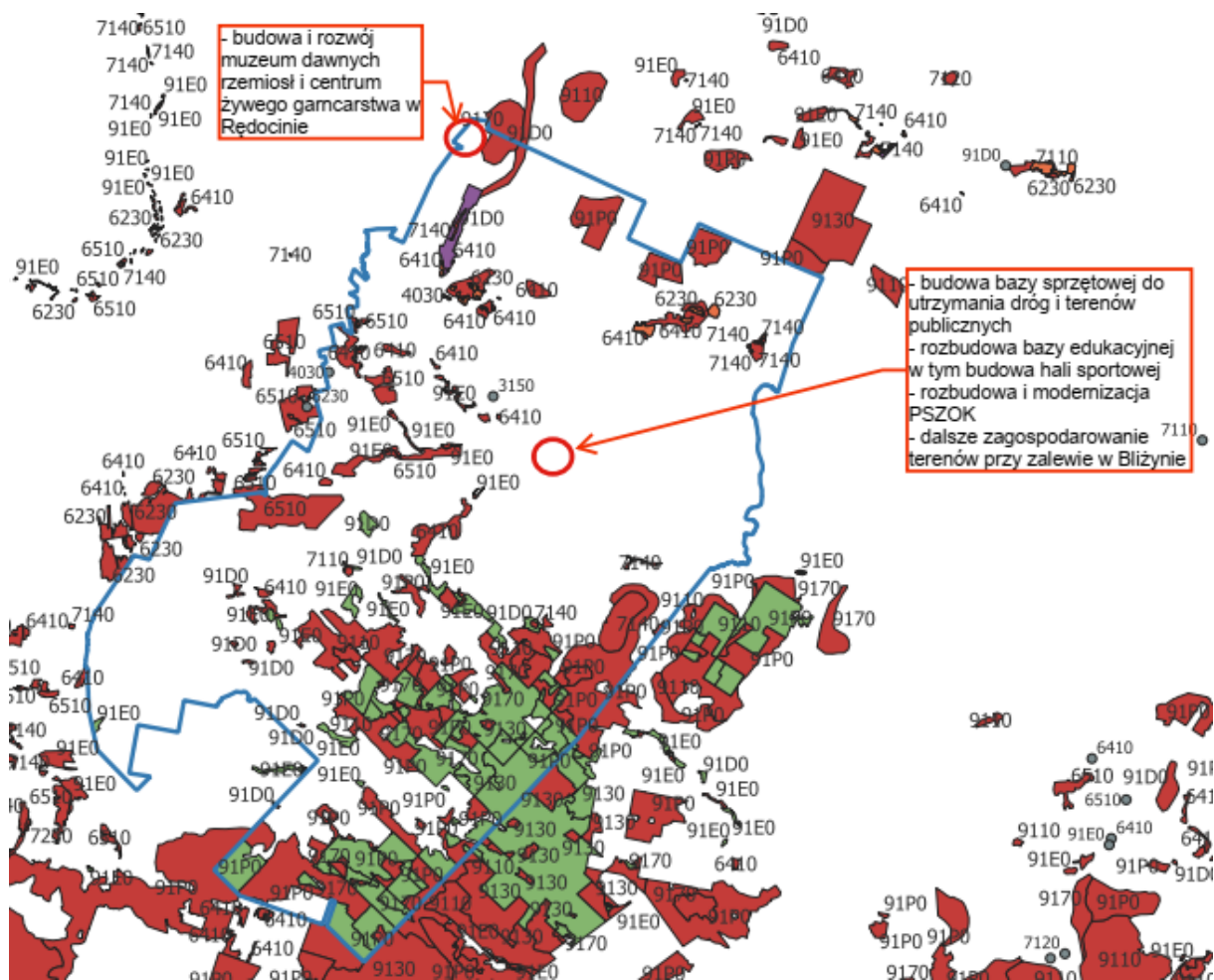
Nazwa formy ochrony	Wpływ na obszar chroniony
	<p><u>omawianego obszaru Natura 2000. Będą zlokalizowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony w postaci cennych siedlisk przyrodniczych, a także gatunków. Z tego powodu skutki realizacji planowanych działań będą wyłącznie pozytywne, ułatwiając życie mieszkańcom gminy, a także przyczyniając się do poprawy stanu środowiska. Gwarantuje to brak ryzyka wystąpienia negatywnego oddziaływania zadań przewidzianych w ramach projektu Strategii na poszczególne komponenty środowiska.</u></p>
<p>Rezerваты przyrody: Świnia Góra, Dalejów, Ciechostowice, Bliżyńskie Lasy Naturalne, Bliżyn – Kopalnia Ludwik</p>	<p>Brak oddziaływania, żadne z planowanych działań nie będzie ingerować w rezerваты przyrody.</p>
<p>Użytki ekologiczne</p>	<p>Brak oddziaływania, żadne z planowanych działań nie będzie ingerować w użytki ekologiczne.</p>
<p>Pomniki przyrody</p>	<p>Brak oddziaływania, żadne z planowanych działań nie będzie ingerować w pomniki przyrody.</p>

Podsumowując powyższą tabelę, można stwierdzić że żadne z działań i projektów zaplanowanych w projekcie Strategii, które będą zlokalizowane na terenie obszarowych form ochrony przyrody, nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na nie, nie będą łamały zakazów ustanowionych dla nich, nie będą stały w sprzeczności z celami ustanowionymi dla tych form. Inwestycje te zlokalizowane zostaną poza miejscem występowania przedmiotów ochrony danych form ochrony przyrody.

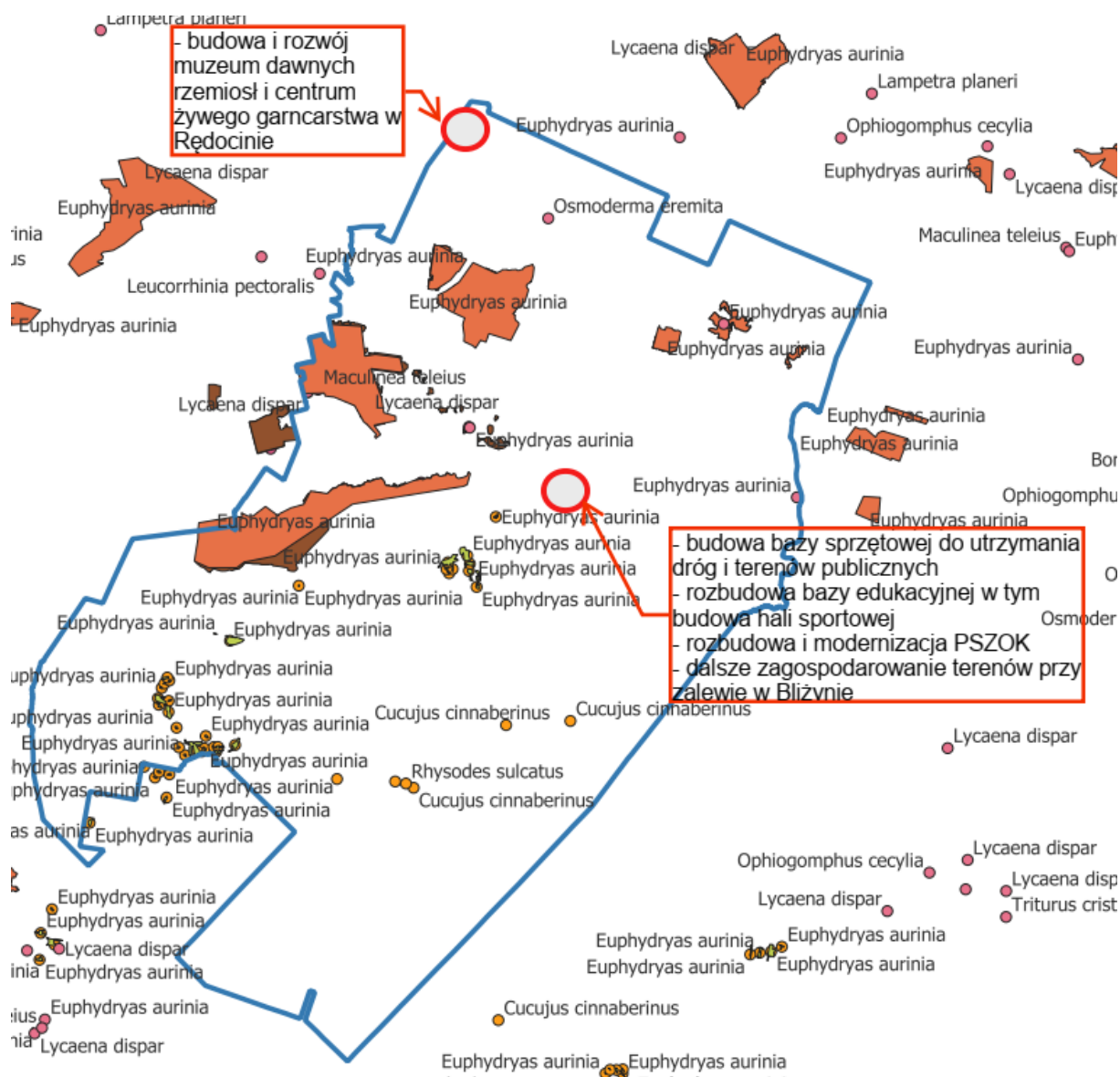
Na poniższych mapach przedstawiono usytuowanie wszystkich działań inwestycyjnych, dla których znana jest lokalizacja, na tle siedlisk przyrodniczych i gatunków będących przedmiotami ochrony na terenie gminy Bliżyn, w myśl Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Lasy Suchedniowskie (PLH260010), zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29

kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Lasy Suchedniowskie PLH260010 wraz z aktami zmieniającymi, Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Lasy Skarżyskie (PLH260011), Pisma Ministra Środowiska DLŁ-WGL.8100.89.2023.LP z dnia 08.12.2023 r zatwierdzające aneks do planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Skarżysko w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu na lata 2018-2027, Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Uroczysko Pięty (PLH260012), Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 13 grudnia 2023r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Uroczysko Pięty PLH260012, Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Krasnej (PLH260001) oraz Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Krasnej PLH260001 wraz z aktami zmieniającymi.

Po przeanalizowaniu wszystkich danych należy podkreślić, że w miejscach usytuowania przedmiotów ochrony nie będą prowadzone żadne działania inwestycyjne, przez co nie dojdzie do jakiegokolwiek negatywnego oddziaływania na te przedmioty ochrony.

Rys. 17 Położenie działań inwestycyjnych na tle siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce, w tym dane z PZO)

Rys. 18 Położenie działań inwestycyjnych na tle stanowisk gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie RDOŚ Kielce, w tym dane z PZO)

Poniżej przeanalizowano także jedno z zakończonych postępowań zmierzających do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć zbliżonych do inwestycji zawartych w projekcie Strategii. Wprawdzie dla przedsięwzięć literalnie wymienionych w Strategii w większości nie są prowadzone w chwili obecnej procedury wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, to jednak oddziaływanie wymienionych poniżej inwestycji będzie

zbliżone do oddziaływania inwestycji tego samego typu, które zostały ujęte w Strategii:

- „Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Bliżyn, Gostków, Gilów i Ubyszów, gm. Bliżyn” – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach wydał dla tej inwestycji decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 21.04.2017 znak WOO-I.4207.2.2017.KSz.11. Jest to inwestycja liniowa, wszystkie przekroczenia terenu pod torami, DK nr 42, drogami powiatowymi i gminnymi wykonano metodą przewiertu lub przecisku. Przejście pod Kamienną i innymi rzekami wykonano w porozumieniu z właściwym organem nadzorującym wody. Podczas realizacji inwestycji dojdzie do generowania hałasu. Oddziaływanie to będzie minimalizowane poprzez eliminowanie pracy jałowej używanych maszyn i urządzeń oraz nieprowadzenie prac w porze nocnej. Drzewa nieprzeznaczone do wycinki, znajdujące się w sąsiedztwie, zostaną odpowiednio zabezpieczone. Wykopy przed zasypaniem należy kontrolować pod kątem obecności w nich zwierząt. Odpady z etapu realizacji będą selektywnie zbierane i oddawane uprawnionym podmiotom. Ścieki socjalno-bytowe z etapu realizacji będą odprowadzane do przenośnych sanitariatów, a następnie opróżniane i przewożone do oczyszczalni ścieków przez uprawnione podmioty. Oddziaływania etapu realizacji będą krótkotrwałe i ustąpią po zakończeniu prac. Na etapie eksploatacji inwestycja nie będzie generować żadnych znaczących oddziaływań na środowisko. Należy założyć, że działania związane z realizacją kanalizacji sanitarnej ujęte w projekcie Strategii także będą charakteryzować się zbliżonymi, nieznacznymi oddziaływaniami przy zastosowaniu stosownych działań minimalizujących, jak w przypadku omawianego tu przedsięwzięcia.

W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000, podczas realizacji inwestycji zlokalizowanych na wspomnianych formach ochrony przyrody będą stosowane działania minimalizujące, takie jak m.in.:

- wykonywanie płotków herpetologicznych w najcenniejszych z punktu widzenia płazów i gadów miejsc;

- prowadzenie wycinki drzew i krzewów poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem 1 marca – 15 października. W przypadku wycinki w ww. terminie prace będą wykonane po stwierdzeniu przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje przyrodnicze, o braku występowania lęgów w obrębie drzew i krzewów lub ich bliskim sąsiedztwie;
- prowadzenie prac ingerujących w wierzchnią warstwę gleby w okresie 15 sierpnia – 15 października lub rozpoczynanie ich w tym okresie i nieprzerwane kontynuowanie, aby nie dopuścić do zasiedlenia terenu inwestycji przez zwierzęta;
- zabezpieczenie drzew zlokalizowanych obok planowanych inwestycji poprzez zastosowanie na pniach osłon w postaci np. desek wokół całego pnia drzewa do wysokości tzw. pierśnicy, czyli ok. 1,5 m, w granicach rzutu korony drzew prace należy wykonywać ręcznie, aby nie uszkodzić korzeni drzewa, natomiast w okresie upałów czy mrozów chronić korzenie drzew przed przesuszeniem bądź przemarzeniem;
- montaż ekranów akustycznych w miejscach przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu w miejscach chronionych akustycznie w pobliżu inwestycji drogowych;
- ogrodzenie placów budowy;
- w przypadku odwadniania wykopów, podczyszczenie odprowadzanych wód przed odprowadzeniem ich do wód powierzchniowych;
- w miejscach lokalizacji rozrodu płazów zastosowanie rozwiązań zabezpieczających śmiertelność tych gatunków w wyniku prowadzonych prac czy ruchu pojazdów mechanicznych, które będą przemieszczały się do lęgówisk, obok zabezpieczeń w postaci płotków czy siatek w miejscach ich występowania,
- prowadzenie ruchu maszyn i pojazdów ciężarowych tylko po istniejących lub specjalnie do tego wyznaczonych drogach dojazdowych i technologicznych;
- zdjęcie warstwy ziemi próchniczej do ok. 0,5 m przed rozpoczęciem prac ziemnych, ziemia ta zostanie później wykorzystana do zagospodarowania terenu po zakończeniu wszelkich robót;
- nietworzenie składowisk odpadów, niemagazynowanie elementów budowlanych, składowania mas ziemnych w obrębie rzutu korony drzew;

- kontrolowanie wykopów i innych miejsc mogących stanowić pułapki dla zwierząt oraz niezwłoczne odławianie i wypuszczanie znajdujących się tam zwierząt poza obszar inwestycji. Ostatnia kontrola powinna zostać przeprowadzona bezpośrednio przed zasypywaniem wykopów lub ich wypełnianiem materiałami budowlanymi;
- wykonywanie prac ziemnych w sposób zapewniający ochronę gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami;
- zastosowanie urządzeń i rozwiązań technicznych ingerujących w środowisko w jak najmniejszym stopniu;
- ograniczanie emisji pyłu w trakcie transportu materiałów budowlanych i prowadzenia prac poprzez zastosowanie plandek na pojazdach przewożących kruszywo;
- zraszanie placów budowy w okresach suszy i wzmożonego wiatru;
- prowadzenie prac budowlanych od świtu do zmierzchu, przy wykorzystaniu sprawnych technicznie maszyn i urządzeń, w celu ograniczenia uciążliwości hałasowej oraz, aby nie zaburzać naturalnych zachowań zwierząt;
- stosowanie sprawnych maszyn i urządzeń;
- transport odpadów powstałych w wyniku budowy do zewnętrznych firm posiadających odpowiednie zezwolenia;
- segregowanie i gromadzenie odpadów powstających podczas prac inwestycyjnych;
- odprowadzanie ścieków socjalno-bytowych z zapleczy budowy do szczelnego zbiornika bezodpływowego typu TOI-TOI;
- minimalizacja oddziaływania akustycznego robót budowlanych (np. wyłączanie maszyn podczas postoju);
- w przypadku prac w obrębie wód powierzchniowych stosowanie technologii ograniczających mętnienie wody poprzez stosowanie możliwie jak najlżejszego sprzętu oraz możliwe skracanie okresu robót;
- wyposażenie terenu budowy w urządzenia zapewniające ochronę przed wyciekami substancji ropopochodnych, takie jak maty, sorbenty itp.;
- uprzątnięcie terenu inwestycyjnego po zakończeniu prac.
- minimalizacja zajętości terenu i przekształcenia terenu;

- o wykonanie zabiegów wspomagających odtworzenie terenów zielonych, takich jak obsiew rodzimymi gatunkami traw, itp.

Dodatkowo, każdorazowo przed realizacją inwestycji, ze względu na specyfikę danego przedsięwzięcia, należy przeanalizować, czy możliwe i zasadne będą do zastosowania dodatkowe, jeszcze inne niż wymienione powyżej, działania minimalizujące.

Zastosowanie powyższych działań będzie jednym z kluczowych aspektów pozwalających całkowicie wykluczyć ryzyko znaczącego negatywnego oddziaływania inwestycji na formy ochrony przyrody.

Podsumowując, ogół działań inwestycyjnych opisanych w Strategii, nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na żadne z form ochrony przyrody znajdujących się na terenie gminy Bliżyn. Należy podkreślić, że Strategia przedstawia ogół zamierzeń inwestycyjnych, jednak w zdecydowanej większości na bardzo wczesnym etapie planowania. Dlatego też dla każdego z działań inwestycyjnych wpływ na środowisko zostanie dodatkowo oceniony indywidualnie podczas uzyskiwania wszystkich niezbędnych pozwoleń. Założeniem Strategii jest takie planowanie poszczególnych działań, aby w jak największym stopniu uniknąć negatywnych oddziaływań, a jednocześnie zniwelować przynajmniej część z problemów środowiskowych, zidentyfikowanych dla terenu gminy Bliżyn wskutek działań ocenianych w niniejszej prognozie. Dlatego też z całą pewnością można stwierdzić, że planowane działania nie przyczynią się do zwiększenia ryzyka nieosiągnięcia zakładanych celów, czy też do jakiegokolwiek znaczącego negatywnego oddziaływania na omawiane formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000, a w zdecydowanej większości będą w stosunku do tych form ochrony przyrody bardzo pozytywne.

7. Ocena wpływu oraz skutków realizacji projektu dokumentu w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiska

- **ochrona różnorodności biologicznej, np. ekosystemów dolin rzecznych, łąkowych, zadrzewień**

W ramach strategii planuje się realizację działań związanych z ochroną bioróżnorodności, takich jak np. „Utrzymanie zieleni w przestrzeniach publicznych”. W przypadku innych działań, nie mających bezpośrednio na celu ochrony bioróżnorodności, ich lokalizacje także będą wybierane w taki sposób, aby w jak najmniejszy sposób wpływać na bioróżnorodność danego terenu. Do ich lokalizacji będą wybierane obszary jak najmniej cenne przyrodniczo, pozbawione chronionych siedlisk czy też stanowisk cennych gatunków. Spowoduje to znikome oddziaływanie na środowisko i nie przyczyni się do zmniejszenia poziomu bioróżnorodności na terenie gminy.

- **ochrona zdrowia ludzi oraz jakości życia mieszkańców**

Zdecydowana większość planowanych działań w ramach Strategii przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców. Do takich działań z całą pewnością zaliczyć można modernizację dróg, realizację infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej i in., budowy czy też rewitalizację miejsc użyteczności publicznej. Zaniechanie planowanych działań miałoby bardzo niekorzystny wpływ na okoliczne społeczności. Wiele z działań, takich jak m.in. te wspomniane wyżej związane z poprawą jakości dróg, czy też realizację ścieżek rowerowych, chodników itp., będą miały także pozytywny wpływ na zdrowie mieszkańców, zdecydowanie ograniczając ryzyko wypadków komunikacyjnych itp.

- **chronione gatunki zwierząt, roślin i grzybów**

Planowane działania nie będą miały negatywnego wpływu na chronione gatunki. Przed realizacją każdego z zadań, konieczne jest uzyskanie stosownych

pozwoleń. Podczas tych procedur każdorazowo wykonuje się rozpoznanie terenu inwestycyjnego, w tym pod kątem przyrodniczym. Wybierane będą lokalizacje w miarę możliwości pozbawione stanowisk chronionych gatunków. W przypadku stwierdzenia stanowisk gatunków chronionych należy uzyskać stosowne zgody na ich usunięcie bądź przeniesienie, po udowodnieniu, że nie spowoduje to znaczącego oddziaływania na stan populacji danego gatunku w całej okolicy. Dlatego też z całą pewnością nie dojdzie do znaczącego negatywnego oddziaływania na chronione gatunki. Planowane działania będą wykazywały znikome oddziaływanie na środowisko i nie przyczynią się do eliminacji jakichkolwiek chronionych gatunków z terenu gminy.

- **ochrona korytarzy ekologicznych**

W przypadku realizacji obiektów na ich terenie ważne jest odpowiednie ich ulokowanie w taki sposób, aby nie pozbawić tych terenów funkcji migracyjnych poprzez stworzenie barier, co mogłoby się przyczynić do izolacji populacji. Takie działania pozwolą na zachowanie funkcji korytarzy ekologicznych takich jak Puszcza Świętokrzyska. Dlatego też każdorazowo podczas uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla poszczególnych działań, oceniony zostanie ich wpływ na korytarze ekologiczne. Nie planuje się działań, które mogłyby spowodować utrudnienia funkcjonowania korytarzy w przyszłości.

- **ochrona wód powierzchniowych i podziemnych, w tym Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, a także ujęć wód podziemnych i ich stref ochronnych**

W ramach planowanych działań realizowane będą działania związane z rozbudową sieci kanalizacyjnych pn. “Skanalizowanie całej gminy”. Wiązać się to będzie z ograniczaniem ilości nielegalnych zrzutów ścieków do wód i gleby, a tym samym przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

W przypadku ujęć wód podziemnych i ich stref ochronnych zachowane zostaną wszelkie wytyczne związane z realizacją jakichkolwiek obiektów w ich pobliżu, przestrzegane będą także wszelkie zakazy obowiązujące dla nich.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne, na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód obowiązują następujące zakazy i nakazy:

1. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych oraz powierzchniowych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody.
2. Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód należy:
 - 1) odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
 - 2) zagospodarować teren zielenią;
 - 3) odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
 - 4) ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
3. Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających; na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

W ramach działań prowadzonych w ramach Strategii, planuje się działanie „Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej”.

Na terenie gminy znajduje się 5 jednolitych części wód powierzchniowych. Poniżej przedstawiono cele środowiskowe dla każdej z nich (zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300)) i odniesiono się do ich wpływu przez zadania zaplanowane w ramach Strategii:

- Kamienna do Żarnówki RW20000323435
cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; dobry stan chemiczny

○ Czarna do Krasnej RW2000032544199

cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; dobry stan chemiczny

○ Oleśnica RW200006234329

cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

○ Bobrza RW20000321648295

cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

○ Krasna RW200016254429

cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych, stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w),związki tributyllocyny(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry

Podsumowując wyżej wymienione cele środowiskowe, sprowadzają się one do 3 głównych:

- dobry stan ekologiczny,
- zapewnienie drożności cieku,
- właściwy stan chemiczny.

Ze względu na fakt, iż cele środowiskowe dla JCWP znajdujących się na terenie gminy są w praktyce tożsame, oraz trudności w praktycznym zlokalizowaniu zamierzeń, poniżej odniesiono się zbiorczo do wspomnianych celów:

Dobry stan ekologiczny:

W celu oceny powyższego bada się elementy biologiczne, hydromorfologiczne i fizykochemiczne wód. W przypadku realizacji inwestycji ważne jest, aby nie spowodować pogorszenia stanu żadnego ze wskaźników. W takim przypadku można stwierdzić, że oddziaływanie na stan JCWP będzie nieznaczące. W przypadku inwestycji nie związanych ze środowiskiem wodnym, takich jak inwestycje punktowe (termomodernizacje, remonty budynków itp.) oraz inwestycje liniowe (drogi, ścieżki rowerowe, wodociągi, kanalizacja itp.), wpływ na stan ekologiczny na etapie eksploatacji w praktyce nie będzie występował. Na etapie realizacji będzie on znikomy i będzie mógł zostać całkowicie zminimalizowany poprzez odpowiednie działania. Najważniejszym z nich jest zabezpieczenie przed przedostaniem się substancji zanieczyszczających, np. ropopochodnych, w przypadku wystąpienia awarii. Osiągnięte zostanie to poprzez stosowanie sprawnego sprzętu, wyposażenie placów budowy w sorbenty, tankowanie pojazdów i urządzeń na najbliższych stacjach paliw a nie na placach budowy. Inwestycje związane z sieciami kanalizacyjnymi przyczynią się wręcz do poprawy stanu przytaczanych wyżej wskaźników. Dzięki ograniczeniu dopływu nieoczyszczonych ścieków poprzez rozbudowę sieci kanalizacyjnych, stan elementów biologicznych i fizykochemicznych ulegnie poprawie. Podsumowując, żadne z planowanych w Strategii działań nie spowoduje zwiększenia ryzyka nieosiągnięcia omawianego celu środowiskowego dla którejkolwiek JCWP.

Zapewnienie drożności cieku

Żadne z działań zaplanowanych w Strategii nie będą powodować powstania żadnych barier mogących wpłynąć na drożność cieków. Z tego powodu nie dojdzie do ryzyka nieosiągnięcia omawianego celu środowiskowego.

Dobry stan chemiczny

Żadna z planowanych inwestycji nie będzie generować na etapie swojego funkcjonowania negatywnego oddziaływania na stan chemiczny, gdyż żadne z działań nie będzie powodować emisji jakichkolwiek substancji chemicznych. Na etapie realizacji będzie on znikomym i będzie mógł zostać całkowicie zminimalizowany poprzez odpowiednie działania minimalizujące. Najważniejszymi z nich jest zabezpieczenie przed przedostaniem się substancji zanieczyszczających, np. ropopochodnych, w przypadku wystąpienia awarii. Osiągnięte zostanie to poprzez stosowanie sprawnego sprzętu, wyposażenie placów budowy w sorbenty, tankowanie pojazdów i urządzeń na najbliższych stacjach paliw a nie na placach budowy.

Podsumowując, żadne z planowanych w Strategii działań nie spowoduje zwiększenia ryzyka nieosiągnięcia omawianego celu środowiskowego dla którejkolwiek JCWP.

Poniżej przedstawiono ustanowione dla JCWP cele środowiskowe dla występujących w zasięgu projektu dokumentu form ochrony przyrody, to:

- dla Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
 - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych – w ramach działań zaplanowanych w Strategii, miejsce realizacji wszystkich działań będzie tak wybierane, aby nie doszło do realizacji przedsięwzięć w miejscach występowania cennych ekosystemów czy też zróżnicowanej rzeźby terenu i krajobrazu. Odnosząc się do korytarzy ekologicznych, to należy podkreślić, że inwestycje liniowe, takie jak sieci wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe czy też ścieżki rowerowe, nie stanowią barier migracyjnych. Działania związane z drogami dotyczyć będą istniejących śladów, natomiast obiekty punktowe nie będą wpływać na migrację.

W ramach planowanych działań nie dojdzie do niszczenia naturalnych i sztucznych zbiorników wód powierzchniowych.

- dla Suchedniowsko-Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
 - zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zapewnienie bioróżnorodności ekosystemów. Zachowanie naturalnych fragmentów obszarów wodnych – w ramach działań zaplanowanych w Strategii, miejsce realizacji wszystkich działań będzie tak wybierane, aby nie doszło do realizacji przedsięwzięć w miejscach występowania cennych ekosystemów czy też krajobrazu. Odnosząc się do korytarzy ekologicznych, to należy podkreślić, że inwestycje liniowe, takie jak sieci wodociągowe, kanalizacyjne czy też ścieżki rowerowe, nie stanowią barier migracyjnych. Działania związane z drogami dotyczyć będą głównie istniejących śladów, natomiast obiekty punktowe nie będą wpływać na migrację. Realizacja planowanych działań nie spowoduje zubożenia bioróżnorodności. Na miejsca realizacji inwestycji będą wybierane tereny o mniejszych walorach przyrodniczych. W ramach planowanych działań nie dojdzie do niszczenia naturalnych fragmentów obszarów wodnych. Także rozbudowa zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę oraz uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej będą realizowane poprzez działania związane z rozbudową sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Na pozostałe cele działania zaplanowane w ramach strategii nie będą miały wpływu.
- dla Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego
 - ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: rzeki, obszary źródliskowe, torfowiska przejściowe, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe, lasy i bory bagienne, łągi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych. Zachowanie cennych biocenoz z chronionymi i rzadkimi gatunkami flory i fauny; zachowanie różnorodności geologicznej, w tym obszarów występowania rzeźby

lessowej; zachowanie naturalnych fragmentów ekosystemów wodnych (rozlewisk i starorzeczy); zachowanie siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, w tym w szczególności torfowisk [wymaga: zachowania lub odtworzenia bagiennych warunków wodnych torfowisk, borów bagiennych i olsów, zachowania naturalnego charakteru nie przekształconych dotychczas cieków, zachowania zasilania źródeł, zachowania procesów erozji lessowej] – w ramach działań zaplanowanych w Strategii, miejsce realizacji wszystkich działań będzie tak wybierane, aby nie doszło do realizacji przedsięwzięć w miejscach występowania cennych elementów przyrody i krajobrazu, cennych biocenoz, cennych ekosystemów, siedlisk cennych i chronionych gatunków oraz innych elementów przyrodniczych wymienionych powyżej.

- dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Lasy Suchedniowskie
 - utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410, 7110, 7140, 91D0, 91E0; gatunki: *Vertigo angustior*. Na lata 2014–2024: Utrzymanie aktualnego stanu siedlisk. Zapobieganie: zmianom stosunków wodnych; osuszaniu siedlisk – szlaki piesze, ścieżki rowerowe i punkty obsługi turystów na terenie omawianego obszaru Natura 2000 będą usytuowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony. Żadne z działań nie będzie wpływać na stosunki wodne ani osuszanie siedlisk.
- dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Lasy Skarżyskie
 - utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 6410, 7110, 7140, 91D0, 91E0; gatunki: *Lycaena dispar* – szlaki piesze, ścieżki rowerowe i punkty obsługi turystów na terenie omawianego obszaru Natura 2000 będą usytuowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony.
- dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Uroczysko Pięty
 - utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 6410, 91E0; gatunki: *Lycaena dispar*,

Phengaris teleius – działania inwestycyjne mogące być zrealizowane na terenie omawianego obszaru Natura 2000 będą usytuowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony.

- dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Dolina Krasnej
 - utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony - siedl. przyr.: 3150, 3260, 6410, 7110, 7140, 7150, 7210, 91D0, 91E0; gatunki: *Cottus gobio*, *Eudontomyzon mariae*, *Misgurnus fossilis*, *Triturus cristatus*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Leucorrhinia pectoralis*, *Lycaena dispar*, *Ophiogomphus cecilia*, *Phengaris teleius*, *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*. Na lata 2013–2023: Zachowanie aktualnego stanu ochrony siedlisk. Zapobieganie: zanieczyszczeniom wód powierzchniowych; eutrofizacji; zmianom stosunków wodnych; zacienieniu zbiorników przez drzewa i krzewy; długotrwały zbyt wysoki lub bardzo niski poziom wód gruntowych; melioracjom odwadniającym; zmianom parametrów fizyko-chemicznych wody – szlaki piesze, ścieżki rowerowe i punkty obsługi turystów na terenie omawianego obszaru Natura 2000 będą usytuowane poza miejscami występowania przedmiotów ochrony. Żadne z działań nie będzie wpływać na zanieczyszczenia wód, eutrofizację, stosunki wodne, zacienienie zbiorników, zmiany poziomu wód gruntowych, melioracje, parametry fizyko-chemiczne itp.
- dla użytków ekologicznych
 - zachowanie przedmiotów ochrony – wszystkie planowane działania inwestycyjne będą realizowane poza użytkami ekologicznymi.

Podsumowując, żadne z działań zaplanowanych w ramach Strategii nie spowoduje ryzyka nieosiągnięcia ustanowionych dla JCWP celów środowiskowych dla występujących w zasięgu projektu dokumentu form ochrony przyrody.

Gmina Bliżyn położona jest na terenie trzech jednolitych części wód podziemnych:

- JCWPd PLGW2000102

Cele środowiskowe: dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny

- JCWPd PLGW200085

Cele środowiskowe: dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny

- JCWPd PLGW2000101

Cele środowiskowe: dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny

W ramach żadnego z działań inwestycyjnych nie dojdzie do poboru wód podziemnych (poza zadaniem „Rozwój i modernizacja sieci wodociągowej” – jednak dotyczyć to będzie istniejących ujęć, działających na podstawie obowiązujących pozwoleń), a więc żadna z inwestycji nie wpłynie znacząco na stan ilościowy. Jeśli chodzi o stan chemiczny, to żadne z przedsięwzięć nie będzie generować emisji żadnych substancji chemicznych na etapie eksploatacji. Podczas etapu realizacji ewentualny wpływ na stan chemiczny zostanie zminimalizowany poprzez zabezpieczenie przed przedostaniem się substancji zanieczyszczających, np. ropopochodnych do gleb i pośrednio do wód podziemnych, w przypadku wystąpienia awarii. Osiągnięte zostanie to poprzez stosowane sprawne sprzętu, sorbentów itp.

Podsumowując, planowane działania przyczynią się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych w perspektywie czasu, eliminując mogące występować w chwili obecnej negatywne oddziaływania w postaci zrzutów nieoczyszczonych ścieków itp.

- **ochrona jakości powietrza, ochrona przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi**

Ochrona jakości powietrza będzie odbywać się m.in. poprzez działania związane z ograniczaniem emisji poprzez przebudowy, modernizacje i remonty dróg. Hałas i wibracje będą ograniczane poprzez propagowanie transportu rowerowego, modernizacje i remonty dróg.

Inwestycje drogowe zaplanowane w Strategii mogą przyczyniać się do emisji hałasu. Jednak dotyczą one modernizacji już istniejących tras. Na etapie

projektowania modernizacji każdej z dróg zostanie wykonana prognoza emisji hałasu.

Obliczenia zostaną dokonane na podstawie projektów przedsięwzięcia, jego charakterystyki, w specjalistycznych programach służących do obliczeń propagacji hałasu. Obliczenia wykonane zostaną dla wskaźników oceny hałasu L_{AeqD} i L_{AeqN} . Standardowo przyjmuje się następujące parametry obliczeń:

- siatka obliczeniowa: 10x10 m,
- wysokość na której wyznaczono poziomy hałasu: 4 m,
- ukształtowanie terenu – numeryczny model terenu,
- błąd maksymalny aproksymacji siatki obliczeniowej: 0,5 dB.

Następnie zostaną wykonane mapy akustyczne obrazujące rozkład poziomów hałasu.

W dalszej kolejności obliczenia posłużą do określenia, czy występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu. Wykonane w tym celu zostaną stosowne obliczenia oraz tzw. mapa terenów zagrożonych hałasem.

Wykonane zostaną symulacje akustyczne, na podstawie których będą wygenerowane wyniki w punktach receptorowych oraz mapy propagacji hałasu. Następnie dokonana zostanie ocena oddziaływania akustycznego na badane środowisko w oparciu o przedstawione wyżej Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz.U. 2014 poz. 112).

W prowadzonych obliczeniach przyjęte zostaną receptory na najbliższej zabudowie podlegającej ochronie akustycznej.

W przypadku, gdy okaże się, że konkretna inwestycja będzie przekraczać dopuszczalne normy hałasu dla jakiegoś obszaru, zaprojektowane zostaną odpowiednie działania niwelujące oddziaływanie w postaci ekranów akustycznych.

Żadna z planowanych inwestycji nie będzie wpływać na emisję pól elektromagnetycznych.

- **ochrona gleby i rzeźby terenu**

Żadne z planowanych działań nie będzie znacząco negatywnie wpływać na glebę czy też rzeźbę terenu. W przypadku realizacji wykopów, gleba będzie odkładana w przykach z zachowaniem warstwowości, a następnie w miarę możliwości użyta do zasypania wykopów (np. w przypadku sieci kanalizacyjnych, wodociągowych, gazowych), tak aby warstwa próchniczna znalazła się na wierzchu. Nie planuje się żadnych działań powodujących znaczne przekształcenia rzeźby terenu. Dlatego też nie dojdzie do oddziaływania na te elementy przyrody w przyszłości.

- **ochrona krajobrazu**

W celu ochrony krajobrazu, planowane działania będą zgodne z dokumentami planistycznymi, takimi jak miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego czy też studia kierunków i uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego. W planowaniu przestrzennym należy zapewnić właściwą ochronę krajobrazu. Dzięki temu nie dojdzie do powstania obiektów całkowicie niepasujących do okolicznego terenu. Działania zlokalizowane na obszarach chronionego krajobrazu czy też parku krajobrazowym będą realizowane zgodnie z wszystkimi wytycznymi i dokumentami uchwalonymi dla nich, z uwzględnieniem ich celów ochrony itp.

- **ochrona klimatu**

W celu ochrony klimatu zaplanowano działania inwestycyjne polegające na modernizacji infrastruktury drogowej i rozwoju sieci dróg rowerowych. Wszystkie te działania pozwolą na ograniczenie emisji gazów cieplarnianych powstających z konwencjonalnych źródeł energii oraz transportu samochodowego, co pozytywnie wpłynie na ochronę klimatu.

- **gospodarka ściekami, w tym odprowadzanie i oczyszczanie wód opadowych**

W ramach planowanych działań realizowane będą działania związane z sieciami kanalizacyjnymi, takie jak “Skanalizowanie całej gminy”. Przyczyni się to do zdecydowanego zmniejszenia ilości nielegalnych zrzutów ścieków, a tym samym

pozwole na poprawę jakości wód powierzchniowych, podziemnych i gleb. Wody opadowe będą odprowadzane zgodnie z wymogami prawnymi dla danej inwestycji. W przypadku terenów utwardzonych wymagających oczyszczenia wód opadowych, będą one odprowadzane do separatorów substancji ropopochodnych.

- **gospodarka odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku**

W ramach wszystkich działań powstające odpady będą zbierane i magazynowane z uwzględnieniem właściwej ich segregacji zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi. W ramach właściwej gospodarki odpadami planuje się do realizacji takie działania, jak: „Rozwój systemu selektywnej zbiórki i recyklingu odpadów”, „Kontynuacja działań związanych z likwidacją azbestu”, „Rozbudowa i modernizacja PSZOK”.

- **ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy**

W ramach Strategii nie planowano działań przeciwpowodziowych. Natomiast działania takie jak „Utrzymanie zieleni w przestrzeniach publicznych” oraz „Promocja małej retencji i systemów gromadzenia wody opadowej” mogą niwelować skutki suszy.

- **ryzyko wystąpienia poważnych awarii**

Nowe inwestycje będą realizowane zgodnie z najnowszymi technologiami, z uwzględnieniem przepisów prawa i dobrych praktyk. Dlatego też ryzyko wystąpienia poważnych awarii będzie znikome. Transport substancji niebezpiecznych będzie odpowiednio nadzorowany.

Podsumowując, wykonanie zaplanowanych w ramach Strategii działań przyczyni się pozytywnie w stosunku do wielu analizowanych powyżej aspektów środowiskowych. W przypadku pozostałych będzie neutralna. Ich realizacja będzie bardzo korzystna zarówno dla lokalnej społeczności mieszkającej na tym obszarze, jak i dla ogółu przyrody tego terenu. Przedstawienie wyników analiz nie jest możliwe

na załączniku mapowym, ze względu na charakter wielu inwestycji, który to nie jest możliwy do ujęcia na załącznikach graficznych, ponadto większość z działań znajduje się dopiero na etapie koncepcyjnym, przez co nie jest znana ich dokładna lokalizacja, charakter czy też dokładny zakres.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektu Strategii oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Uwarunkowania wynikające ze „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej.

Kluczowe z punktu widzenia Strategii cele dokumentu zostały przedstawione poniżej:

- Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną
- Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony
- Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Podsumowanie: Strategia uwzględnia cele środowiskowe dla niniejszego dokumentu.

W ramach przewidzianych działań zawiera się m.in. likwidacja źródeł emisji

zanieczyszczeń powietrza poprzez modernizację dróg oraz propagowanie transportu rowerowego. W dokumencie wpisuje się także doskonały rozwój infrastruktury w postaci sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.

Uwarunkowania wynikające z „Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030”

Dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030.

Kluczowe z punktu widzenia Strategii cele dokumentu zostały przedstawione poniżej:

- Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym
- Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych
- Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Podsumowanie: Strategia uwzględnia cele środowiskowe dla niniejszego dokumentu. W ramach przewidzianych działań zawiera się wiele zadań związanych z poprawą stanu środowiska, jak np. modernizacja dróg, rozwój sieci kanalizacyjnych i wodociągowych, rozwój ścieżek rowerowych. Spowoduje to zwiększenie spójności rozwoju kraju w tym aspekcie.

Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ to projekt, który został przyjęty przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego 3 marca 2021 roku. Strategia ta skupia się na czterech głównych obszarach: gospodarce, środowisku, demografii i bezpieczeństwie.

Cele Strategii to:

- **Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie:** Skupia się na wspieraniu innowacyjności, przedsiębiorczości oraz tworzeniu warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Celem jest również zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców oraz podnoszenie ich kompetencji.
- **Przyjazny dla środowiska i czysty region:** Koncentruje się na ochronie środowiska naturalnego, promowaniu zrównoważonego rozwoju oraz poprawie jakości powietrza i wód. Dąży do zwiększenia efektywności energetycznej oraz promowania odnawialnych źródeł energii.
- **Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi:** Ma na celu budowanie silnej tożsamości regionalnej, integrację społeczności lokalnych oraz zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańców. Promuje aktywność obywatelską, współpracę między różnymi grupami społecznymi oraz rozwój infrastruktury społecznej.
- **Sprawne zarządzanie regionem:** Zakłada poprawę efektywności administracji publicznej, transparentność procesów decyzyjnych oraz aktywną współpracę z mieszkańcami i innymi interesariuszami. Celem jest również zwiększenie dostępności usług publicznych oraz wykorzystanie nowoczesnych technologii w zarządzaniu.

Podsumowanie: Strategia uwzględnia cele środowiskowe dla niniejszego dokumentu. W ramach przewidzianych działań zawiera się m.in. likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza poprzez modernizację dróg oraz budowę ścieżek rowerowych.

Uwarunkowania wynikające z Programu regionalnego na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego

W programie tym wymieniono kilka priorytetów:

- Konkurencyjna gospodarka
- Region przyjazny dla środowiska
- Mobilność miejska
- Dostępne świętokrzyskie

- Świętokrzyskie dla mieszkańców
- Wspólnota i przestrzeń
- Profilaktyka i ochrona zdrowia mieszkańców
- Edukacja na wszystkich etapach życia
- Usługi społeczne i zdrowotne
- Aktywni na rynku pracy

Podsumowanie: Działania zaplanowane przez Gminę Bliżyn ukierunkowane na realizację celów zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035, odpowiadają kategoriom wsparcia przewidzianych w ramach programu regionalnego – Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021 – 2027 i Władze Gminy, wykorzystując dotychczasowe doświadczenie planują ubiegać się o dofinansowanie zaplanowanych przedsięwzięć. Rozpowszechniane będą także informacje w tym zakresie wśród lokalnych podmiotów: przedsiębiorców i organizacji pozarządowych aby także aktywnie ubiegali się o dofinansowanie realizowanych przez nich działań, które wpłyną na rozwój konkurencyjności gminy Bliżyn.

Uwarunkowania wynikające z „Polityki energetycznej Polski do 2040 roku”

Dokument ten wyznacza ramy transformacji energetycznej w Polsce. Zawiera strategiczne przesądzenia w zakresie doboru technologii służących budowie niskoemisyjnego systemu energetycznego. PEP2040 zawiera opis stanu i uwarunkowań sektora energetycznego. Następnie wskazano trzy filary PEP2040, na których oparto osiem celów szczegółowych PEP2040 wraz z działaniami niezbędnymi do ich realizacji oraz projekty strategiczne.

Cele szczegółowe tego dokumentu to:

- optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych,
- rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
- dywersyfikacja dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej oraz rozbudowa infrastruktury sieciowej,
- rozwój rynków energii,

- wdrożenie energetyki jądrowej,
- rozwój odnawialnych źródeł energii,
- rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
- poprawa efektywności energetycznej.

Celem głównym polityki energetycznej państwa jest bezpieczeństwo energetyczne przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych.

Podsumowanie: Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035 jest spójna z Polityką energetyczną Polski do 2040 roku w zakresie następującego celu operacyjnego: 3.2. Promowanie zrównoważonego zarządzania zasobami i efektywności energetycznej w gminie.

Uwarunkowania wynikające z „Polityki ekologicznej państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej”

Rolą dokumentu jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Wzmacnia działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Kluczowe z punktu widzenia Strategii cele dokumentu zostały przedstawione poniżej:

- Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
 - Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód
 - Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania
 - Kierunek interwencji: Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb

- Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej
- Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 - Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu
 - Kierunek interwencji: Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej
 - Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym
 - Kierunek interwencji: Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa
 - Kierunek interwencji: Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT
- Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
 - Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu
 - Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
- Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa
 - Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji
- Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska
 - Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Podsumowanie: Strategia uwzględnia cele środowiskowe dla niniejszego dokumentu. Kierunki te są zgodne z celem strategicznym 4 – zrównoważone gospodarowanie środowiskiem i energią.

Uwarunkowania wynikające ze „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku”

Głównym celem krajowej polityki transportowej przedstawionej w strategii jest zwiększenie dostępności transportowej kraju oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego przez utworzenie spójnego, zrównoważonego, innowacyjnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego na poziomie krajowym, europejskim i globalnym. Osiągnięcie tego celu pozwoli na rozwijanie dogodnych warunków, sprzyjających stabilnemu rozwojowi gospodarczemu kraju.

Podsumowanie: Z perspektywy Strategii Rozwoju Gminy Bliżyn do osiągnięcia tego celu przyczynią się działania zawarte głównie w celu operacyjnym 1.1. *Poprawa jakości dróg i bezpieczeństwa ruchu.*

Uwarunkowania wynikające ze „Strategii zrównoważonego Rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030”

Głównym celem rozwojowych w tej Strategii jest stworzenie warunków do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym.

Podsumowanie: *Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035* jest zgodna z następującymi celami szczegółowymi:

- poprawa jakości dróg i bezpieczeństwa ruchu,
- rozwój kluczowej infrastruktury technicznej,
- poprawa estetyki i bezpieczeństwa gminy,
- przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu mieszkańców gminy,
- wspieranie aktywności społecznej i integracji międzypokoleniowej,

- zapewnienie wysokiej jakości usług zdrowotnych, opiekuńczych i społecznych w gminie,
- rozwój turystyki i produktów lokalnych,
- cyfryzacja i innowacje.

Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030

Cel główny Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030 stanowi wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków. Cel ten doprecyzowują trzy cele szczegółowe:

- Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne;
- Cel szczegółowy 2: Wzmacnianie roli kultury w budowaniu tożsamości i postaw obywatelskich;
- Cel szczegółowy 3: Zwiększenie wykorzystania potencjału kulturowego i kreatywnego dla rozwoju.

Podsumowanie: Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035 w swoich zapisach ma działania zgodne z powyższymi celami:

- Rozwój programów edukacyjnych, kulturowych i artystycznych
- Organizacja wydarzeń promujących gminę
- Współpraca z innymi samorządami w Polsce i za granicą w zakresie wzajemnej promocji i wymiany kulturalnej

Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Zadaniem Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 było podjęcie wyzwań, jakie stoją przed Polską w obszarze kapitału ludzkiego i spójności społecznej, aby uczynić nasz kraj bardziej atrakcyjnym miejscem do życia oraz dobrym miejscem do rozwijania wiedzy i podejmowania pracy. Strategia ta obejmuje 4 cele szczegółowe:

- podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, w tym cyfrowych,
- poprawę zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej,
- wzrost i poprawę wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy,

- redukcję ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawę dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne.

Podsumowanie: Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035 również wskazuje na konieczność podnoszenia kwalifikacji mieszkańców gminy, poprawę dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej oraz rozwój usług opiekuńczych i rehabilitacyjnych jako odpowiedź na zachodzące procesy demograficzne.

Podsumowując, działania zaplanowane w ramach Strategii uwzględniają cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Uwarunkowania wynikające z projektu Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.

Dokument zakłada koordynację działań administracji publicznej, samorządów oraz sektora prywatnego, a także efektywne wykorzystanie środków krajowych i europejskich. Szczególny nacisk kładzie się na innowacyjność, transformację energetyczną oraz rozwój kapitału ludzkiego. Strategia ta obejmuje następujące podstawowe cele:

- wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki,
- zrównoważony rozwój i transformacja energetyczno-klimatyczna,
- wzrost jakości życia i spójność społeczna,
- rozwój kapitału ludzkiego i demografia,
- rozwój infrastruktury i mobilności,
- wzmacnianie bezpieczeństwa państwa,
- rozwój regionalny i zmniejszanie dysproporcji terytorialnych.

Podsumowanie: Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035 ma wśród zaplanowanych działań takie, które będą wpisywać się m.in., w zrównoważony rozwój i transformację energetyczno-klimatyczną, rozwój infrastruktury i mobilności, rozwój regionalny itd.

Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Powiatu Skarżyskiego na lata 2021–2030

Dokument zawiera diagnozę aktualnej sytuacji powiatu – społecznej, gospodarczej, przestrzennej i środowiskowej – oraz identyfikuje najważniejsze wyzwania i potencjały rozwojowe regionu. Na tej podstawie formułowana jest wizja przyszłości powiatu oraz cele strategiczne, a także konkretne kierunki działań i przedsięwzięcia, które mają przyczynić się do ich realizacji.

Strategia ta obejmuje następujące główne cele strategiczne:

- wzmocnienie lokalnej gospodarki i rynku pracy,
- poprawa jakości życia mieszkańców,
- rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- ochrona środowiska i zrównoważony rozwój,
- wzmocnienie współpracy i zarządzania rozwojem.

Podsumowanie: Strategia Rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035 ma wśród zaplanowanych działań takie, które będą wpisywać się w wyżej wymienione cele. Są to m.in. modernizacja dróg, rozwój sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, a także działania związane z ochroną środowiska.

9. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań bezpośrednich, pośrednich, wtórnych, skumulowanych, krótkoterminowych, średnioterminowych, długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Aby uzyskać cele przedstawione w Strategii, z całą pewnością będzie trzeba przeprowadzić działania administracyjno-organizacyjne, jak i inwestycyjne. Do tych pierwszych należy zaliczyć działania takie, jak:

- efektywne przekazywanie informacji o środowisku,
- egzekwowanie zapisów prawa,
- edukacja ekologiczna,
- prowadzenie szkoleń, warsztatów,
- wydawanie broszur o tematyce ekologicznej,
- wskazywanie zysków jakie niesie ochrona środowiska.

Pozytywne efekty tych działań w dłuższej perspektywie będą dotyczyć niskiej emisji, gospodarki odpadami, środowiskowego stanu lasów, gospodarki wodnej i ściekowej.

Ze względu na orientacyjny charakter Strategii, wymienione w nim zadania są w większości na etapie koncepcyjnym, dlatego też brak jest możliwości szczegółowego odniesienia się do każdego z zadań. Dla uproszczenia działania te pogrupowano ze względu na swój charakter, przez co oddziaływania działań w każdej z grup będą do siebie zbliżone. Należy podkreślić, że wszystkie działania będące inwestycjami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, a co za tym idzie ich oddziaływanie na środowisko będzie szczegółowo analizowane podczas tych procedur. Inwestycje nie będące inwestycjami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko z samego swojego charakteru nie będą wykazywać takiego oddziaływania. Należy również dodać, że planowane działania są działaniami standardowymi na terenie kraju, które to są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania lokalnych społeczności, podnosząc zarówno jakość ich życia, jak i zmniejszając oddziaływanie na środowisko. Do działań inwestycyjnych (związanych z faktycznym posadowieniem obiektów oraz infrastruktury w terenie) zaliczać się będzie realizacja przedsięwzięć z zakresu:

- modernizacji dróg,
- rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej,
- realizacji sieci kanalizacyjnej,
- rozwoju sieci gazowniczej,
- budowy, i modernizacji sieci rowerowej oraz chodników,

- realizacji oraz modernizacji innych inwestycji użyteczności publicznej,
- działań renaturyzacyjnych i związanych z bioróżnorodnością.

Działania te podczas ich realizacji będą powodowały negatywne oddziaływanie na środowisko w następującym zakresie:

- emisji hałasu wywołanego użyciem sprzętu mechanicznego,
- emisji zanieczyszczeń gazowych przede wszystkim związanych z pracą silników spalinowych,
- potencjalnej emisji zanieczyszczeń płynnych powstałych w wyniku korzystania z niesprawnych maszyn i urządzeń (w tym również awarii sprzętu) bądź zastosowania nieodpowiednich materiałów,
- płoszenia zwierząt, którego źródłem będzie wyżej wspomniany hałas jak i wzmożona penetracja terenu,
- zmiany stosunków wodnych w otoczeniu miejsca prac w związku z prowadzeniem wykopów, niwelacji terenu lub jego podnoszenia,
- zmiany w strukturze i stanie gleby i powierzchni terenu,
- zmiany aktualnych warunków bytowania zwierząt i roślin,
- niecelowych strat w populacji zwierząt i roślin.

W poniższej tabeli przedstawiono analizę oddziaływania poszczególnych grup działań inwestycyjnych na wszystkie elementy przyrodnicze. Analiza oddziaływania każdego konkretnego działania nie jest możliwa ze względu na wstępny, koncepcyjny charakter dokumentu i w większości przypadków brak szczegółowych informacji o działaniu. Należy podkreślić, że każde z działań będzie wymagało konieczności uzyskania niezbędnych pozwoleń, dlatego też działania, które będą mogły w nieco większym stopniu oddziaływać na środowisko (a więc będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach), będą szczegółowo przeanalizowane w trakcie trwania tych procedur, a wszystkie oddziaływania będą analizowane także przez odpowiednie organy opiniujące, przez co nie będzie możliwa ich realizacja w przypadku wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania.

Tab. 6 Oddziaływanie planowanych działań inwestycyjnych na poszczególne elementy środowiska

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
Sieć wodociągowa	Oddziaływanie pozytywne, ułatwiony dostęp do wody pitnej dobrej jakości, poza etapem realizacji, kiedy to występować będzie emisja hałasu i zanieczyszczeń	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w chronione siedliska i stanowiska chronionych roślin i grzybów	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, podczas którego będzie dochodzić do ploszenia, na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w miejsca stałego bytowania chronionych gatunków	Oddziaływanie pozytywne, pozwoli na zmniejszenie zużycia wody z lokalnych, przydomowych studni	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, kiedy dojdzie do prowadzenia wykopów, oddziaływanie to nie będzie znaczące	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, kiedy to dojdzie do przejściowego negatywnego oddziaływania ze względu na posadowienie placów budowy	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w formy ochrony przyrody (przede wszystkim należy omijać miejsca występowania chronionych gatunków i cennych siedlisk). Działania zlokalizowane wyłącznie na terenie obszarów chronionego krajobrazu.
Sieć kanalizacyjna	Oddziaływanie pozytywne, możliwość odprowadzania ścieków bez konieczności	Oddziaływanie pozytywne minimalizujące nielegalne zrzuty ścieków na tereny siedlisk czy też	Oddziaływanie pozytywne minimalizujące nielegalne zrzuty ścieków na tereny bytowania zwierząt,	Oddziaływanie pozytywne, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Brak oddziaływania	Oddziaływanie pozytywne, poprawa jakości gleb poprzez eliminację nielegalnych	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, kiedy to dojdzie do przejściowego	Oddziaływanie pozytywne, poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
	korzystania z szamb, poza etapem realizacji, kiedy to występować będzie emisja hałasu i zanieczyszczeń	bytowania roślin i grzybów, poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w chronione siedliska i stanowiska chronionych roślin i grzybów	poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w miejsca stałego bytowania chronionych gatunków	poprzez eliminację nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych czy też do ziemi, a tym samym pośrednio do wód podziemnych		zrzutów ścieków do gleby, poza etapem realizacji, kiedy dojdzie do prowadzenia wykopów, oddziaływanie to nie będzie znaczące	negatywnego oddziaływania ze względu na posadowienie placów budowy	poprzez eliminację nielegalnych zrzutów ścieków do wód powierzchniowych czy też do ziemi, a tym samym pośrednio do wód podziemnych, co pozytywnie wpłynie na przyrodę form ochrony przyrody, poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w formy ochrony przyrody (przede wszystkim należy omijać miejsca występowania chronionych gatunków i cennych siedlisk). Działania

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
								zlokalizowane wyłącznie na terenie obszarów chronionego krajobrazu.
Sieć gazowa	Oddziaływanie pozytywne, możliwość korzystania z sieci gazowej	Oddziaływanie neutralne, poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w chronione siedliska i stanowiska chronionych roślin i grzybów	Oddziaływanie neutralne, poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w miejsca stałego bytowania chronionych gatunków	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Oddziaływanie neutralne, poza etapem realizacji, kiedy dojdzie do prowadzenia wykopów, oddziaływanie to nie będzie znaczące	Brak oddziaływania, poza etapem realizacji, kiedy to dojdzie do przejściowego negatywnego oddziaływania ze względu na posadowienie placów budowy	Oddziaływanie neutralne, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w formy ochrony przyrody (przede wszystkim należy omijać miejsca występowania chronionych gatunków i cennych siedlisk). Działania zlokalizowane wyłącznie na terenie obszarów chronionego krajobrazu.
Oddziaływanie pozytywne, poprawa	Brak oddziaływania,	Brak oddziaływania,	Brak oddziaływania	Oddziaływanie pozytywne,	Brak oddziaływania,	Brak oddziaływania,	Brak oddziaływania,	Oddziaływanie pozytywne,

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
bezpieczeństwa użytkowników dróg i innej infrastruktury transportowej, poza etapem realizacji, kiedy to występować będzie emisja hałasu i zanieczyszczeń	poza etapem realizacji, podczas którego na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby ingerencję w chronione siedliska i stanowiska chronionych roślin i grzybów	poza etapem realizacji, podczas którego będzie dochodzić do płoszenia, na etapie planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w miejsca stałego bytowania chronionych gatunków		poprawa jakości infrastruktury drogowej i kolejowej, a także budowa ścieżek rowerowych pozwoli na zmniejszenie emisji komunikacyjnej	poza etapem realizacji, kiedy dojdzie do prowadzenia wykopów	poza etapem realizacji, kiedy to dojdzie do przejściowego negatywnego oddziaływania ze względu na posadowienie placów budowy	poza etapem realizacji, podczas planowania trzeba wybrać taki przebieg sieci, aby minimalizować ingerencję w formy ochrony przyrody (przede wszystkim należy omijać miejsca występowania chronionych gatunków i przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000)	poprawa bezpieczeństwa użytkowników dróg i innej infrastruktury transportowej, poza etapem realizacji, kiedy to występować będzie emisja hałasu i zanieczyszczeń
Inne inwestycje użyteczności publicznej, remonty zabytków	Oddziaływanie pozytywne, poprawa jakości funkcjonowania obiektów	Oddziaływanie neutralne, działanie dotyczy główne obiektów punktowych usytuowanych w miejscu istniejących obiektów lub na terenach	Oddziaływanie neutralne, działanie dotyczy główne obiektów punktowych usytuowanych w miejscu istniejących obiektów lub na terenach	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Wskutek modernizacji lub odrestaurowania wielu obiektów dojdzie do pozytywnego oddziaływania na krajobraz	Brak oddziaływania, dotyczyć to będzie inwestycji punktowych, przez co oddziaływanie będzie zlokalizowane wyłącznie w

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
		zamieszkałych, w miejscach pozbawionych stanowisk cennych i chronionych gatunków	zamieszkałych, w miejscach pozbawionych stanowisk cennych i chronionych gatunków. Zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „przed rozpoczęciem prac remontowych zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym”. Autorem takiej ekspertyzy mogą być osoby merytorycznie związane z					bezpośrednim sąsiedztwie obiektu, w miejscach pozbawionych stanowisk cennych gatunków

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
			<p>dziedzinami ornitologii i chiropterologii. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia ekspertyzy okaże się, że dane miejsce jest siedliskiem występowania gatunków chronionych, to termin i sposób wykonania prac muszą być dostosowane do terminów rozrodu danych gatunków. W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac realizacyjnych siedlisk ptaków lub ssaków objętych ochroną, konieczne będzie uzyskanie zezwolenia</p>					

Prognoza oddziaływania na środowisko dokumentu pn. „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035”

Grupa działań	Ludzie	Grzyby, rośliny i siedliska	Zwierzęta	Woda	Powietrze	Gleba i ziemia	Krajobraz	Formy ochrony przyrody
			Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, oraz zapewnienie zastępczych miejsc lęgowych, np. poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy.					
Działania renaturyzacyjne i związane z bioróżnorodnością	Oddziaływanie pozytywne, poprawa jakości środowiska przyrodniczego pośrednio przyczyni się też do poprawy jakości życia ludzi	Oddziaływanie pozytywne. Planowane działania przyczynią się do poprawy jakości siedlisk cennych roślin i grzybów, spowodują także poprawę bioróżnorodności na terenie gminy	Oddziaływanie pozytywne. Planowane działania przyczynią się do poprawy jakości siedlisk gatunków zwierząt, spowodują także poprawę bioróżnorodności na terenie gminy	Oddziaływanie pozytywne poprzez działania w zakresie ochrony naturalnych koryt cieków oraz retencji leśnej i małej retencji na obszarach zurbanizowanych	Brak oddziaływania	Brak oddziaływania	Działania pozytywne związane z renaturyzacją zdegradowanych terenów, nasadzeniami drzew i krzewów itp.	Oddziaływanie pozytywne. Planowane działania przyczynią się do poprawy jakości siedlisk i stanowisk cennych gatunków, spowodują także poprawę bioróżnorodności na terenie gminy.

Negatywne oddziaływania w większości będą miały charakter krótkotrwały, lokalny i ustąpią wraz z zakończeniem inwestycji. Ogół wszystkich planowanych działań podczas eksploatacji będzie pozytywnie oddziaływać na ludzi i na większość elementów środowiska. Oddziaływania każdej z tego typu inwestycji będą rozpatrywane indywidualnie po określeniu ich parametrów oraz lokalizacji na etapie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Nadmienić należy, że na etapie projektowym, a także podczas uzyskiwania wszystkich niezbędnych pozwoleń uwzględniony zostanie szereg działań, które będą minimalizować negatywne oddziaływanie na środowisko. Będą to działania takie, jak:

- poprawny wybór lokalizacji (trasy inwestycji) określony po wnikliwej weryfikacji form ochrony przyrody i poprzedzony terenową inwentaryzacją fauny i flory oraz analizą oddziaływania na nie,
- stosowanie nowoczesnych technologii charakteryzujących się małą materiałochłonnością oraz małoinwazyjnymi rozwiązaniami,
- sprawna realizacja oparta na wykształconej i doświadczonej kadrze kierowniczej oraz odpowiednio wykwalifikowanej kadrze pracowników.

Podczas eksploatacji omawianych przedsięwzięć dojdzie do oddziaływań pozytywnych, takich jak m.in.:

- ograniczenie oddziaływania na klimat akustyczny przede wszystkim w związku z rozładowaniem ruchu samochodowego w okolicach siedzib ludzkich poprzez przebudowę, modernizację i remonty istniejących dróg,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń gazowych poprzez propagowanie ekologicznego transportu. Realizacja ciągów rowerowych przyczyni się do redukcji zanieczyszczeń wynikających z pracy silników spalinowych,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń ciekłych poprzez rozbudowę i modernizację sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Wspomniane działania przyczynią się do redukcji zanieczyszczeń uwalnianych do środowiska, co spowoduje poprawę stanu środowiska i wzrost komfortu życia okolicznych mieszkańców. Należy jednak podkreślić, że korzystne oddziaływania nie pojawiają się natychmiast, będą one widoczne w perspektywie długoterminowej. Żadne

z zapisów Strategii w długoterminowej perspektywie czasowej nie przyczynią się do negatywnego oddziaływania na środowisko.

9.1. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływanie skumulowane występować będzie w przypadku realizacji działań inwestycyjnych i można podzielić je na kumulowanie się oddziaływań etapu realizacji i eksploatacji.

Na etapie realizacji może dojść do oddziaływań skumulowanych wskutek realizacji różnych obiektów i działań inwestycyjnych w jednym czasie, w bliskiej odległości. Aktualnie brak jest szczegółowych informacji pozwalających wykluczyć bądź potwierdzić możliwości wystąpienia tego typu oddziaływania. Jednak można stwierdzić, że w przypadku podjęcia etapowości realizacji zamierzeń inwestycyjnych prawdopodobieństwo ich wystąpienia będzie ograniczone.

Na chwilę obecną ostateczna ocena możliwości kumulowania się oddziaływań powstałych na etapie eksploatacji/użytkowania obiektów bądź przedsięwzięć jest niemożliwa do przeprowadzenia przede wszystkim ze względu na aktualny wstępny, koncepcyjny etap ich realizacji. Można jednak stwierdzić, że tak jak to opisano powyżej, istnieją działania mogące ograniczyć bądź wyeliminować to prawdopodobieństwo np. poprzez odpowiedni dobór parametrów pracy nowopowstałych inwestycji czy też wprowadzenie modyfikacji zakresu inwestycji itp.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu Strategii, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

W celu ograniczenia negatywnych oddziaływań jakich źródłem mogą być wykazane w Strategii działania inwestycyjne, należy podjąć przede wszystkim środki

zapobiegające oraz ograniczające prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania na środowisko, takie jak:

- monitorowanie stanu środowiska, analizowanie wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników,
- zapewnienie zgodności wydawanych decyzji administracyjnych z zapisami Strategii oraz zasadami ochrony środowiska,
- egzekwowanie zapisów określonych w decyzjach administracyjnych, regulaminach utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w przepisach prawnych,
- konsolidowanie informacji o stanie i ochronie środowiska (w chwili obecnej znajdują się one w posiadaniu różnych podmiotów – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny i inne),
- wzmacnianie w różnych aspektach (finansowo, merytorycznie, sprzętowo, kadrowo) funkcji kontrolne służb ochrony środowiska,
- prowadzenie cyklicznych działań edukacyjnych dla społeczeństwa,
- dążenie do realizacji inwestycji ingerujących w środowisko naturalne poza obszarami Natura 2000. W przypadku braku takiej możliwości propagowanie technologii „bliskich naturze”, tj. opartych o naturalne materiały i o konstrukcjach nawiązujących parametrami i kształtem do form występujących naturalnie w przyrodzie,
- w przypadku inwestycji z zakresu gospodarki wodnej w toku procedury ich realizacji uwzględnienie potrzeby przeprowadzenia ekspertyzy zgodności inwestycji z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej, w tym egzekwowanie ustaleń z niej wynikających,
- dokonanie trafnego wyboru terenów przeznaczonych pod inwestycje (trasy inwestycji), który powinien być poprzedzony weryfikacją fauny, flory i siedlisk przyrodniczych bytujących na wnioskowanym terenie oraz analizie oddziaływań, jakie generuje inwestycja,
- stosowanie nowoczesnych technologii charakteryzujących się małą materiałochłonnością, stosowanie małoinwazyjnych rozwiązań,

- oparcie działań inwestycyjnych na wykształconej i doświadczonej grupie specjalistów posiadających oprócz wiedzy technicznej również wiedzę z zakresu ochrony środowiska, w tym botaniki i zoologii,
- monitorowanie stanu środowiska w obrębie nowopowstałych przedsięwzięć, analizowanie wyników monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników,
- w przypadku wykrycia nieprawidłowości w zarządzaniu/eksploatowaniu nowopowstałych inwestycji dążenie do egzekwowania zapisów określonych w decyzjach administracyjnych,
- prawidłowe zabezpieczanie sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt,
- selektywne gromadzenie powstających odpadów oraz przekazywanie ich uprawnionym podmiotom do ich unieszkodliwienia lub odzysku,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- prowadzenie konsultacji ze społecznością lokalną w celu uniknięcia konfliktów społecznych.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie Strategii

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Strategii ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto prognoza ta ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań, nie są znane dokładne parametry planowanych działań realizowanych w ramach wdrażania Strategii jak i realizowanych w przyszłości przez

inne podmioty. Stąd nie jest możliwe zaproponowanie racjonalnych, alternatywnych rozwiązań.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub też od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego na etapie projektowania inwestycji takich jak: drogi, kanalizacja itp. należy rozważyć kilka wariantów, tak aby możliwy był wybór takiego, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Warianty alternatywne mogą być rozpatrywane pod względem: lokalizacji, konstrukcji i technologii, organizacji czy też niepodjęcia realizacji przedsięwzięcia.

Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

12. Informacja o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Biorąc pod uwagę lokalizację gminy Bliżyn w stosunku do granic kraju nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego na środowisko. Z powodu znacznej odległości tj. ok. 177 km od granicy państwa, nie jest możliwe wystąpienie możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko, odległość ta znacznie przekracza bowiem zasięg oddziaływania planowanych założeń Strategii.

W związku z powyższym można jednoznacznie stwierdzić brak możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

13. Streszczenie w języku nietechnicznym

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu „Strategia rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” wykonana została zgodnie z art. 51 ust. 2 oraz art. 52 ust 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112).

Celem prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań skutków wykonania „Strategii rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” na środowisko i stwierdzenie czy realizacja proponowanych zadań sprzyjać będzie ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi Gminy Bliżyn.

Analiza celów ustanowionych w Strategii wykazała, że są zgodne i realizują cele środowiskowe wyznaczone w dokumentach strategicznych, tj.:

- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+;
- Program regionalny na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego;
- Polityka energetyczna Polski do 2040 r.;
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku;
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa;
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
- projekt Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.;
- Strategia Rozwoju Powiatu Skarżyskiego na lata 2021–2030.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu związane są z zasobami przyrodniczymi, zanieczyszczeniem powietrza oraz zagrożeniem wód powierzchniowych i podziemnych. Kluczowymi aspektami ochrony środowiska na terenie gminy są:

- ochrona środowiska przyrodniczego przed nadmierną presją antropogeniczną (zagrożenie zachowania odpowiednich struktur i powiązań ekologicznych i pielęgnacyjnych, gospodarka leśna),
- gospodarka wodno–ściekowa (jako źródło zagrożenia jakości wód powierzchniowych i podziemnych).

Wskazane problemy środowiskowe na terenie Gminy znajdują rozwiązanie w ramach zaproponowanych w projekcie Strategii zadań. Natomiast w Prognozie przeanalizowano możliwy wpływ tych zadań na poszczególne elementy środowiska, dziedzictwo kulturowe oraz zdrowie ludzi.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy żadne z działań zaplanowanych w Strategii nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na którykolwiek z elementów środowiska. Prognozuje się jedynie prawdopodobne oddziaływania o charakterze zarówno pozytywnym jak i negatywnym w przypadku działań związanych z ochroną przed hałasem, racjonalnym gospodarowaniem zasobami wód.

Z racji położenia Gminy Bliżyn realizacja Strategii nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Większość proponowanych działań w ramach Strategii ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Rozwiązania alternatywne dla przedsięwzięć poprawiających walory środowiskowe nie mają uzasadnienia zarówno z formalnego jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto prognoza ta ma charakter strategiczny i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia rozwiązań alternatywnych dla poszczególnych działań.

W niniejszym dokumencie przedstawione zostały działania, które mogą wywołać skutki negatywne dla środowiska. Realizacja części przedsięwzięć wymagać będzie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dla której uzyskania konieczne jest opracowanie karty informacyjnej przedsięwzięcia i raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, a także zastosować działania minimalizujące oddziaływanie na środowisko.

W trakcie realizacji działań Strategii należy podjąć przede wszystkim środki zapobiegające oraz ograniczające prawdopodobnie negatywne oddziaływanie na środowisko tj.:

- w miarę możliwości dążyć do realizacji inwestycji ingerujących w środowisko naturalne poza obszarami Natura 2000. W przypadku braku takiej możliwości propagować technologie „bliskie naturze”,

- dokonać trafnego wyboru terenów przeznaczonych pod inwestycje (trasy inwestycji), która powinna być poprzedzona weryfikacją fauny i flory bytującej na wnioskowanym terenie oraz analizie oddziaływań jakie generuje inwestycja,
- stosować nowoczesne technologie charakteryzujące się małą materiałochłonnością, małowazyjne rozwiązania,
- oprzeć działania inwestycyjne na wykształconej i doświadczonej grupie specjalistów posiadających oprócz wiedzy technicznej również wiedze z zakresu ochrony środowiska w tym botaniki i zoologii,
- w przypadku inwestycji podlegającej procedurze uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zapewnić wysoki poziom przebiegu tej procedury,
- monitorować stan środowiska w obrębie nowopowstałych przedsięwzięć, analizować wyniki monitoringu oraz podejmowanie działań adekwatnych do otrzymanych wyników,
- w przypadku wykrycia nieprawidłowości w zarządzaniu/eksploatowaniu nowopowstałych inwestycji dążyć do egzekwowania zapisów określonych w decyzjach administracyjnych,
- konsolidować informacje o stanie i ochronie środowiska (obecnie są one w posiadaniu różnych podmiotów – WIOŚ, GDOŚ, RDOŚ, Urząd Marszałkowski, Starostwo Powiatowe, Urząd Gminy, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny i inne),
- wzmacniać (finansowo, merytorycznie, sprzętowo, kadrowo) funkcje kontrolnej służb ochrony środowiska.

W prognozie przeanalizowano oddziaływanie inwestycji na następujące rodzaje oddziaływań na środowiska dla potencjalnego etapu budowy, eksploatacji i ewentualnej likwidacji:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,

- rośliny,
- obszary chronione,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Oceniając wpływ oraz skutki realizacji projektu dokumentu w odniesieniu do poszczególnych aspektów środowiska, należy stwierdzić, że planowane działania generować będą pozytywne lub neutralne oddziaływania na poszczególne elementy. Nie dojdzie do wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań, które mogłyby powodować pogorszenie któregoś z elementów środowiska w przyszłości.

Analiza całości zebranych materiałów pozwoliła stwierdzić iż korzyści wynikające z realizacji zapisów zawartych w „Strategii rozwoju Gminy Bliżyn do roku 2035” przewyższą znacząco możliwe do zaistnienia negatywne oddziaływania.

Podsumowując, można stwierdzić, iż zdecydowana większość zaproponowanych celów i zadań będzie miała dodatni wpływ na środowisko i ludzi. Zakładając, że zostaną one wcielone w życie, powinny wpłynąć pozytywnie na aktualny stan środowiska gminy.

14. Literatura

Akty prawne:

- decyzja komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007) 5043) (2008/25/WE)

- decyzja komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmującą na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039) (2009/93/WE)
- decyzja komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
- rozporządzenie Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie kieleckim (Dz. Urz. Woj. Kieleckiego z 1995 r. Nr 21, poz. 145)
- rozporządzenie Nr 16/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dziennik Urzędowy Województwa Kieleckiego Nr 25 poz. 162)
- rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/99 z dn. 15.06.1999 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Swiet. z dn. 21.06.1999 r., Nr 28, poz. 660)
- rozporządzenie Nr 335/2001 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 października 2001 r. w sprawie utworzenia na terenach otulin parków krajobrazowych obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 108, poz. 1271)
- rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Swiet. z dn. 25.02.2002 r. Nr 23, poz. 291)
- uchwała Nr XXVIII/208/2002 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 11 września 2002 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. z 2003 r. Nr 8, poz. 102)
- uchwała Nr II/15/02 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 12 grudnia 2002 r. zmieniająca uchwałę Nr XXVIII/208/2002 Rady Gminy w Bliżynie z dnia 11 września 2002 r. w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego (Dz. Urz. Woj. Swiet. z dn. 17.01.2003 r. Nr 8, poz. 103)

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz.U. 2004 nr 229 poz. 2313)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2011, Nr 25 poz. 133)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.)
- uchwała Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 3308)
- uchwała Wojewódzkiej Rady Narodowej w Kielcach Nr XXVIII/279/88 z dnia 10 czerwca 1988 r. (Dz. Urz. z 1988 r. Nr 18, poz. 199)
- uchwała Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Konecko-Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2013 r. poz. 3308)
- uchwała Nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Suchedniowsko - Oblęgorskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2014 r. poz. 3154)
- uchwała Nr XXXIV/479/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 30 sierpnia 2021 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla Suchedniowsko-Oblęgorskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. z 2021 r. poz. 2940)
- ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz.U. 2025 poz. 733)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity: Dz.U. 2025 poz. 647)

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. 2024 poz. 1478 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2024 poz. 1112)
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz.U. 2023 poz. 1587 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U. 2025 poz. 960)
- zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 28 października 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1953 r. Nr A-104, poz. 1403)
- zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 19 marca 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1953 r. Nr A-30, poz. 383).
- zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 16 stycznia 1978 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1978 r. Nr 4, poz. 20)
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 20 września 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody Ciechostowice (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2840)
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody "Bliżyn - Kopalnia Ludwik" (Dz. Urz. z 2022 r. poz. 4865)
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 17 grudnia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Dalejów (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 4863)
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 17 grudnia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody Świnia Góra im. Stanisława Barańskiego (Dz. Urz. z 2024 r. poz. 4861)
- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bliżyńskie Lasy Naturalne” (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 1911)

- zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 5 listopada 2025 r. zmieniające zarządzenie w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Bliżyńskie Lasy Naturalne” (Dz. Urz. z 2025 r. poz. 3557)

Pozostała literatura i materiały:

- Atlas klimatu Polski pod redakcją Haliny Lorenc, IMGW, Warszawa 2005
- Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2020 r. PIG-PIB
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
- Narodowy Program Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej
- Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa świętokrzyskiego w roku 2020 - GIOŚ
- Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW) (Dz.U. 2023 poz. 300)
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej
- Polityka energetyczna Polski do 2040 r.
- Program regionalny na lata 2021-2027 Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego
- projektu Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.
- Standardowe formularze danych dla obszarów Natura 2000
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2030
- Strategia Rozwoju Powiatu Skarżyskiego na lata 2021–2030
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku

- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa

Strony internetowe:

- <https://www.bdl.lasy.gov.pl>
- <https://isap.sejm.gov.pl>
- <https://isok.gov.pl/hydroportal.html>
- <https://geologia.pgi.gov.pl>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web>
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <https://www.gov.pl/web/gdos/emas>
- <https://www.gov.pl/web/klimat/life>
- <https://www.gov.pl/web/nfosigw>
- <https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>
- <https://www.imgw.pl>
- <https://lasy.gov.pl>
- <https://kielce.pios.gov.pl>
- <http://kielce.rdos.gov.pl>
- <https://krakow.wody.gov.pl>
- <https://www.openstreetmap.org>
- <https://www.pgi.gov.pl/>
- <https://www.pois.gov.pl>
- <http://www.rpo-swietokrzyskie.pl>
- <https://stat.gov.pl>
- <https://warszawa.wody.gov.pl>
- <http://www.wfos.com.pl>
- <https://wikipedia.pl>

15. Spis tabel i rysunków

Tab. 1 Zestawienie złóż kopalin występujących na terenie Gminy Bliżyn (źródło: Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2024 r. PIG-PIB, uzupełniony o dane z http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web)	19
Tab. 2 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia – klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) (Źródło: GIOŚ)	21
Tab. 3 Klasy dla strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin– klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) (Źródło: GIOŚ)	21
Tab. 4 Problemy ochrony środowiska w związku z występowaniem ustawowych form ochrony przyrody	57
Tab. 5 Wpływ działań na poszczególne formy ochrony przyrody	89
Tab. 6 Oddziaływanie planowanych działań inwestycyjnych na poszczególne elementy środowiska	172
Rys. 1 Położenie gminy Bliżyn na tle granic Państwa (Źródło: dane GIS).....	9
Rys. 2 Położenie gminy Bliżyn na tle granic województw (Źródło: dane GIS)	9
Rys. 3 Położenie gminy Bliżyn na tle granic powiatów (Źródło: dane GIS).....	10
Rys. 4 Położenie gminy Bliżyn na tle granic gmin (Źródło: dane GIS).....	10
Rys. 5 Położenie gminy Bliżyn na tle mezoregionów (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIS z geoserwis.gdos.gov.pl)	12
Rys. 6 Lokalizacja największych rzek przepływających przez gminę Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych z mapy.geoportal.gov.pl)	13
Rys. 7 Lokalizacja zbiorników wody stojącej na tle gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych z mapy.geoportal.gov.pl).....	14
Rys. 8 Lokalizacja GZWP na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.pgi.gov.pl)	15
Rys. 9 Lokalizacja złóż kopalin na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie http://www.pgi.gov.pl)	20
Rys. 10 Lokalizacja rezerwatów na tle granic gminy Bliżyn (źródło: www.geoportal.gov.pl).....	29

Rys. 11 Lokalizacja parków krajobrazowych na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)	32
Rys. 12 Lokalizacja Obszarów Chronionego Krajobrazu na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)	35
Rys. 13 Lokalizacja obszarów siedliskowych Natura 2000 na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)	47
Rys. 14 Lokalizacja użytków ekologicznych na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)	51
Rys. 15 Lokalizacja pomników przyrody na tle granic gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce)	52
Rys. 16 Przebieg korytarzy ekologicznych (etap II – 2011 r.) na tle granic Gminy Bliżyn	54
Rys. 17 Położenie działań inwestycyjnych na tle siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie danych RDOŚ Kielce, w tym dane z PZO)	141
Rys. 18 Położenie działań inwestycyjnych na tle stanowisk gatunków będących przedmiotami ochrony obszarów Natura 2000 na terenie gminy Bliżyn (źródło: opracowanie własne na podstawie RDOŚ Kielce, w tym dane z PZO)	142